

THE GURUNATHAN ഗുരുനാഥൻ

L. No. 85/15—7—26.

പുസ്തകം 18

1114 വൃശ്ചികം, ധനു

ലക്കം 4, 5

വിദ്യാഭ്യാസവിശിഷ്ടകൃത്യരത്നരാജ്യോപകാരനാം സഭാ
വിദ്യാഭ്യാസഭരണ വഹിച്ച മരുവും വിദ്യാത്മിഭോക്തൃനും
വിദ്യാലോലുപരായ മറ്റു ജനസാമാന്യത്തിനും പരമമായ
വിദ്യാസംഗ്രഹസമ്പൂർണ്ണ ഗുരുനാഥോദയം സഹായം ഭൂവി.

വിഷയവിവരം.

1.	കുല എന്നാൽ എന്ത്?	...	141
2.	രാജമോഹന്റെ ഭാര്യ	...	151, 199
3.	ഭാഷയിൽ ഹരണിയുടെ കൈയ്യേറ്റം	...	158
4.	ഭാമാർ	...	160
5.	ഹൈന്ദവർ ഹെഡ് മാസ്റ്റർ മി: താണുവേലായുധരുടെ സുപ്പർവിഷൻ ഡയറി	...	167
6.	രണ്ടു ശാകന്തളങ്ങൾ	...	170, 197
7.	വ്യോമനായകൻ	...	176
8.	മുതലിന്റെ സമഭാവന	...	176
9.	രാജശാസനം	...	177
10.	കരുണാരസം	...	178
11.	വിദ്വാൻ	...	179
12.	അന്തരീപവാസി	...	180
13.	നാട്ടുഭാഷയും നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാലയങ്ങളും	...	183
14.	പ്രാസ സമാസവിഭാസം	...	211
15.	ആരോഗ്യരക്ഷാക്രമം	...	213
16.	ശരഭ	...	219
17.	ജീവസ്വഭാവം	...	226
18.	ജന്മനിമ്നഗാ	...	227
19.	മനുഷ്യാചാര്യം	...	228
20.	മനസ്സം	...	229

REDUCED PRICE.

BLACKIES LARGE TYPE

Concise English (DICTIONARY) PAGES—888

CHARLES ANNANDALE M. A., L. L. D.

Four Rupees Only.

ആശാന്റെ മറ്റു ചില കൃതികൾ.

കുരുണ	0 6 0	കയിൽ	0 2 0
ലീല	0 10 0	പുഷ്പവാടി	0 6 0
മണിമാല	0 6 0	ഭരതസ്ഥ	0 8 0
ചണ്ഡാലഭിക്ഷുക്കി	0 8 0	വനമാല	0 12 0
രണ്ടു ചണ്ഡകൃതികൾ	0 4 0		

അദ്ധ്യാപനസംബന്ധമായ ചില പുസ്തകങ്ങൾ

അദ്ധ്യാപനസാഹ്യം

അദ്ധ്യാപനാങ്കുരം

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—

എൻ. ശിവശങ്കരപ്പിള്ള B. A., L. T. എൻ. ശിവശങ്കരപ്പിള്ള B. A., L.

വില അണ 8.

വില അണ 6.

ഇരുപതുവർഷം പുസ്തകശാല, ചാവറ

മുരുന്നാഥൻ

പുസ്തകം 18

1114 വൃശ്ചികം

ലക്കം 4

കല എന്നാൽ എന്ത്?

(രവീന്ദ്രനാഥടാക്കർ.)

നാമും ഈ കാണുന്ന വലിയ ഭൂലോകവും പരസ്പരാഭിമുഖമായി വൃത്തിക്കുന്നു. നമുക്കതിനോടുള്ള ബന്ധം അനവധിയുമാണ്. ഇവയിൽ ഒന്ന് നമുക്കു ജീവിക്കണമെന്നുള്ളതാണ്. ഭൂമിയിൽ വേലചെയ്യണം, ആ ഹാരസാധനങ്ങളെ സംഭരിക്കണം, വസ്ത്രധാരണം ചെയ്യണം, പ്രകൃതിയിൽനിന്നു വേണ്ട വസ്തുക്കൾ സ്വാധീനമാക്കണം. നമ്മുടെ ആവശ്യങ്ങളെ സംതുഷ്ടമാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെയാണു് നാം സഭാ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതു്. ഈ ആവശ്യനിർവ്വഹണത്തിന്നു നമ്മുടെ പ്രയത്നം പ്രകൃതിയോടൊത്തുചേർന്നതാണ്. നമ്മുടെ കായികമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കും ക്ഷുത്തിനും പിപാസയ്ക്കും വശപ്പെട്ടാണ് ഈ ബൃഹത്തായ ലോകത്തോടു നാം ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

നമുക്കു മനസ്സ് എന്നൊന്നുണ്ടു്. മനസ്സും അതിനുവേണ്ട ആഹാരം അന്വേഷിക്കുന്നു. മനസ്സിനും ചില ആവശ്യങ്ങളുണ്ടു്. കാര്യങ്ങൾക്കുള്ള കാരണമെന്തെന്ന് അതിനു് അറിയണം. അതു ബഹുവിധ പ്രതിഭാസങ്ങളെ കണ്ടുചൂടുന്നു. കാര്യങ്ങളിൽ ഉള്ള നാനാത്വത്തെ ലഘൂകരിക്കുന്ന ഒരു സാമാന്യ പ്രമാണത്തെ കണ്ടെത്താത്തതായാൽ അതു പരിഭ്രാന്തമാകുന്നു. മനുഷ്യൻ തത്വചർച്ചകൊണ്ടുമാത്രം തൃപ്തിപ്പെടുന്നില്ല. തത്വങ്ങളുടെ എണ്ണത്തേയും പരിമാണത്തേയും സഹിക്കേണ്ട ഭാരത്തെ ലഘൂകരിക്കുന്ന ഒരു നിയമത്തെക്കൂടി അവൻ ഇച്ഛിക്കുന്നു. അവന്റെ അവയവസന്ധാനം (സ്പഷ്ടി) അങ്ങനെ ഉള്ളതാണ്.

എന്നിൽ ഇനിയും ഒരു മനുഷ്യൻകൂടിയുണ്ടു്. ശരീരിയല്ല നിത്യനാണ്. അതിനു് ഹിതാഹിതങ്ങളുണ്ടു്. അതിനു് പ്രേമപ്രേരകങ്ങളായ ചില ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിപ്പാനുണ്ടു്. എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളിൽനിന്നും നാം മുക്തരാകുന്നതു് എവിടെവെച്ചാണോ അവിടേയേ ഈ നിത്യമനുഷ്യനെ കാ

ണകയുള്ള. ഈ മനുഷ്യൻ ശരീരമനുസൃതമായും ഇപ്പോൾ അതിതന്നെ. സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തിക്കോ യെപയോഗികചിന്തയ്ക്കോ അപ്പുറമാണ്. ഈ നിശ്ചിതമനുഷ്യൻ മനുഷ്യനിൽ അത്യുന്നതനാണ്. ഈ ബൃഹത്തായ ലോകത്തോടു അതിന്റെ സ്വന്തമായ ബന്ധമുണ്ട്. അതിന്റെ വ്യക്തിമഹത്വത്തിന് ചരിതാത്മ്യം നൽകുന്ന ചില വസ്തുക്കൾക്കായി അതു ലോകത്തെ സമീപിക്കാറുണ്ട്.

ശാസ്ത്രലോകം പരമാർത്ഥലോകമല്ല. അതു ശക്തികളെക്കൊണ്ടു തുണിഭൂതമാണ്. നമ്മുടെ ബുദ്ധിസഹായത്താൽ അതിനെ നമുക്കു കൈകാര്യം ചെയ്യാം. പക്ഷെ നമ്മുടെ വ്യക്തിത്വംകൊണ്ട് അതിനെ അനുഭൂതിയിൽ വരുത്തുവാൻ സാധിക്കയില്ല.

ഇനിയൊരു ലോകമുണ്ട്. അതു നമുക്കു പരമാർത്ഥമെന്നു തോന്നുന്നതാണ്. നാം അതിനെ കാണുന്നു, തൊടുന്നു. നമ്മുടെ സങ്കല്പവിധവികാശങ്ങളും അതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അതിന്റെ രഹസ്യോന്വേഷണം ഫലശൂന്യമത്രെ. അതു വിഭജനക്ഷമമല്ല; മാനാഹ്വമല്ല. “നിങ്ങൾ ഇവിടെയാണ്” എന്നുമാത്രം പറയാം.

സയൻസ് പിൻതിരിയുന്നത് ഈ ലോകത്തുനിന്നാണ്. ഇതിലാണ് കല സ്ഥാനംപിടിക്കുന്നത്. കല എന്നാൽ എന്തു എന്നു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം പറയാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഈ ലോകം എന്നാലെന്തെന്നു പറയാനും സാധിക്കും. കലയ്ക്ക് അതിനോടു അത്ര അടുത്ത സംബന്ധമുണ്ട്.

അതിന്റെ നില നോക്കുമ്പോൾ അത്ര പ്രാധാന്യമേറിയ ഒരു പ്രശ്നമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കല ജീവനെന്നുപോലെ സ്വപ്രയോജനംകൊണ്ടു വളരുന്ന ഒന്നാണ്. അത് എന്തെന്നറിയാതെത്തന്നെ മനുഷ്യൻ അവനുവേണ്ട ഹൃദയാഹ്ലാദം അതിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. നമുക്കതിനെ സുരക്ഷയോടെ ചേതനയിൽത്തന്നെ വിട്ടുകളയാം. അവിടെ ജീവനാവശ്യമുള്ളവസ്തുക്കളെ അന്ധകാരത്തിൽ നൽകി പോഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

അകംപുറമാക്കി അടിയിൽ കിടന്നിരുന്നവയെ മുകൾപ്പുറപ്പിലാക്കിയിരിക്കുന്ന ഒരു കാലമാണിത്. അബോധമായി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ക്രിയാപരിപാടിയാണ് ജീവൻ അനുഷ്ഠിച്ചുപോരുന്നത്. അതു നമ്മുടെ ബോധപരിധിയിൽ വരുത്തണമെന്നും ഇന്നു പക്ഷമുണ്ട്. അന്വേഷണലക്ഷ്യമായ വസ്തുവിനെ വധിച്ചു ഒരു മൃഗീയത്തിലെ മാതൃകയാക്കുകതന്നെയാണ് ഈ അറിയില്ലാത്ത ഫലം.

“കലയെന്നാൽ എന്ത്” എന്ന ചോദ്യം പലപ്പോഴുമുണ്ടാകാറുണ്ട്. പല ആളുകളും അതിന് ഉത്തരവും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ സംസ്കൃതി പരവും അനുഭൂതിപരവുമായ ശക്തി അനർഗളവും അല്പബുദ്ധവുമായ സ്ഥാനത്തേക്കു പ്രബോധമാത്രകളെ ഈ പ്രശ്നോത്തരങ്ങൾ ആനയിക്കുന്നു. കലാസൃഷ്ടിക്കുള്ളിൽ ഒരു വിധി കല്പിക്കാനുള്ള മാഗ്നിഗമനം ചെയ്യുന്ന ഒരു ഉചിത സ്റ്റാൻഡാർഡിനെയാണ് അവകൊണ്ട് ലക്ഷ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നത്. സ്വകപോലകല്പിതമായ ഏതാനും പ്രത്യേക നിയമമനുസരിച്ച് ഇക്കാലത്തു വിധി കല്പിക്കുന്ന ചില ന്യായാധിപന്മാരേയും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അനേക ശതാഭിഷേകദിനങ്ങൾ നിർബാധം അനുഭവിച്ച അമരന്മാരെ ഭക്ഷ്യപദരാക്കുന്നുമുണ്ട്.

കലാനിരൂപണമെന്ന അന്തരീക്ഷത്തിൽ കാലമാപനശാസ്ത്രക്കുഴപ്പം നമ്മുടെ തീരങ്ങളിൽ കടന്നുകൂടി. അതിന്റെ ഉത്ഭവസ്ഥാനം പാശ്ചാത്യലിഖിലാണ്. ശുദ്ധാകാശാവൃതമായ ഈ തീരം മഞ്ഞും മഴക്കാറുംകൊണ്ട് മൂടി. എന്തിന് കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ നാംതന്നെ ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചുതുടങ്ങി. സർവ്വജനീനമായ ബോധോല്പാദനശക്തി ആ കലാനിർമ്മിതിക്കുണ്ടോ? അവയ്ക്കു ജീവിതവ്യാഖ്യാനമാണോ ലക്ഷ്യം. ആധുനതനപ്രശ്നങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തനിർണ്ണയത്തിനു അതു ഉപകരിക്കുന്നുണ്ടോ? കലാകാരൻ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ജനാവലിയുടെ പ്രത്യേക ചിത്തവൃത്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വല്ല ശബ്ദാവലിയും അതിലുണ്ടോ? കലയിൽ കലാശിക്കാത്ത ചിലവകൊണ്ട് അതിന്റെ പരിധി നിർണ്ണയിപ്പാൻ സഗൗരവം പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാലം തോടുകണ്ട് ഒരു നിർമ്മല സരിത്തിന്റെ പാവനതയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനോടൊക്കുമെങ്കിലും ഈ പ്രശ്നങ്ങളെ അവയുടെ ഭാഗധേയത്തിനു വിടാതെ പരിപകപചിന്തയിൽ നമുക്കും പങ്കെടുക്കാം.

നാം നിർവ്വചനം മുതലല്ലെ ആരംഭിക്കേണ്ടത്? സജീവവളർച്ചയുള്ള ഒന്നിനെ നിർവ്വചിക്കുന്നതു വ്യക്തമായി വീക്ഷണംചെയ്യാൻ ഒരു വനമുള്ള ആ ശക്തിയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതെന്നാണ്. ഒരു പരമാർത്ഥതയുടെ സർവ്വതോവീക്ഷണത്തിനു വ്യക്തതമാത്രം ആവശ്യമായോ അതിപ്രധാനമായോ ഇരിക്കുന്നില്ല. Bull's Eye വിളക്കു വളരെ വ്യക്തതയുള്ള കാഴ്ചയോടുകൂടിയതാണ്. പക്ഷെ അതു പൂർണ്ണമായ കാഴ്ചയുള്ളതല്ല. ചലനത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരു ചക്രത്തെക്കുറിച്ച് നാം അറിയേണ്ടതായി വന്നാൽ അതിന്റെ ആകാലുകളെണ്ണാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നുള്ളത് അത്ര വകവയ്ക്കേണ്ട. ആകൃതിയുടെ സൂക്ഷ്മതയും അത്ര ശരിയല്ലാതെയും പക്ഷെ ചലനവേഗം പ്രധാനമായും ഇരിക്കുമ്പോൾ ചക്രത്തിന്റെ ഏതാണ്ടാരപൂർണ്ണനിർവ്വചനം

കൊണ്ടു നാം തൃപ്തരാകേണ്ടിവരും. സജീവവസ്തുക്കൾക്ക് അവയുടെ പരിതസ്ഥിതികളോടു ദൂരവ്യാപ്തമായ ബന്ധം ഉണ്ട്. അവയിൽ ചിലത് അപ്രത്യക്ഷവുമായേക്കാം. അതിന്റെ സ്ഥിതി അത്യഗാധത്തിലുമായേക്കാം. നമ്മുടെ നിർവ്വചനാഭിമാനത്തിൽ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖോപശാഖകളേയും വേരുകളേയുൾക്കൊണ്ടിട്ട് ഒരു തടിയൊക്കിത്തീർന്നു. അപ്പോൾ അത് ഒരു ക്ലാസ്സുമിതന്നെ മറ്റൊരു ക്ലാസ്സുമില്ലേക്ക് ഉരുട്ടുവാൻ എളുപ്പമുള്ളതായിത്തീർന്നു. അതുകൊണ്ടു പാഠപുസ്തകമാക്കാൻ ഉചിതവുമാകും. നഗ്നമെങ്കിലും അത് ഒരു വ്യക്തവീക്ഷണം അനുവദിക്കുന്നു എന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ഒരു തടി ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ സാക്ഷാത്തായ വീക്ഷണം തരുന്നു എന്നു പറയാവുന്നതല്ല.

അതുകൊണ്ട് കല എന്നാൽ എന്ത് എന്നു ഞാൻ നിർവ്വചിക്കുകയല്ല, പക്ഷെ അതിന്റെ സത്തയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ എന്നോടുകൂടെ ചർച്ചപക്ഷം ചെയ്യും. സാമുവേൽ കോളേജത്തോടു് അതിന്റെ ഉത്ഭവത്തിനു വല്ല ബന്ധവുമുണ്ടോ എന്നു കണ്ടുപിടിപ്പാൻ ശ്രമിക്കും. സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിലുള്ള ഉപകരണാവശ്യമൊ നമ്മുടെ അന്തഃകരണപ്രാദുർഭാവം കൊണ്ടു വരുന്ന ചിലവയൊ എന്നും പരിശോധിക്കും.

'കല കലയ്ക്കുവേണ്ടി'യെന്ന നിർദ്ദേശത്തെക്കുറിച്ച് വളരെനാളായി വടം പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യവിമർശകരിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിനിടയിൽ ഈ നിർദ്ദേശത്തെ അനാദരകോടിയിൽ തള്ളിയപ്പോലെ തോന്നുന്നു. പൂരിട്ടൻകാലത്തിലെ വളയാത്ത മാതൃക ആവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ലക്ഷണമാണിത്. ആഭോഗം അതോടൊത്ത് അവസാനിക്കുന്നതിനാൽ അതു പാപമെന്നു നിർണ്ണയിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാ പൂരിട്ടൻ മതവും ഒരു പ്രത്യാഖാരമാണ്. സത്യത്തെ അതിന്റെ സൂക്ഷ്മരൂപത്തിൽ അത് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നില്ല. സുവിസ്തമായ നിയമങ്ങളെക്കൊണ്ട് നിയന്ത്രിതമായ അനുഭൂതിക്ക് ജീവനോടുള്ള ബന്ധം നഷ്ടപ്രായമാകുമ്പോൾ വെറുപ്പിന്റെ ആഹ്വാനം നമ്മെ സമീപിക്കുന്നു. അപ്പോൾ സുഖം ഒരു ബന്ധമെന്നു കരുതി അതിനെ ത്യജിക്കുന്നു. ആധുനികകലയുടെ ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്നും ഇവിടെ പറയുന്നില്ല. അതിന് ഇവൻ സമർത്ഥനല്ല. എങ്കിലും സാമാന്യമായ ഒരു നിയമം ഉണ്ട്. അതു പ്രസ്താവിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. സുഖസന്തോഷങ്ങളിലുള്ള ആശയെ ഒരുവൻ ത്യജിച്ചിട്ട് ജ്ഞാനസമ്പാദനമേയും, പരക്ഷേപമല്ലാത്തതും മുൻനിർത്തി കർമ്മം ചെയ്യാൻ ഭാവിക്കുന്നതുകണ്ടാൽ സുഖസന്തോഷങ്ങളെ അനുഭവിപ്പാനുള്ള അവന്റെ ശക്തി പ്രകൃതിവികസനത്തിലോ, ദാർശ്ട്യത്തിലോ പരാജയം വന്നതാണു കാരണമെന്നുവിചാരിക്കാം.

സാഹിത്യത്തിന്റെ ജീവൻ സുഖാനുഭൂതിയെന്നു—യാതൊരു സ്വാർത്ഥമാത്രപരമായ സുഖാനുഭൂതി—യാതൊരു വികല്പവും കൂടാതെ പശ്ചാത്തികരായ ഇൻഡ്യൻ വിമർശകർ പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ 'സുഖാനുഭൂതി' എന്ന ശബ്ദം അവധാനതയോടെ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. അനവധി കിരണങ്ങൾ വിവിധനിറത്തിലും സാന്ദ്രതയിലും ആ തേജസ്സിനെ വ്യവചരിക്കുമ്പോൾ അനുഭവപ്പെടും. കലാലോകത്തിൽ കാണുന്ന ഭൂതഭൂതങ്ങൾ അതിനോടു പ്രത്യേകമായി കാണുന്നവയാണ്. അവയിൽനിന്ന് ഉഭയികുന്ന തേജസ്സ് പ്രത്യേക പരിധിയേയും ഗുണത്തേയും സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കാണാം. അവയെ പേർതിരിച്ചറിഞ്ഞു അവയുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനത്തും വളർച്ചയിലും നമുക്കെത്തണമെന്നതു നമ്മുടെ കർത്തവ്യമത്രെ.

പക്ഷിമൃഗാദികളും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള അതിപ്രധാന വ്യത്യാസം ഇതത്രെ. ഇവ അവയുടെ ആവശ്യപരിധിക്കുള്ളിൽ മാത്രം ഏതാണ്ടെ നിബന്ധനകളെത്രെ. ആത്മസംരക്ഷണവും പരമ്പരയെ നിലനിർത്തുവാനുള്ള മോഹവും മാത്രമാണ് അവയുടെ സകല കർമ്മങ്ങളുമെന്ന് സൂക്ഷിച്ചാൽ കാണാം. ഒരു ചില്ലറക്കച്ചവടക്കാരനെപ്പോലെ ജീവിതവ്യാപാരത്തിൽ അതിനു വലിയ ലാഭമൊന്നുമില്ല. സമ്പാദ്യത്തിന്റെ ഒരു വലിയ പങ്ക് മുടക്കിയ പണത്തിനു പച്ചിശയായി ഉത്തമണ്ണനു കൊടുക്കണം. ജീവിതവൃത്തിക്കുതന്നെ ആദായം മുഴുവനും ചെലവാകുന്നു. പക്ഷെ മനുഷ്യൻ ജീവിതവ്യാപാരത്തിൽ ഒരു മൊത്തക്കച്ചവടക്കാരനാണ്. വ്യയം ചെയ്യണമെന്ന് നിർബന്ധമുള്ളവയെങ്കഴിച്ചു പിന്നെയും സമ്പാദ്യമുണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഒരു മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു വലിയ സമ്പത്ത് അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഉപയോഗശൂന്യമായും നിരുത്തരവാദമായും കഴിക്കുവാൻ അവനു സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നു. അവന്റെ ആവശ്യങ്ങളെ ചുറ്റി അനവധി വലിയ തലങ്ങളുണ്ട്. അവിടേയും അവൻ ചില ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്. അവയുടെ പരിണാമം അവയിൽത്തന്നെയാണ്.

ജീവിതോപയോഗത്തിനു വിനിയോഗിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു ബോധം മൃഗാദികൾക്കു ഉണ്ടായിരിക്കണം. അത്രത്തോളമെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവ അവിടെ നിറുത്തും. അഭ്യസ്ഥാനം തേടേണ്ട ത്രാണി ഉണ്ടാകുവാൻ പരിതസ്ഥലങ്ങളേക്കുറിച്ചും അവ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഭക്ഷണാനേപജ്ഞത്തിനും ഇതാവശ്യമാണ്. വാസസ്ഥാനനിർമ്മാണം ആവശ്യമാകുകൊണ്ട് ചില പദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഗുണങ്ങളും അറിയണം. ആവശ്യം വേണ്ടതായ ചില മാറ്റങ്ങൾ എപ്പോഴെല്ലാമാണ് വേണ്ടത് എന്നറിവാൻ വിവിധ പ്രതീകങ്ങളുടെ ലക്ഷണവും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. മനുഷ്യനും ജീവിക്കേണ്ടവനാകുകൊണ്ട് ഇവയെല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കണം. പക്ഷെ മനുഷ്യൻ

ഈവക അറിവുകളിൽ നിർമ്മിതിപ്പെട്ട വളരെ അധികമുണ്ട്. ഇവിടെവെച്ചാണ് ഒരു മനുഷ്യൻ “അറിവ് അറിവിനുവേണ്ടി” എന്നു സാമാജികനായിത്തീർന്നു. അവിടെ അവന്റെ അറിവിനെക്കുറിച്ചു ശുദ്ധമായ ഒരു രൂപം ഉണ്ടാകുന്നു. അവിടെ അറിവു സ്വാതന്ത്ര്യമത്രെ. ഈ അവശേഷിപ്പിട്ടുള്ള ബാക്കിയുടെ ആകൃതികളിലാണ് തത്വശാസ്ത്രവും സയൻസും വളരുന്നത്.

തിര്യക്കുകളിൽ കറയെല്ലാം നിസ്വാർത്ഥബുദ്ധിയും കാണാൻ ഉണ്ട്. മാത്രമല്ല പലതരം കൊണ്ടുള്ള നിസ്വാർത്ഥത, സാമൂഹ്യപരമായ നിസ്വാർത്ഥത, വാസോചിതനിസ്വാർത്ഥത എന്നെല്ലാം ഇതിനു പേർപറയാം. ഈ നിസ്വാർത്ഥതയിൽ സമുദായസംരക്ഷണത്തിന് അത്യാവശ്യമാണ്. എന്നാൽ മനുഷ്യനിൽ ഇതിനേക്കാൾ എത്രയോ വലുതാണ് ആ ചിത്തവൃത്തി. സ്വപ്രയത്നത്തിലുള്ള രക്ഷയ്ക്കു സൗശീല്യം അനുപേക്ഷണീയമാകുകയാണ് ഒരു മനുഷ്യൻ സൗശീലനം ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്. അതിലും അവൻ ആവശ്യത്തിലധികം സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ട്. കൈയും വായുമായി കഴിയാൻവേണ്ട സന്മാർഗ്ഗജീവിതം കൊണ്ടല്ല അവൻ സൗശീല്യത്തിൽ വളരുന്നത്. സൗശീല്യം സൗശീല്യത്തിനു വേണ്ടിയാണെന്നു പറയാൻ തക്കവണ്ണം ആത്മീയ സമ്പാദ്യമവനുണ്ട്. ഈ സൗശീല്യസമ്പത്തിൽ—ഋജുതം നയങ്ങളിൽ ശ്രേഷ്ഠമെന്നത് അവഗണിക്കുന്നു. എല്ലാ നയത്തിനും വിപരീതമായി ഇതിന് പുരോഗതിയുണ്ട്—മനുഷ്യന്റെ സന്മാർഗ്ഗപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യുന്നു.

ഈ അതിമാത്രസങ്കേതത്തിൽതന്നെയാണ് “കല കലയ്ക്കു വേണ്ടി” എന്ന ആശയം ഉളവായിട്ടുള്ളത്. ഏതു സംരംഭഫലത്തിന്റെ അതിമാത്രമാണ് കലാനിർമ്മിതിക്കു മാറ്റുദർശകമായിരിക്കുന്നത് എന്നറിവാൻ നമുക്കു ശ്രമിക്കാം.

മനുഷ്യനു മാത്രമല്ല തിര്യക്കകൾക്കും ഹിതാഹിതങ്ങൾ, ഭയം, കോപം, പ്രേമം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വികാരങ്ങൾ ശബ്ദരൂപേണ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്. മൃഗങ്ങളിൽ ഈ വൈകാരിക വൈഖരി ഒരുപോലെയോ കലാപരിധിയെവിട്ട് അധികം വ്യാപിക്കുന്നില്ലെന്നു പറയാം. എന്നാൽ മനുഷ്യനിൽ മൗലികമായ ലക്ഷ്യത്തിന്റെ വേർ അവിടത്തന്നെയാണെങ്കിലും അവയുടെ ശാഖയും ഉപശാഖയും അതിവിസ്തൃതിയിൽ വളർന്നു. അനന്തമായ ആകാശത്തെ ഉത്ഭവഭൂമിയിൽനിന്നുയർന്നു ആസ്കരണം ചെയ്യുന്നു. ആത്മസംരക്ഷണത്തിനു മുഴുവനും ആവശ്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് വൈകാരികമായ ഒരു സമ്പത്ത് ഒരു മനുഷ്യനുണ്ട്. ഈ അതിമാത്ര കലാനിർമ്മിതിയിലേക്കു പ്രവഹിക്കുന്നു. ഈ അതിമാത്രയിൽ തന്നെയാണ് മനുഷ്യന്റെ സകല പരിഷ്കാരവും കെട്ടിപ്പടുത്തിരിക്കുന്നത്.

ഒരു യോദ്ധാവു് അവശ്യകരണീയമായ ആഹവംകൊണ്ടുമാത്രം തൃപ്തനാകുന്നില്ല. സംഗീതം, അലങ്കാരം എന്നിവയുടെ സഹായത്താൽ അവനിൽ നിക്ഷിപ്തനായ യോദ്ധാവിന്റെ പ്രബുദ്ധചോതനയ്ക്കു് ആരാധനം ചെയ്തേ മതിയാവുകയുള്ളൂ. അതു് അനാവശ്യമെന്നുമാത്രമല്ല, ചിലപ്പോൾ ആത്മഹത്യക്കൂടി സംഗതിയുള്ളതാണു്. മതഭക്തിയുള്ള ഒരുവൻ അവന്റെ ഇഷ്ടദേവതയെ ആരാധിക്കു മാത്രമല്ല, അവന്റെ മതപ്രേരിതനായ ആസത്പര്യദൃഷ്ടൻ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യത്തേയും അവിടത്തെ ആരാധനക്കുള്ള പടങ്ങളുടേയും വാസ്തീപരവാൻ ഇഹരയുള്ളവനുംകൂടിയാണു്.

ഒരു പദാർത്ഥം നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു വികാരത്തെ ഉളവാക്കുകയും ആ വികാരം ആ പദാർത്ഥത്താൽ ഉൾഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിയുന്നതിലധികമുണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അതു നമ്മുടെ അടുക്കലേക്കു തിരിച്ചുവരുന്നു. അതിന്റെ പ്രത്യാഗമനതരംഗങ്ങളാൽ നമ്മെ പ്രബുദ്ധമാക്കുന്നു. നാം ഭാരിദ്വമനുഭവിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ സകലവിധശ്രദ്ധയും ബാഹ്യവസ്തുക്കളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു— നമ്മുടെ ആവശ്യത്തിനു സ്വാധീനമാക്കണമെന്നു് ഇഹരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളിൽ എന്നാൽ. നമ്മുടെ ധനം ആവശ്യത്തിൽ കൂടുതലാകുമ്പോൾ ആ വെളിച്ചം നമ്മളിൽ പ്രതിബിംബിക്കുന്നു. നാം ധനവന്മാരെന്ന ഒരു വികാരപ്രബുദ്ധത നമുക്കുണ്ടാകുന്നു. എല്ലാ ജീവികളേയും അപേക്ഷിച്ച് മനുഷ്യൻ മാത്രമേ അവനെ അറിയുന്നുള്ളൂ എന്നതിന്റെ ന്യായം, ബോധപ്രചോദനങ്ങൾ ആവശ്യത്തിലധികമായാൽ അവതരിച്ചവനിൽത്തന്നെ വന്നുചേരും എന്നുള്ളതാണു്. മറുജീവികളെ അപേക്ഷിച്ച് മനുഷ്യൻ, അവന്റെ കൂടസ്ഥനെ ഗാഢതരമായി അനുഭവിക്കുന്നു. അവന്റെ ഹൃദയോദ്ദേഗശക്തി കൂടസ്ഥന്റെ ലക്ഷ്യമായ വസ്തുവാൽ പൂർണ്ണമായി അവസാനിക്കുന്നില്ല. ആന്തരസത്പരതനാവിജ്ഞാനം ബാഹ്യപ്രകടനത്തിനു് ഒരു മാർഗ്ഗം അനുപേക്ഷിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു് കലയിൽ മനുഷ്യൻ അവനെത്തന്നെയാണു പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതു്. ഒരിക്കലും അവന്റെ ലക്ഷ്യവസ്തുപല്ല. അവന്റെ ലക്ഷ്യവസ്തു ജ്ഞാനപ്രദിപാദകഗ്രന്ഥങ്ങളിലൊ സയൻസിലോ മാത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അവിടെ പൂർണ്ണമായി അവൻ മറഞ്ഞുതന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു.

കൂടസ്ഥൻ or Personality എന്ന ശബ്ദപ്രയോഗം എന്നോടു് എതിരിടുവാൻ ആളുകളെ ഉണ്ടാക്കുമെന്നു് എനിക്കറിയാം. ആ ശബ്ദത്തിനു് അത്ര വ്യാപകമായ അർത്ഥമുണ്ടു്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഉദാഹരണ ശബ്ദങ്ങളെ വിവിധങ്ങളിലും ആകൃതിയിലും ഉള്ള ആശയങ്ങൾക്കു് അനുയോജ്യമായി പ്രയോഗിക്കാം. ഒരു ഫാളിൽ തൂക്കിയിരിക്കുന്ന മഴക്കോട്ടിനോടു് ഇവയെ

സാമൂഹ്യപ്പെടുത്താം. യാതൊരുവകാശവുമില്ലാത്ത ഒരു മനോരാജ്യക്കാരൻ അതു എടുത്തുകൊണ്ടു പോയേക്കാം.

മനുഷ്യൻ അറിവുള്ളവനെന്ന നിലയിൽ അവനെ പൂർണ്ണമായി അറിയുന്നില്ല. വെറുമറിവ് അവനെ പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുകയില്ല. ഒരു വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ അവൻ അവയവവിധാനത്തോടുകൂടിയ ഒരു മനുഷ്യനാണ്. സ്വന്തമാക്കുന്നതിനുള്ള ഇഹലോകത്ത് സമീപസ്ഥിതിക്കുള്ള വസ്തുക്കളിൽനിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള ശക്തി അന്തർലീനമായി അവനുണ്ട്. ആകുലപ്പെട്ടവർക്കുണ്ടായ ശക്തികൾ അവനുണ്ട്. ബാഹ്യവസ്തുക്കളെ ശേഖരിച്ചവയ്ക്കു കമാതൃമല്ല, തന്നത്താൻ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യും. നമ്മുടെ സജീവഘടനയോട് വസ്തുക്കളെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്ന പ്രധാന സംസ്കൃതിശക്തികൾ വൈകാരികശക്തികളാണ്. മതനിയന്ത്രണമുള്ള ഒരുവൻ കൂടാത്തതാണ്. വെറും ആത്മീയത അവനുണ്ടല്ല. മതനിയന്ത്രണമുള്ള ഈ ശാസ്ത്രപരമായ വികാരം സംസ്കൃതിക്കുമാണ്. അവന്റെ ദൈവമുണ്ടെന്ന അറിവ് അവന്റെ സാരാംശനിർമ്മിതിക്കു മതിയാകുന്നില്ല. വൈകാരികദീപ്തിയുടെ അഭാവമാണ് ഇതിനു കാരണം.

കൂടാതെ മതത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം എന്തെല്ലാമെന്നും അതു എങ്ങനെ ബാഹ്യലോകത്തോടു സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും പരിശോധിക്കാം. ഈ ലോകം നമുക്ക് ഒരു വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ തോന്നുന്നു. അല്ലാതെ അപ്രത്യക്ഷമായ ശക്തിസമൂഹമെന്നെ തോന്നുന്നില്ല. നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും ഇതു ഒട്ടേറെ കടപ്പെട്ടിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഈ പ്രത്യക്ഷലോകം മനുഷ്യന്റെ ലോകമാണ്. നമ്മുടെ വീക്ഷണത്തിന്റെ അന്യോഭാവിയിലേയും തുണത്തെയും ആശ്രയിച്ച് ചലനം, രൂപം, നിറം എന്നിവയുടെ പ്രത്യേക സ്വഭാവം അതു കൈക്കൊള്ളുന്നു. നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയപരിധികൾ പ്രത്യേകതേജസ്വലമായ സമ്പാദിച്ച സരക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാണ് അതു. പ്രാകൃതികവും രാസയോഗികവും ആയ സകലശക്തികളെന്നതെന്നല്ല, മനുഷ്യന്റെ വീക്ഷണശക്തികളും ഇതിന്റെ പ്രധാനാവയവങ്ങളാണ്. മനുഷ്യലോകമെന്നതാണ് അതിന്റെ കാരണം. ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളെക്കൊണ്ട് തുണിഭൂതലോകമല്ല.

മനുഷ്യന്റെ വീക്ഷണമനുസരിച്ചുള്ളവാക്കുന്ന രൂപമാണ് ഈ ലോകം സ്വീകരിക്കുന്നത്. എന്നാൽതന്നെ അവന്റെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും മനസ്സും സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരുപൂർണ്ണലോകമായേ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുള്ളൂ. അതു ഒരു വിജ്ഞാനകാരനായിട്ടേ ഇരിക്കൂ. ഒരു ബന്ധുക്കാരനായി വർത്തിക്കുകയില്ല. അതു നമ്മുടെ വികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ വരുമ്പോൾ പൂർണ്ണമായി നമ്മുടെ

താകം. നമ്മുടെ സ്നേഹവും, വിദ്വേഷവും, സന്തോഷവും, സന്താപവും, ഭയവും, അതൃപ്തിയും, നിരന്തരം അതിൽ പ്രവർത്തി ചെയ്യുമ്പോൾ ഇതു നമ്മുടെ കൂടസ്ഥതത്തിന്റെ വിഭാഗമായി പരിണമിക്കും. അതു നമ്മളുടെ വളർച്ചയനുസരിച്ചു വളരും, മാറാമനുസരിച്ചു മാറും. ഈ സാത്മ്യത്തിന്റെ സ്പന്ദനാധികഭാവമനുസരിച്ചും ആകയുജ്ജ്വലത്തിന്റെ ഗുണമനുസരിച്ചും നാം വലിയവരോ ചെറിയവരോ ആയിരിക്കുന്നതാണ്. ഈ ലോകത്തെ ഏതു തരം കളിത്തോൽ നമ്മുടെ കൂടസ്ഥതത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കവും നഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്.

നമ്മുടെ വികാരം ദാഹാത്മകമായ ഒരു ദ്രവമാണ്. അതു ഈ പ്രത്യക്ഷലോകത്തെ ഏറ്റവും അടുപ്പമുള്ള വികാരലോകമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഈ ബാഹ്യലോകത്തിനും അതിന്റെ സ്വന്തമായ ഒരു ദ്രവമുണ്ട്. അതിനും വിവിധ ഗുണങ്ങളുണ്ട്. അതു നമ്മുടെ വികാരകർമ്മങ്ങളെ ഉൽക്കടമാക്കും. ഇതിന് രസമെന്നു പേരിടാം. വൈകാരികദ്രവത്തോടു് അനുബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ബാഹ്യദ്രവം എന്നു പറഞ്ഞതു് ഇതുതന്നെയാണ്. ഒരു കാവ്യം എന്നതു് ഇതനുസരിച്ചു് ഒരു വാക്യമോ വാക്യങ്ങളോ ആകാം. അതിൽ ഈ രസമുണ്ട്. അതു വികാരത്തെ പ്രബുദ്ധമാക്കും. വികാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു് സജീവമാക്കിയ ആശയങ്ങളെ സംഗ്രഹിച്ചു് നമ്മുടെ പ്രകൃതിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ജീവാംശത്തിൽ ചേർക്കുന്നതിനു സന്നദ്ധവുമാകുന്നു.

വസ്തുസ്ഥിതിവാസ്തവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വെറുമറിവു സാഹിത്യമല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നമ്മിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രമായി നില്ക്കുന്ന ചില പരമാർത്ഥങ്ങളെ മാത്രമേ നമ്മെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. സൂര്യൻ ഉദയങ്ങളാണു്; വെള്ളമൊരു ദ്രവവസ്തുവാണു്; തിരിയിനു മൂടുണ്ടു്; എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആവർത്തനം ഭൂസ്തംഭവുമത്രെ. പക്ഷെ സൂര്യോദയസന്ദർഭമായ വണ്ണം ശാശ്വതമായ ഒരു രസം നമുക്കു നൽകുന്നു. കാരണം, സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നു എന്ന കാര്യമല്ല പറയുന്നതു്. അതിനു് നമ്മോടുള്ള ബന്ധത്തെയാണു് വർണ്ണിക്കുന്നതു്. അതു് ശാശ്വതമായ രസത്തെ ഉളവാക്കുന്ന ഒരു വസ്തുവുമാണു്.

ഉപനിഷദോക്തങ്ങളിൽ ഒരിടത്തിങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:— “ധനം നമുക്കു് പ്രിയപ്പെട്ടതാണു്. ധനസ്ഥിതി പരമാർത്ഥത്തെപ്പോലും നാം ആശിക്കുന്നതു്. നാം നമ്മെത്തന്നെയാണു് ഗ്രഹിക്കുന്നതു്.” നമ്മുടെ ധനസ്ഥിതിയിൽ നാം നമ്മെക്കുറിച്ചാണു് ഭ്രമിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് നാം അതിനെ സ്നേഹിക്കുന്നു. നമ്മുടെ വികാരത്തെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ നമ്മുടെ ആത്മാനുഭൂതിയേയും ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു വീണാ

ത്രിയിൽ നമ്മുടെ സ്പർശത്തോടു ഇതിനു സാമ്യമുണ്ട്. ആ സ്പർശം തീരെ ബലഹീനമെങ്കിൽ അതിന്റെ സ്പർശം മാത്രം നാമറിയുന്നു. അല്പം ഉന്നിയാണ് സ്പർശിച്ചതെങ്കിൽ സുസ്ഥരസ്വരൂപത്തിൽ ആ സ്പർശം നമ്മുടെ അടുക്കലേക്കു തിരിച്ചുവരും. നമ്മുടെ ചോരണ സാഗ്രിഭവിക്കയും ചെയ്യും.

സയൻസിന് ഒരു ലോകമുണ്ട്. അവിടെനിന്നും കൂടസ്ഥതപത്തിന്റെ അംഗാംഗീഭാവം നിശ്ശേഷം അവധാനതയോടെ മാറിയിരിക്കുന്നു. അതിനെ നമ്മുടെ അനുഭൂതിയിൽ സ്പർശിക്കുപോലുമരുത്. അതിവിപുലമായ ഒരു ലോകം കൂടിയുണ്ട്. അത് കൂടസ്ഥാനയോജ്യവുമത്രെ. നാം അതിനെ അറിഞ്ഞു ഉപേക്ഷിച്ചാൽ മാത്രം പോരാ; നമുക്ക് അതിന്റെ അനുഭൂതിയുണ്ടാകണം. അതിനെ അനുഭൂതിയിൽ വരുത്തുന്നതുതന്നെയാണ് ആത്മാനുഭൂതി.

അനുഭൂതികൊണ്ടു മാത്രമറിയുന്ന കൂടസ്ഥതപത്തെ നാമെങ്ങനെ വിശദീകരിക്കും. ഒരു സയൻറിസ്റ്റ് അറിഞ്ഞതിനെ വിഭജനംകൊണ്ടും, പ്രായോഗികപരീക്ഷണംകൊണ്ടും വിശദപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ഒരു കലാകാരൻ പറയാനുള്ളത് എന്ത് എന്നാൽ ഉപദേശരൂപത്തിലോ വിവരണരീതിയിലോ വിശദീകരിപ്പാൻ ശക്തനല്ലെന്നാണ്. ഒരു റോസാപൂവിനെക്കുറിച്ച് എനിക്കുള്ള അറിവ് ഞാൻ പറയേണ്ടിവരുമ്പോൾ വളരെ വിശദമായ ഭാഷയിൽ പറയേണ്ടതാണ്. പക്ഷെ ഒരു റോസിനെക്കുറിച്ചു എന്റെ അനുഭൂതി എന്തെന്നുപറയുന്നത് അത്യന്തം വ്യത്യാസപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. ആ അവസരത്തിൽ വസ്തുതപത്തേക്കുറിച്ചോ പ്രകൃതി നിയമത്തേക്കുറിച്ചോ യാതൊരു ബന്ധവും അതിനില്ല. അതു രൂപിയെക്കുറിച്ചാണു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. അതു സ്വദിച്ചാൽ മാത്രമേ സ്വാഭാവപ്പെടുകയുള്ളൂ. അതിനാൽ സംസ്കൃതവിമർശകർ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്. ഉചിതാസ്വാഭവക്ഷമങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളെയാണ് സാഹിത്യത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. അത് വെറും സംസാരഭാഷയായിരിക്കരുത്. രൂപനിർമ്മാണംചെയ്ത ഗീതങ്ങളായി ഉദാഹരിക്കണം. ചിത്രങ്ങളും ഗീതങ്ങളും വെറും വസ്തുസ്ഥിതിപരമാത്മങ്ങളല്ല. അവ അവതന്നെയല്ല നമ്മളുംകൂടിയാണ്; അവ വിഭജനപരാദമുഖങ്ങളാണ്; നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ അവയ്ക്ക് പെട്ടെന്നു പ്രവേശം സിദ്ധിക്കുന്നു.

രാജമോഹന്റെ ഭാഗ്യം

അദ്ധ്യായം VII.

ഒളിവിൽനിന്നുകേട്ട ഭയങ്കരസംഭാഷണത്തിലെ ഓരോ വാക്കും മാതംഗിണിയെ സ്തബ്ധയാക്കി. അതു തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അറിവാൻ അത്യന്താവശ്യമുള്ള സംഗതികൾ അന്തിലുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് വേപഥുവോടുകൂടിയ അവളുടെ ഗാത്രം ക്ഷീണത്തോടു പോരാടിവന്നു. പക്ഷെ അതിന്റെ അവസാനത്തിൽ ക്ഷീണത്തിന് അടിപെട്ട് അവൾ നിലംപതിച്ചു. വേദത്രാസനിമിത്തം ഉണ്ടായ ഇന്ദ്രിയസാദം ഏതാണ്ടു ബോധരഹിതയുമാക്കി. ക്രമേണ അവൾ കേട്ട സംഭാഷണത്തേക്കുറിച്ച് പശ്ചാല്പോയിച്ചു ചിന്തിപ്പാനുള്ള മനസ്സാസ്ഥ്യം അവൾക്കു ലഭിച്ചു. സ്വഭർത്താവിന്റെ ജീവിതരീതിയിലും സ്വഭാവത്തിലും ഒരു നവീനമനോഭാവം അവളിൽ സജാതമായി. ഏതൽപര്യന്തം അയാൾ ഒരു ഉന്മത്തചിത്തനും മൃഗസ്വഭാവിയുമെന്നോ അവൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ള. ഒരു തസ്കരസംഘത്തിന്റെ റെറുകാരനെന്നോ, തസ്കരൻതന്നെയെന്നോ വിചാരിപ്പാൻ പൂർണ്ണാവകാശിയായ ഒരുവൻ തന്റെ പരിശുദ്ധഹൃദയത്തിന്റെ അവകാശിയായല്ലോ എന്ന സൂതി അവളെ ഭയവിവശയാക്കി. ഭാവിയിലോ? ഇന്നവൾ സൂക്ഷ്മദർശനംചെയ്ത സ്ഥിതിക്ക് ജൂതസ്താപ്തമായ അയാളുടെ ആലിംഗനവിമുക്തയാകുന്നതിനു ശക്തയാണോ? അല്ല, അല്ല, അവൾ നിത്യനരകം അനുഭവിപ്പാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടവൾ തന്നെ.

ഈവിധ ചിന്തകൾ ഒരുനിമിഷത്തിൽ അവളുടെ ഹൃദയവിഭാരണം ചെയ്തും. അടുത്തനിമിഷത്തിൽ സ്വഭർത്താവു കൈയേറ്റിരിക്കുന്ന നീചാപരാധത്തെ അവൾ പ്രത്യക്ഷമായി കാണും. ഈ ചിന്ത അവളെ ആപാദമസ്തകം രൂപിപ്പിക്കും. ഈ ഭയങ്കരകർമ്മത്തിനു ലക്ഷ്യമായവർ അവളുടെ സ്വന്തം ഹേമംഗിനിയും അവളുടെ മാധവനുംതന്നെ. അവളുടെ രക്തം സിരകളിൽ ഉറഞ്ഞു, തലയ്ക്കു മാന്ദ്യം ഭവിച്ചു. അവളുടെ ദുരന്ത ഭാവിയെക്കുറിച്ചും അധഃപതിച്ച സ്മൃതപത്തേയും വിസ്മരിച്ചു. ഭാരിദ്ര്യവും ക്ലേശവും ഒരു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ഗ്രസിച്ചാനോരങ്ങി വാപിച്ചുനില്ക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ യാതൊരാപൽശങ്കയും കൂടാതെ സുഖനിദ്രയനുഭവിക്കുന്ന മാധവനിലും ഹേമംഗിനിയിലും അവളുടെ ചിന്ത പതിഞ്ഞു. സ്വന്തജീവനെ ബലികഴിച്ചും അവരെ രക്ഷിക്കണമെന്നവളുറച്ചു.

വീട്ടിൽ ഉള്ളവരെ ഉണർത്തി ഈ വാർത്ത അവരെ അറിയിക്കാമെന്നറച്ചു. പക്ഷെ ഈ വിചാരത്തിന്റെ അർത്ഥശൂന്യത ഉടനെതന്നെ അ

വളിൽ ഉദിച്ചു. രാജമോഹനെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ കഥ ആ വീട്ടിൽ ആരു വിശ്വസിക്കും? അയാളുടെ അമ്മാവി വിശ്വസിക്കുമോ? സഹോദരി വിശ്വസിക്കുമോ? ഇവർക്കു ഭ്രാന്താണെന്നോ, ഇവർ സ്വപ്നം കാണുകയാണെന്നോ അവർ വിചാരിക്കും. അവർ ഒരുപക്ഷെ വിശ്വസിച്ചാൽത്തന്നെ മാധവനെ രക്ഷിപ്പാൻ രാജമോഹനെ അപകടത്തിലാക്കുമോ? അതും ചെയ്യുമെന്നിരിക്കട്ടെ. ഇവർ വിചാരിച്ചാൽ മാധവനെ രക്ഷിപ്പാൻ കഴിയുമോ? ഇല്ല, ഒരിക്കലുമില്ല. രാജമോഹൻ അല്പം നീരസം തോന്നുന്ന ഒന്നു ചെയ്യാൻ അവർക്കു ധൈര്യമില്ല. മാതംഗിണിപാഞ്ഞത് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നതുതന്നെ സംശയം. എന്നാലും ഈ വാത്ത് ഇവർ പറഞ്ഞതായി രാജമോഹനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യും. അനന്തരമായ ഇവളുടെ ജീവിതം സ്മരിക്കാവുന്നതുമല്ല.

അടുത്ത മാതംഗിണിയുടെ ചിന്ത കനകത്തിൽ പതിഞ്ഞു. മാധവന്റെ വീട്ടിലേയ്ക്കു് ഈ വിവരം പറവാൻ കനകത്തിനെ അയച്ചാൽ എന്ത്? കനകത്തിന്റെ വീട്ട് വളരെ അടുത്താണ്. സ്വശയ്യയിൽനിന്ന് ആരുമറിയാതെ പുറപ്പെട്ട് കനകത്തെ ഉണർത്തി രാജമോഹനെ ദോഷമെന്നും വരാത്തവിധത്തിൽ മാധവനെ വേണ്ട അറിവുകൊടുക്കാമെന്ന് ആലോചിച്ചു. ഈ മാറ്റം അസാധ്യമല്ലെങ്കിലും ആശാസ്യമല്ലെന്നു മാതംഗിണിക്കു തോന്നി. കനകത്തിന്റെ അമ്മയേക്കൂടി ഉണർത്താതെ അവളെ ഉണർത്തുന്നതു സാധ്യമല്ല. അമ്മയും മകളും ഒരേ മുറിയിലാണു കിടക്കുന്നതെന്ന് അവർക്കു് അറിയാമായിരുന്നു. യാതൊരു പൂർവ്വപക്ഷവും കൂടാതെ പറയുന്നതെല്ലാം കനകം വിശ്വസിച്ചേക്കും. പക്ഷെ അമ്മ അങ്ങനെ ചെയ്തയില്ല. അവളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് സകല സംഗതിയും തുറന്നു പറയേണ്ടിവരും. അപ്പോൾ സ്വഭത്താവിന് ആപത്താകും. ദൈവസന്നിധിയിലും മഹാജനസന്നിധിയിലും ഭക്തിയോടും വിശ്വാസത്തോടും പെരുമാറിക്കൊള്ളാമെന്നു സത്യംചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതു പുരുഷനെ ഉദ്ദേശിച്ചോ അവനെ വഞ്ചിക്കുന്നതു പാപമല്ല. എന്നു മാതംഗിണി സംശയിച്ചു. അർദ്ധരാത്രിയിൽ കനകത്തിനെ മാത്രമയച്ച് ഈ കാര്യം സാധിക്കുന്നതു സാധ്യമാണോ? ഈ പാതിരാസമയത്തു് കനകത്തെ മാത്രം അയക്കുന്നതിന് അമ്മ സമ്മതിക്കുമോ? ഒറ്റയ്ക്കു് ഒരു ചെറുപ്പക്കാരി കൂടെ ഉണ്ടായാൽത്തന്നെ ഈ കാര്യം അനാവശ്യമെന്നു അമ്മയ്ക്കു തോന്നിയാൽ കനകത്തെ അയയ്ക്കുമോ? ഒരിക്കലും അയയ്ക്കാൻ ന്യായമില്ല. നേരെമറിച്ചു് മാതംഗിണിയുടെ വീട്ടുകാരെ അറിയിച്ചു് ഇവളെ ബന്ധനത്തിൽ ആക്കുകയില്ല. മാതംഗിണിക്കു ഭ്രാന്താണെന്നോ അവർ സന്മാർദ്ദഭ്യയെന്നോ പറഞ്ഞാൽ എന്തു സമാധാനം പറയും. അമ്മ സമ്മതിച്ചാൽത്തന്നെ ഇങ്ങനെയുള്ള നേരത്തു വഴിയിൽ കള്ളന്മാർ ചുറ്റിനിടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അറി

ത്തിരികെ കൊണ്ടുവന്ന ഒരു പക്ഷെ ഒരു സ്ത്രീയുടെ (മാതംഗിണിയുടെ) സഹായത്തോടുകൂടിത്തന്നെയോ ഈ യാത്രചെയ്യാൻ കനകത്തിനു ധൈര്യമുണ്ടാകുമോ?

അന്ത്യമായ ഒരു രക്ഷാമാർഗ്ഗം അവളിൽത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്ന ബോധം മാതംഗിണിയെ നിരാശാപൂർണ്ണയാക്കി. അവൾ തന്നെ പോകണം. അവളുടെ ജീവശക്തിതന്നെ ക്ഷയിച്ചു. അവൾക്കും ആവർത്തനമെങ്കിലും അത് അവൾ ചിന്തിച്ചില്ല. ലോകം മുഴുവനും പ്രശാന്തനിദ്രയിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ യുവതിയായ ഒരുവൾ കാടുകളുടെ മദ്ധ്യേ കൂടിയുള്ള ഒരു വഴിയെ തരണം ചെയ്യണം. അവളോ അന്ധവിശ്വാസം ധാരാളമായി ധരിച്ചിട്ടുള്ളവൾ. അവളുടെ സങ്കല്പശക്തിയിൽ വനഭേദതന്മാരുടെ വിക്രിയകൾ ബാല്യം മുതൽക്കുതന്നെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് ആരാധിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ വഴിയരികിൽ ഒരു തസ്തൂരസംഘം ഒളിച്ച് പോകുന്നുണ്ടെന്നവൾ ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരുടെ കൈയിൽ അകപ്പെട്ടാൽ എന്തായിരിക്കും ഫലമെന്നോർത്ത് അവൾ വിറച്ചുപോയി. ഈ സംഘത്തിനിടയിൽ സ്വഭത്താവിനെക്കൂടി കാണാനിടവന്നാൽ— സാധുമാതംഗിണി കിടകിട വിറച്ചു.

മാതംഗിണിയുടെ ഹൃദയം സ്നേഹത്തോടും ധൈര്യത്തോടും ആയിരുന്നു. അവളുടെ അനുജത്തിക്കും അവളുടെ ഭർത്താവിനുംവേണ്ടി സ്വജീവനെ ഉപേക്ഷിപ്പാനും അവൾക്കു കഴിയുമെന്നു തോന്നി.

മാതംഗിണിയുടെ മനോമണ്ഡലത്തിൽ അനന്തിദൂരമല്ലാത്ത ഭയാനക സംഭവങ്ങൾ സമുദയം ചെയ്തതോടൊന്നിച്ച് അവളുടെ ഉൽകൃഷ്ടപ്രേമം വികസിച്ചുവളർന്നു. ആ സന്നിധിയിൽ അവളുടെ ദൂതചിത്തത്തിനു സമീപാൽ സാല്യമല്ലാതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ജീവിതം ബലിതർപ്പിപ്പാൻ അവൾ ഉറച്ചു. പക്ഷെ സ്നേഹമായ ഒരു വികാരം അവളെ പിൻതിരിപ്പിച്ചു. മാധവന്റെ ഗൃഹത്തിലേയ്ക്ക് അർദ്ധരാത്രിയിൽ ഏകാകിനിയായി എങ്ങനെ പോകും? അവളുടെ പരമാത്മസ്ഥിതി ആരറിയും? മാധവൻ എന്തു വിചാരിക്കും? അവളുടെ ഫലപ്രദശരണത്തെ അമർത്തിതിരുമ്മി നിശ്ചലയായി നിന്നുപോയി.

ഒന്നിലും ഉറയ്ക്കാത്ത മനസ്ഥിതിയോടെ അവൾ ഭീഷ്മമായൊന്നു നിശ്ചയിച്ചു. നിദ്രയും അവളെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന താപത്തിൽനിന്നൊരു മോചനത്തിന് ആ ചെറിയജനൽ തുറക്കുവാൻ അവൾ പുറപ്പെട്ടു. തരുമരായ ഭീഷ്മഭീഷ്മായിക്കാണപ്പെട്ടു. ചന്ദ്രൻ ചക്രവാളത്തിൽ എത്തുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. അസ്തമയത്തോടടുത്ത ചന്ദ്രകരം ക്ഷീണസത്വമായി

രിക്കുന്നു. ഒരു മണിക്കൂറിനകം അസ്തമയം നിശ്ചയം. തസ്തരസംഘത്തിന്റെ ഉച്ചൈസ്തരമായ ആഭാസപനം കേൾക്കും. അപ്പോൾ അവരെ രക്ഷിപ്പാനുള്ള സമയം അതിക്രമിക്കും. അവളുടെ സകല ക്ഷീണവിനതകളേയും ആസന്നവിപത്തു ദൂരികരിച്ചു. അവളുടെ പ്രേമം ശതഗുണീഭവിച്ച് അവളെ ധീരയാക്കി. അവളുടെ സംശയങ്ങൾ അനന്തരം തീണ്ടുക പോലും ചെയ്യില്ല.

ഒരു പരക്കൻ വിരിപ്പെടുത്ത് അടിമുതൽ മുടിവരെ ആഘാദനം ചെയ്ത് മന്ദമായി കതകു തുറന്നു പുറത്തിറങ്ങി സാവധാനത്തിൽ കതകടച്ചു. രാജമോഹൻ അല്പനേരം മുമ്പ് കാണിച്ചുകൊടുത്ത രീതിയിൽ തഴുതുമിട്ടു. പുറത്തുനിന്ന് മുകളിലേയ്ക്കു നോക്കിയപ്പോൾ വിശാലമായ ആകാശം നീലനിറത്തിലും നിബിഡമായി നിശ്ശബ്ദമായിനില്ക്കുന്ന തരുവരങ്ങളുടെ ഇലച്ചിലുകൾ പച്ചനിറത്തിലും മൗനമുദ്രയെ അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളുടെ ഹൃദയം അല്പമൊന്നു പതറി. പാദങ്ങൾ അവയുടെ കർമ്മത്തിൽ ഉദാസീനങ്ങളുമായി. മാതംഗിണി കൈ രണ്ടും മാറോടുചേർത്ത് “ദേവന്മാരെ, ഇവർക്കു വേണ്ട ശക്തി തരണെ” എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. അനന്തരം അവളുടെ നിശ്ചയങ്ങളെല്ലാം ഒന്നുകൂടി ആലോചിച്ച് അതിത്പരയോടെയാണെങ്കിലും നിശ്ശബ്ദമായി നടക്കൊണ്ടു. വനസ്ഥലിയിൽ ഉള്ള വഴിയിൽക്കൂടി അവൾ നടന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഹൃദയതുടനം അവൾക്കു കേൾക്കാമായിരുന്നു. നിജ്ജീവനിശ്ശബ്ദതയും താമിസ്രതരുമായയും അവളെ ചഞ്ചലചിത്തയാക്കി. ഉന്നതവൃക്ഷങ്ങളുടെ മുരടുപിടിച്ച കൊമ്പുകൾ അലോകജീവികളെന്നപോലെ ഇവളുടെ ഗതിയെ നിന്ദാസൂചകഭാവത്തിൽ മൗനമായി നോക്കിനില്ക്കുന്നു. ഇലകൾ നിറഞ്ഞചില്ലുകൾ ഇരുട്ടുഞ്ഞ വഴിയിലേയ്ക്കു നീണ്ടുനില്ക്കുന്നതു കണ്ടാൽ രാത്രിഞ്ചരന്മാരെന്ന് തോന്നിപ്പോകും. ഇരുട്ടുഞ്ഞ ഓരോ വിലങ്ങളും മായാത്രപികളായിട്ടോ തസ്തരന്മാരായിട്ടോ അവൾക്കു തോന്നി. അസമയത്തു സഞ്ചരിക്കുന്നവരെ ഭീകരമുഖവും കരാളഭംഷ്ടവും കാണിച്ച് ജീവഹാനി വരുത്തുന്ന ഭൂതപിശാചുക്കളുടെ പല കഥകളും അവൾ പലപ്പോഴായി ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതു മെല്ലാമൊത്തുചേർന്ന് അവളുടെ സങ്കല്പശക്തിയിൽ കടന്നുകൂടി. പൊഴിഞ്ഞുവീഴുന്ന വെള്ളിലകളുടെ ശബ്ദം, നിദ്രാഭംഗം നിമിത്തം നീഡനിർന്മുക്തരായ ചില ഖഗങ്ങളുടെ ചിറകടി, കരിയിലയുടെ ഇടയിൽക്കൂടി ഇഴജന്തുക്കളുടെ യാത്ര, എന്തിന് അവളുടെ കാലടിയുടെ ശബ്ദം എന്നീ ഒരോന്നും അവളെ പ്രതിഷ്ഠണം ശക്തിഹീനയാക്കുന്നു. എങ്കിലും ധീരയായ ആ യുവതി മുന്നോട്ടുതന്നെ ഗതിയെ തപരിപ്പിക്കുന്നു. ക്ഷമേവതയായ ശക്തിസ്വരൂപിണിയുടെ നാമം സമസ്രാവത്തി കഴിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ സ്തോത്രങ്ങളും ഉരുക്കഴിക്കുന്നു. രണ്ട് ഉയർന്നു പ്ര

ദേശത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ഥലമാകയാലാണ് ഈ വഴിയിൽ അതിനിബിഡമായ അന്ധകാരമുള്ളത്. ഒരുവശത്ത് അതിവിസ്തൃതമായ ഒരു മാവിൻതോപ്പും അതിനെ ചുറ്റി മുൾചെടികൊണ്ട് ഒരു വേലിയുമുണ്ട്. മറുവശം ഈ പൊങ്ങിയ വാടകൊണ്ട് സംരക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കളവുമാണ്. ആ തീരത്ത് ഏതാനും പടപ്പുകളും മൂന്ന് അശ്വത്ഥവും നില്ക്കുന്നു. അവയുടെ ശാഖോപശാഖകളെക്കൊണ്ടും വേടുകളെക്കൊണ്ടും ആ വഴി അന്ധകാരമയമായിരിക്കുന്നു. മാതംഗിണി അത്യന്തം ഭീതിയോടെ നാലുപാടും കണ്ണോടിച്ചു. മാവിൻതോപ്പിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽനിന്ന് ഒരു വെളിച്ചം കാണാനുണ്ട്. അത്രതന്നെയല്ല, മന്ദസ്വരത്തിൽ അവിദിതമായ ഒരു സംഭാഷണവും അവൾ കേട്ടു. അവളുടെ അപ്പുക്കുട്ടി സാക്ഷാത്തായി. അവിടെ തസ്കരസംഘം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരടിപോലും മുന്നോട്ടു വയ്ക്കാൻ ശക്തിയൊ യൊതുമോ കൂടാതെ മാതംഗിണി അവിടെ തറച്ചുകെട്ടിയപ്പോലെ നിന്നു. ഒറ്റപ്പാർക്കിത്തങ്ങളെ പുഷ്പപ്പെടുത്തുവാനെന്നവണ്ണം വഴിയരികെ കിടന്നിരുന്ന ഒരു നായ് ഉണർന്ന് അകലത്ത് ഒരാളെ കണ്ടെന്നോണം ഉറച്ചു കരച്ചതുടങ്ങി. ഉടനെ മറ്റൊരു തോപ്പിലെ ശബ്ദം നിശ്ശേഷം ഒതുങ്ങി. നായിൽനിന്നും ഗ്രഹിച്ച സൂചന കൊള്ളക്കാരെ മൗനാവലംബികളാക്കിയെന്നും, തന്നെ അവർ കണ്ടെത്തുമെന്നും സൂക്ഷ്മമായി ഗ്രഹിക്കത്തക്ക മനസ്സാന്നിദ്ധ്യം മാതംഗിണിയെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞില്ല. അപകടം അവളെ ഒന്നുകൂടി ധീരയാക്കി. അതിതപരയോടും ലാഘവത്തോടും ഇരുട്ടുഞ്ഞ കളത്തിന്റെ കരയിലേക്കുവരുകയും ചെയ്തു. വഴിയിൽനിന്നു നോക്കുന്ന ഒരുവൻ ഇവളെ കാണാൻ സാധിക്കാത്ത ഒരു സ്ഥാനത്തു നിൽക്കൊണ്ട്. അശ്വത്ഥസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു കള്ളന്മാർ വന്നു നോക്കുന്നതായാൽ അവളുടെ കഥ കഴിയും. സമീപത്തെങ്ങും കുറിക്കാടുകൾപോലുമില്ല. എന്നാൽ അതിലവൾക്കു ഒളിക്കാമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയെല്ലാമാണ് അവളുടെ സ്ഥിതിയെങ്കിലും നിരാശ അവളെ ബാധിക്കുന്നില്ല. നായിപ്പോഴും കരക്കുന്നുണ്ട്. കളത്തിന്റെ വക്കിൽനിന്ന് ഒരു വലിയ ചെളിക്കട്ട കത്തിയെടുത്ത് അവൾ പുതച്ചിരിക്കുന്നു ആ പരുക്കൻ വിരിപ്പിൽ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടി. വെള്ളത്തിൽ ഇട്ടാൽ അതു പൊങ്ങിക്കിടക്കാതിരിക്കും. അവളെ വഞ്ചിച്ചേക്കാവുന്ന ഒരു ഭാരത്തിൽനിന്നു ഒഴിവാൻ അവൾ സന്നദ്ധയായി. നേരിയ സാരി എങ്ങനെയെങ്കിലും ഉണ്ടാകാം. നേരിടാനിടയുള്ള ആപത്തിൽനിന്നൊഴിവാൻ ഉറച്ചു. കാൽപെരുമാറ്റം വ്യക്തമായി അവൾ കേട്ടു. കളത്തിന്റെ ഒരറ്റത്ത് സംസാരവും കേൾക്കുന്നുണ്ട്. വെള്ള മനങ്ങളാതെ ചെളിക്കട്ട വെള്ളത്തിൽ താഴ്ത്തി. അശ്വത്ഥശാഖകൊണ്ട് നിബിഡാന്ധകാരമയമായ കളത്തിന്റെ ഒരു വശത്ത് വെള്ളത്തിലേയ്ക്കു വളിറങ്ങി. താടി മുട്ടത്തക്കവണ്ണം വെള്ളത്തിൽ താഴ്ന്നുകിടന്നു. അപ്പോൾ അവളുടെ ഉത്തമാംഗം മാത്രം വെളിയിൽ കാണാം. അപ്പോഴും ഒരു സംശയമുണ്ട്. അവളുടെ സുകുമാരവളമായ മു

ഖം അവളെ വഞ്ചിച്ചെങ്കിലോ? കേശവസ്വത്തെ അഴിച്ചു നാനാവശത്തോടും ഇട്ടു. കരയിൽനിന്നു അതിയായി സൂക്ഷിച്ചാൽപോലും കരുത്തജലത്തിൽനിന്നു കബരീഭാരത്തെ തിരിച്ചറിവാൻ ഒരുവനു സാധിക്കയില്ല.

അപ്പോൾ കാൽപെരുമാറ്റശബ്ദവും മന്ദസംഭാഷണവും അവൾ അടുത്തു കേട്ടതുടങ്ങി. ആഗതർ കളിത്തിന്റെ കരയിൽ അല്പം കീഴോട്ടിറങ്ങി. പക്ഷെ മാതംഗിണി തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും ചെയ്യില്ല. അവൾ വ്യക്തമായി കേൾക്കുന്നവിധത്തിൽ അവരിൽ ഒരാൾ:— “അതുഭൂതം തന്നെ. വേലിക്കിടയിൽക്കൂടി പുതപ്പുകൊണ്ടു മൂടി ഒരാൾ വഴിയിൽ നില്ക്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു.”

മറേവൻ:— “വല്ല മരവും കണ്ടു നിങ്ങൾക്കു് ആളാണെന്നു തോന്നിയതാകാം. ആളാണെങ്കിൽ ഇതുവേഗം മറയുമോ? അതുതന്നെയല്ല, ഇക്കാലത്തു ആരെങ്കിലും പുതപ്പുകൊണ്ടു മൂടി നടക്കുമോ?”

“ശരിയാണതു്”, വല്ല ചെകുത്താണെ ആയിരിക്കും ഞാൻ കണ്ടതു്.”

അവൾ അവരെ ഒന്നു നോക്കി. പക്ഷെ അവർ ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞതേ ഇല്ല. ആഗതർ വന്നവഴിയേതന്നെ മടങ്ങി.

ഇവരുടെ കാൽപെരുമാറ്റം കേൾക്കാതായിട്ടും കുറച്ചുനേരംകൂടി മാതംഗിണി വെള്ളത്തിൽ താഴ്ന്നതന്നെ കിടന്നു. അവർ മാനോപ്പിൽ എത്തുവാൻവേണ്ട സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ വെള്ളത്തിൽനിന്നു കരയ്ക്കു കയറി. സാരിയും വസ്ത്രവും മന്ദമായൊന്നു പിഴിഞ്ഞു. പുതപ്പു വെള്ളത്തിൽ കളഞ്ഞു. മുകളിലുള്ള റെറ്റിപ്പാത രക്ഷാകരമല്ലെന്നറച്ചു കളിത്തിനരുകിൽക്കൂടി ഇടയ്ക്കിടെ പിൻതിരിഞ്ഞു മുന്നോട്ടു നടന്നു. അവിടെയുള്ള റെറ്റിപ്പാത അവൾ നല്ലപോലെ അറിയും. മധുരമിതിലേക്കു പോകുന്നതു നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നിദാനവും സ്നാനംചെയ്തുകൊള്ളുവാൻ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള കളമാണിതു്. കളക്കരയിൽനിന്നുള്ള ഈ ഉഴുവഴിയിൽക്കൂടി നടന്നു് അവൾ ഉപേക്ഷിച്ചു വഴിയുടെ ഒരു ഭാഗത്തു ചെന്നുചേർന്നു. ഹൃദയാസ്വാസ്ഥ്യത്തിൽനിന്നു ഒഴിയാതേതന്നെ നേരായ വഴിയിൽ എത്തി. മാനോപ്പിൽനിന്നു കുറെ അകലെ ആയി അവൾ നിന്നു. അവളെ അധികമായി ഉപദ്രവിച്ച ജന്തുവിന്റെ ശല്യവും അകന്നു. അനന്തരയാത്രയെ മറൊരു വിഷമം പ്രതിബന്ധിച്ചു. മാതംഗിണി രാധഗഞ്ചിൽ വന്നതിനു ശേഷം രണ്ടുതവണ മാത്രമേ സഹോദരിയെ സന്ദർശിച്ചിട്ടുള്ളു. അതുതന്നെ കാൽനടയായിട്ടല്ല. മൂടിയ പല്ലക്കിലായിരുന്നു. അവൾക്കു് അറിവുള്ളിടത്തോളം വഴി കടന്നുപോന്നു. അവളുടെ കാലടി കൾ രണ്ടുവഴികളും സന്ധിക്കുന്ന ഭിത്തിൽ എത്തി. പുതിയ ഭൂമിയിൽ

പെട്ടു വലഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ തല ഉയർത്തി നാലുപാടും നോക്കി. മാധവന്റെ വീടിനു മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന ദേവദാരുവൃക്ഷത്തിന്റെ ഉയന്ന ശാഖകൾ അവൾ കണ്ടെത്തി. ആ വഴിക്കു തിരിഞ്ഞു നടക്കൊണ്ടു. ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു് ആ വീടിന്റെ മുന്നിലെത്തി. പ്രധാനപടിവാതൽ കണ്ടു് അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞു.

ഇനിയുള്ള വിഷമം ബാക്കി കിടക്കുന്നു. അവിടെ ഉള്ളവരെല്ലാം നല്ല ഉറക്കമായിരിക്കുന്നു. പല പ്രാവശ്യവും മുട്ടിവിളിച്ചതിൽപ്പിന്നെയാണു കരുണയേ ഉണർത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞതു്.

കരുണ ദേഷ്യത്തോടെ:— “ഈ പാതിരയ്ക്കു കതകിനുമടുത്തതാരാണു്?”
മാതംഗിണി ആവേശത്തോടെ:— “വേഗം, വേഗം, കതകു തുറക്കു, കരുണ.”

നിദ്രാഭംഗംചെയ്തു ആളോടുള്ള കോപത്തോടെ കരുണ പിന്നെയും:— നിങ്ങളാരെന്നറിയാതെ ഈ രാത്രി കതകു തുറക്കുന്നുതെങ്ങനെ?”
മാതംഗിണി അപേക്ഷാസപരത്തിലേകിലും ആളെ പറയാതെ:— “വത്ര, വത്ര, വേഗമാകട്ടെ. നിങ്ങൾക്കു എന്നെ അറിയാം.”

“പക്ഷെ ആരെന്ന് പറകയില്ലേ.”

“ഞാൻ ഒരു പെണ്ണു്. കള്ളനല്ല. ഇവിടെ വന്നു എന്നെ കാണുക.”

ഉറക്കപ്പിച്ച് അല്പം മാറിയ കരുണയ്ക്കു സപരമായും ഒരു സ്ത്രീയുടേതുതന്നെ ആയിരിക്കണമെന്ന് തോന്നി. പിന്നെ ശാഠ്യം പിടിക്കാതെ വന്നു കതകുതുറന്നു.

മാതംഗിണിയെക്കണ്ടു് അതുളുതപാരവശ്യങ്ങളോടെ കരു:— “അല്ല, ഇതു ചേട്ടത്തി അമ്മയല്ലേ”

“ഞാൻ എന്റെ അനുജത്തിയെ കാണാൻ വന്നതാണു്. എന്നെ അങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോവുക.”

കരുണയുടെ അതുളുതം ഒട്ടു ശാന്തമായപ്പോൾ പല ചോദ്യങ്ങൾക്കൊണ്ടു മാതംഗിണിയെ വിഷമിപ്പിച്ചു. “ഈ പാതിരയ്ക്കു്, എന്താണിങ്ങോട്ടുപോന്നതു്. നിങ്ങളുടെ വസ്ത്രം നന്നെത്തിരിക്കുന്നല്ലോ. എന്തു പററി.”

അക്ഷമയായ മാതംഗിണി ചോദ്യത്തിന്നൊന്നിന്നും മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. എന്റെ അനുജത്തിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോക എന്നു ആമതൊസപരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

കരുണ:— “അവാദരക്കമാണ്. നിങ്ങൾക്കു വിളിച്ചുണർത്താം. വസ്ത്രം മാറു.” “ഒരു സാരിയുണ്ടെങ്കിൽ താ. അല്ലെങ്കിൽ നടക്കൂ.”

കരുണ ഒരു സാരി കൊടുത്തു. മാതംഗിണി അതുപയോഗിച്ചു. കരുണയോടുകൂടി മുകളിലേ മുറിയിലേക്കു വേഗം നടന്നു.

ഭാഷയിൽ ഹൗണിയുടെ കൈയേറ്റം

(ഒരു ഭാഷാഭിമാനി.)

“ദ്രാവിഡ ഫിമഗിരിഗളിതാ
ഹൗണിവാണീകളിന്ദജാമിളിതാ
കേരള ഭാഷാഗംഗാ
വിഹരതുമേ ഹൃത്സരസ്വഭാ സംഗാ.”

ഇംഗ്ലീഷിന്റെ മേൽക്കോയ്മനിമിത്തം നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയിൽ ആയിരത്തോളം ആംഗലപദങ്ങൾ കടന്നുകൂടിപ്പോയെന്നു പറഞ്ഞാൽ യാഥാസ്ഥിതികന്മാർ നെററി ചുളിച്ചേക്കാം. വിദേശഭാഷയായ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ വാലിൽ തുടങ്ങുന്നത് ആശാസ്വമല്ലെന്ന് ഒരു മതമുണ്ട്. മേശയും കസേരയും തർജ്ജമയും മറ്റും ഭാഷയിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചതുപോലെ ഇംഗ്ലീഷും ഭാഷയിൽക്കടന്നുപോയി. ആരെത്ര കയർത്താലും അവയെ നിഷ്കാസനം ചെയ്യാൻ സാധ്യമല്ല, എന്നുമാത്രമല്ല അവയുടെ ആക്രമണം ശക്തിമത്തായി ബാധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കുന്നു. സംഭാഷണത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും ഇംഗ്ലീഷു കേറിക്കഴിഞ്ഞു. ഷാപ്പിലുള്ളൊരു പറങ്കിവയിൻ, സ്ക്രൂവെച്ചു മിന്നലുറപ്പിക്കുക എന്നീ മഹാകവിപ്രയോഗങ്ങൾ ഇതിനു തെളിവാണ്. ശ്രീമാൻ അയ്യപ്പൻ അവർകളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പദബഹുലമായ കവിതകൾ പല മാതൃഭാഷാഭിമാനികളേയും കുണ്ഠിതപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. എന്തിനു കുണ്ഠിതപ്പെടുന്നു? ഒന്നാമത് പ്രയത്നം നിഷ്പലം; രണ്ടാമത് ഉദ്ദേശം ദുർഭിമാനദൃഷ്ടം.

ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയെ നോക്കുക! പ്രതിനിമിഷം എത്ര പരകീയപദങ്ങളെ അത് സ്വാഗതം ചെയ്ത് തന്റെ വിശാലവക്ഷസ്സിൽ മേന്മയ്ക്കു ലാളിക്കുന്നു? അസൂയാവഹമായ അതിന്റെ അഭിവൃദ്ധി പരകീയപദാശ്ശേഷനയ

ത്തിലാണ് പ്രധാനമായി നിലകൊള്ളുന്നത്. ആരെത്ര കയത്താലും നിയന്ത്രിച്ചാലും കേറിപ്പോയ പദങ്ങളെ അടിച്ചിറക്കാൻ കഴുകയില്ല; വാതപടച്ച് “നോ അഡ് മിഷൻ” പറഞ്ഞു തടഞ്ഞാലും പറയുന്നതല്ല. പൊതുജനങ്ങളുടെ വാഗ്വ്യവഹാരത്തിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ നേടിക്കഴിയുമ്പോൾ സാഹിത്യത്തിൽ അവയെ കടത്താതിരിക്കാൻ ആർക്കു കരുതു്? മക്കടമുഷ്ടി വെടിഞ്ഞു് മഹാമനസ്സുത കൈക്കൊണ്ടു് അവയെ സ്വീകരിച്ചു് നിഘണ്ടുവിൽ സ്ഥാനം കൊടുക്കാൻ തയ്യാറാവുക. തഴച്ചുവളരാൻ ബലപ്പെടുന്ന ജീവൽ ഭാഷയെ കുറുവേലികെട്ടി ഒതുക്കാൻ ഭാവിച്ചാൽ അതു വൃഥാ ശ്രമമത്രേ.

റോഡിൽ, കോട്ടിൽ, ഹൗസിൽ, കിച്ചനിൽ, ലിറ്റിനിൽ, സിനിമാ ഹാളിൽ, ബ്രാമാതിയേറ്റർ എന്നുവേണ്ട എവിടെയും ഓവർലോഡു കേറിപ്പോയി ഇംഗ്ലീഷ്. ജമ്പർ, ഫ്രാങ്ക്, റിബ്ബൺ, ഫെയർചിൻ, സ്റ്റൈഡ്, ബ്ലൈസ്, സെൻറ്, പൗഡർ, സേഫ്റ്റിപിൻ, സോപ്, ഗൗൺ എന്നുവേണ്ട, അഡ്വർ വെയർ കൂടി സ്ത്രീകളുടെ ശരീരത്തിൽ വലിഞ്ഞുകേറി; അതിനെയൊക്കെ വലിച്ചുപറിച്ചെറിഞ്ഞു ശരിയാക്കാൻ നമ്മുടെ ലേഡീസ് സമ്മതിക്കുമോ? കപ്പ്, സാസർ, ടി, കാഫി, ഫിൽടർ, ഡിഗ്രാഷൻ, കെററിൽ, ബാർലി, ഓട്മിൽ, കക്കർ, സ്റ്റൂ, ടെബ്ളർ, ഗ്ലാസ് ഇവയൊക്കെ അടുക്കളയിൽ സ്ഥലംപിടിച്ചതിനെ ആരു കളയും? ബുക്ക്, പെൻസിൽ, സ്റ്റേററ്റ്, റബ്ബർ, ഫൗണ്ടൻ, നിബ്, ക്ലിപ്, പേപ്പർ ഇവയെ ഭാവി പൗരന്മാർ തൃജിക്കുമോ? കാർ, സൈക്കിൾ, ട്രാം, ട്രെയിൻ, ബോട്ട്, ഇഞ്ചിൻ ഇവയെ ആരു “ബായ്ക്കട” ചെയ്യും? ക്രാപ്പും, സേഫ്റ്റിറേസറും, ബ്ലൈഡും, മണിബാഗും, സൂട്കേസും, റിസ്റ്ററവാച്ചും നമ്മെപ്പേറ്റും, കാളറയും, മലേരിയയും, ടൈഫോയിഡും, നിമോണിയയും, ടൂബർകുളോസിസും പോലെ ആക്രമിച്ചുപിടിച്ചെടുത്തിരിക്കുന്നു. എത്ര ഇഞ്ചുക്ഷനും ആപ്പറേഷനും എനിമയും വാക്സിനേഷനും നടത്തി ക്ലീനാക്കാൻ “ടെറ്റ്” ചെയ്താലും “ഇംപാസിബിൾ” ആയിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു് വെൽക്കമും ഗുഡ്മോർണിങ്ങും പറഞ്ഞു് ഷേക്കഹാൻഡ് കൊടുത്തു് ടൈം കളയാതെ ഇനിയത്തെ മലയാളഡിക്ഷണറിയിൽ ബൈബ്, സ്റ്റാർ, ഡെസ്ക്, ഇംസിച്ചെയർ, ഗ്ലാലറി, ബാക്സ് എന്നിവയിൽ “ഹണ്ടു സീററ്റ്”തന്നെ സമ്മാനിക്കാൻ റെഡിയാവുക.

ഈ “മിസ്റ്ററി”ന്റെ ലെക്ചർ, ആഡിയൻസിനെക്കൊണ്ടു് ചിയറോ, ഷെയിമോ, ഗോബാക്കോ വിളിച്ചിട്ടാലും ശരി; ഹാലിളക്കവും തുണ്ടായിസവും ഇട്ടും ഒന്നും ഈ “എസ്സേ” എഴുതിയയാൾ വകവെക്കുന്നില്ല. ഈ ലേഖകൻ “സർവ്വേ” നടത്തിയപ്പോൾ “മീററ്റ്” ചെയ്ത പദങ്ങളെ “സ്റ്റാ

കു" ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ ഒരു "ടേബിൾ" "തൃശ്ശൂർ" മാസികയുടെ അടുത്ത ഇഷ്യൂവിൽ "കാപ്പി" ചെയ്യാം, "ബോർ" ആകുന്നില്ലെങ്കിൽ.

അവയിൽപ്പലതിനും പഠന മലയാളപദങ്ങൾ ഭാഷയിൽ നടപ്പിലാക്കി; പലതിനും സാങ്കേതികനിഷ്പന്നങ്ങളായിട്ടായിട്ടും പദങ്ങൾ അടിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കാൻ സാധിക്കാത്തതുമല്ല. ഏകിലും ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ചുരുക്കം ചുരുക്കം കൊണ്ട് ഇംഗ്ലീഷുപദങ്ങൾതന്നെ നിലവിൽ നിൽക്കാനാണ് ഇടകാണുന്നത്.

കാമം

(ടി. സുധാകരമേനോൻ എം. എസ്. സി.)

രണ്ടാമദ്ധ്യായം.

അടുത്തരംഗം നടക്കുന്നത് കാൽസ്ട്രിയയിലെ ഒരു കാരാഗൃഹത്തിൽ വെച്ചാകുന്നു. നേരം വൈകുന്നേരമായിരിക്കുന്നു. ആ അറയ്ക്കുള്ളിൽ ഒരു മേശപ്പുറത്ത് കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന മെഴുകുതിരിയുടെ വെളിച്ചം തിയോഡോറോസിന്റെ വിളിയെക്കുറിച്ചും വെളിച്ചം വിളയാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന മുഖത്തെ ശോഭയമാനമാക്കി.

അയാൾ ഇരുപതു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനായിരുന്നു. ഇടത്തരം ഉയരക്കാരനായിരുന്ന അയാളുടെ ശരീരം മെലിഞ്ഞതായിരുന്നു. സുകുമാരകളേബരനും പ്രബലനുമായിരുന്ന ഈ യുവാവ് ഇപ്പോൾ ഒരു തടവുകാരനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ലോറോസിന്റെ മുഖത്ത് നല്ല പെരുന്തും വിളയാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അയാളുടെ ഉയർന്ന നെറ്റിത്തടവും ഭംഗിയേറിയ പുരികങ്ങളും മുഖത്ത് ഒരു ഗൗരവത്തേയും, ബുദ്ധിശക്തിയേയും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നു. കറുത്ത കണ്ണുകൾ അയാളുടെ മനസ്സിലെ ഓരോരോ വികാരങ്ങളെ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരുന്നു. ചുണ്ടുകൾ സ്ഥിരതയെ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു. വെളുത്ത ദന്തസദൃശങ്ങളായ പല്ലുകൾ കറുത്ത പൊടിമീശയുമായുള്ള താരതമ്യത്താൽ വളരെ ശോഭിച്ചിരുന്നു. കേശം ചുരുണ്ടതായിരുന്നു. നിറം അല്പം ഇരുണ്ടതായിരുന്നു വെങ്കിലും അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോമളതപത്തിന് ഒരു പ്രതിബന്ധമാ

യിരുന്നില്ല. ചുവന്ന ചുണ്ടുകളുടേയും വെളുത്ത പല്ലുകളുടേയും ഭംഗിയുണ്ട് ആ നിറം വളരെ അനുയോജ്യമായിരുന്നു. തിയോഡറിന് ഒരു പട്ടാളക്കാരൻ വേണ്ട സകല ലക്ഷണങ്ങളും തികഞ്ഞിരുന്നു. ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഒരു പദവിയിലെത്തിച്ചേരവാൻ വേണ്ട ബുദ്ധിശക്തിയും ആത്മബലവും ധൈര്യവും ക്ഷമയും അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്നു.

എപ്പോഴും സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഇച്ഛിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തിയോഡർ ഇതാ അസ്വതന്ത്രനായി കാരാഗൃഹവാസമനുഭവിക്കുന്നു. വൈകുന്നേരമായതിനാൽ, മേശപ്പുറത്ത് ഒരു മെഴുകുതിരി കത്തിച്ചുവെച്ചിരുന്നു. അതിന്നു സമീപം ഈ തടവുകാരനുവേണ്ട ഭക്ഷണം തയ്യാറാക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ മുറിയിൽ യാതൊരു സൗകര്യവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു വലിയ വാതിലും ഇരുമ്പഴികളിട്ട ഒരു ചെറിയ ജനലുമുണ്ട്. അവിടെ ധൈര്യം അശേഷം പോലും കൈവിടാതെ അയാൾ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു.

ചെട്ടന്നു വാതിൽ തുറന്ന്, കണ്ണൽ ക്രോസ്ക്കി അകത്തു പ്രവേശിച്ചു. ഈ മാന്യൻ ഒരു ഉത്തമനായ ക്രോഷ്യൻ സേനാനിയായിരുന്നു. നാല്പതു വയസ്സ് പ്രായമായ അദ്ദേഹം നല്ല ഉയരമുള്ളവനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്ത് ധൈര്യം വിളയാടിയിരുന്നു.

അരമണിപ്പുറിനുള്ളിൽ തിരിച്ചു ചൊയ്ക്കൊള്ളാമെന്ന് കാവൽക്കാരനോട് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കണ്ണൽ തിയോഡറിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു.

“ഇവിടെ വരുവാൻ തോന്നിയതിൽ വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് തിയോഡർ തന്റെ കിടക്കയിൽനിന്ന് എഴുന്നേറ്റു. “എന്റെ ശിക്ഷയ്ക്ക് വിധി പ്രസ്താവിച്ച വിവരം അറിയിക്കുവാനായിരിക്കും വന്നത് അല്ലേ! എന്റെ ഭാവിയിനെന്ന് എനിക്കു നേരത്തെതന്നെ അറിയാമായിരുന്നു. ഒരു യോദ്ധാവെന്നനിലയിലും ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയെന്ന നിലയിലും ആ ഭാവിയിനെ നേരിടുവാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്.”

“എന്റെ പാവപ്പെട്ട യുവസ്നേഹിതാ” എന്ന് സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് തിയോഡറിന്റെ കൈകളെ കണ്ണൽ കടന്നു പിടിച്ചു. “നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെല്ലാം വളരെ സത്വരതന്നെയാണ്. ശിക്ഷ വിധിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ ഇനിയും ആശയ്ക്ക് വഴിയുണ്ട്!” “ആശയോ!” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കുറെനേരം ലാറ്ററാസ് മിണ്ടാതെ നിന്നു. പിന്നീട് അയാൾ പറഞ്ഞു:— “ആ നിഷ്ഠൂരനായ ബാനിന്റെ കാല്പ്ലാൽ ചെന്ന് വീണ്ടു ക്ഷമിക്കണമെന്നപേക്ഷിയ്ക്കാത്ത കാലത്തോളം, എന്തു ആശയാണുള്ളത്?”

കണ്ണൽക്രോസ്ക്കി കുറെനേരത്തേക്ക് നിശ്ശബ്ദനായിപ്പോയി. അനന്തരം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:— “അതെ, തിയോഡർ, നിനക്ക് നിന്റെ

യുവജീവിതത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ അതൊരു വഴിമാത്രമേ അറിവിൽ പെട്ടതായിട്ടുള്ളൂ. പക്ഷെ ഈ ചെറുപ്രായത്തിൽ നീ ലോകത്തെ വെടിയുകയെന്നത് കഷ്ടമാണ്.”

ലാറോസ് ധൈര്യത്തോടും മനസ്സടക്കത്തോടുംകൂടി പറഞ്ഞു:— “ഒരു ധൈര്യശാലി അനുഭവിക്കുന്ന മനസ്സമധാനത്തോടുകൂടി നിങ്ങൾ ജീവനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങൾ എന്റെ സ്ഥിതിയിലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, എല്ലാ ചിന്തകളേയും നീക്കിനിർത്തി നിങ്ങൾ ജീവനെ വിലയ്ക്കുവാങ്ങുമോ?”

ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പിന്നെയും കറേനേരത്തേയ്ക്ക് നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് അസത്യം പറയുകയെന്നത് അസാധ്യമായിരുന്നു. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ, ബാനിനോട് ക്ഷമയാചനം ചെയ്തു കരുണ തോന്നേണമെന്നുപേക്ഷിയ്ക്കുവാൻ പറയുവാൻ അദ്ദേഹം മടിച്ചു. എന്നാണ് എന്റെ വിധി പ്രസ്താവിക്കുന്നത്?” എന്ന് ലാറോസ് കൂസൽകൂടാതെ ചോദിച്ചു.

“നാളെ രാവിലെ സൂര്യോദയസമയത്ത്” എന്നു കണ്ണൽ മറുപടി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം വീണ്ടും തുടർന്നു:— “എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട തിയോഡോർ! ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കൂ. താരതമ്യേന ഒരു പ്രായമേറിയ പട്ടാളക്കാരനായ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യുമെന്നറിയാമോ? ശകാരം അസഹനീയംതന്നെയായിരുന്നു. പക്ഷെ ഒടുവിൽ കിട്ടിയ ശിക്ഷയും അതിഭയങ്കരമായിരിക്കുന്നു. നിന്റെ ധൈര്യത്തെക്കുറിച്ച് ആക്ഷേപം സംശയമില്ല. ജീവനെ രക്ഷിയ്ക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കാതെ മരിക്കുവാൻതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ട് നിനക്ക് നിന്റെ ധൈര്യത്തെ ജനങ്ങളെ കൂടുതലായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല എന്ന് ഞാൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിച്ചോളൂ.”

തിയോഡോർലാറോസ് നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നു. എങ്കിലും തന്റെ മേലാവിന്റെ വാദങ്ങൾ അയാളുടെ മനസ്ഥിതിയെ അല്പമെങ്കിലും വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായില്ലെന്ന് അയാളുടെ മുഖത്ത് വ്യക്തമായി കാണാമായിരുന്നു.

കണ്ണൽ തുടർന്നു:— തന്റെ ദേഹവും അടക്കിനിർത്തക്കതല്ലാതായിത്തീർന്നുവെന്നും തന്റെ ശകാരം കുറെ കടന്നുപോയിയെന്നും ഇപ്പോൾ ബാനിന് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു സേവകൻ എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി. നിന്നെ പിടിച്ച് ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയപ്പോൾ, പട്ടാളക്കാർ മുഴുവൻ ക്ഷോഭിയ്ക്കുവാൻ തയ്യാറായിനിന്നിരുന്ന കാഴ്ച ബാനിന്റെ മനസ്സിൽ പല ആപൽശങ്കകളേയും ജനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

നിന്നെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ പട്ടാളക്കാർക്ക് യാതൊരു സൂചനയും കൊടുക്കാതിരുന്നതിൽ ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു. പക്ഷെ ആ സമയത്ത് എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ച വികാരങ്ങൾ പട്ടാളനിയമങ്ങൾക്ക് അടിമപ്പെട്ടുപോയി. ഞാനാണ് പട്ടാളക്കാരെ അടക്കിനിർത്തിയത്.”

ഈ ഒടുവിലത്തെ വാചകം പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊണ്ടയിടി. തിയോഡോറിനെ രക്ഷിയ്ക്കുവാൻ പട്ടാളക്കാരെ ആ സമയത്ത് അനുവദിച്ചില്ലല്ലോ, എന്നോർത്ത് അദ്ദേഹം വളരെ പശ്ചാത്തപിച്ചു.

ലാറോസ് കൂസൽകൂടാതെ പറഞ്ഞു:— “ഇല്ല, അത് ഭ്രാന്താകുമായിരുന്നു. അവിടെ ഒരു കലഹമുണ്ടാകുമായിരുന്നു. ആസ്രിയൻ ഘാതകന്മാർ ധൈര്യശാലികളായ ക്രോഷ്യൽ സൈന്യങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. എനിക്കുവേണ്ടി അവിടെ രക്തം ചൊരിയിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ ഒരിക്കലും അനുവദിക്കുന്നതല്ല. കണ്ണൽ, ഇല്ല, നിങ്ങൾ ശരിയായിത്തന്നെ പ്രവൃത്തിച്ചു. നിങ്ങൾ ഒരിയ്ക്കലും പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ആസ്രിയാക്കാരുടെ മൃഗീയമായ നിഷ്ഠൂരതയ്ക്ക് ഞാൻ മാത്രമേ പാത്രമായുള്ള വല്ലൊ എന്ന സന്തോഷത്തോടുകൂടി ഞാൻ സുഖമായി മരിച്ചുകൊള്ളാം.”

കണ്ണൽ മറുപടി പറഞ്ഞു:— “എന്റെ യുവസ്നേഹിതാ, ഇതെല്ലാം നല്ല ആശയങ്ങൾതന്നെ. ഇത്തരം ആശയങ്ങളെ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുണ്ടാകുന്ന ഒരുത്തൻ, ലോകത്തിൽ ചെയ്യുവാൻ ഉള്ള മഹൽകൃത്യങ്ങളെ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, മരിയ്ക്കുകയെന്നത് ആലോചനയ്ക്കുപോലും ഭയങ്കരമായിരിക്കുന്നു”.

ലാറോസ്:— “അതെ. ഞാൻ പല സ്വപ്നങ്ങളും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ലോകത്തിൽ ഒരു വലിയ കീർത്തിയും ഒരു വലിയ ബഹുമാനവും സമ്പാദിക്കണമെന്ന് ഒരു കാലത്ത് ഞാൻ മോഹിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അവയെല്ലാം അലസങ്ങളായ സ്വപ്നങ്ങളായി ഇപ്പോൾ പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്റെ കൈവശം സഭാ ഉണ്ടായിരുന്നതും എന്റെ വ്യാമോഹങ്ങളെ സാധിതപ്രായമാക്കുന്നതിനുള്ള ഏക ഉപകരണവുമായ എന്റെ വാൾ എന്നിൽനിന്നും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.”

കണ്ണൽ:— (ഈ ചെറുപ്പക്കാരന്റെ മനസ്ഥിതിക്ക് താല്പര്യമായി അല്പം മാറ്റം വന്നുവെന്ന് ധരിച്ചുകൊണ്ട്) “എന്തുകൊണ്ട്? തിയോഡോർ, എന്തുകൊണ്ട് നീ ആ വിലയേറിയ ജീവിതത്തെ തിരിച്ചെടുക്കുന്നില്ല? ഞാൻ നിന്നെ നിശ്ചയമായും മാപ്പുതന്ന് വിടുമെന്ന് എനിക്കു ബോദ്ധ്യമുണ്ട്. താൻ ചെയ്തപോയ കടുകൈയിന്ന് സമാധാനമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനും ഒരു ചാരിതാത്മ്യമുണ്ടാകും.

അതെ. ആ സേവകൻ എന്നോട് പറഞ്ഞത് വെറുതെയായിരിക്കുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. അത് വേണമെന്നുവെച്ചുതന്നെ പറഞ്ഞതായിരിക്കണം.”

തിയോഡോർ:— “ഞാൻ ക്ഷമയാചനം ചെയ്താൽ, ഞാൻ എന്റെ വാൾ തിരിച്ചുതരുമോ? നിങ്ങളുടെ പട്ടാളത്തിൽ എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥിതിയും അവസ്ഥയും എനിക്കു വീണ്ടും കിട്ടുമോ? കോപം നിമിത്തം വീണ്ടും എന്നെ ഉപദ്രവിക്കാതെ സൈപരമായി ജോലി തുടരുവാൻ അദ്ദേഹം എന്നെ അനുവദിക്കുമോ?”

ക്രോസ്സി:— “ലോകം ഇതു മാത്രമല്ലാ തിയോഡോർ. നിന്നെപ്പോലെയുള്ള ഒരു ഡയെക്ടർമാരിക്ക് ആസൂത്രിയനേയും ക്രോഷ്യനേയും വിട്ട് മറെറവിടെയെങ്കിലും പോകാമല്ലോ.”

ലാറോസ്:— “നിങ്ങൾ പറയുന്നത് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ട്. ഞാൻ എന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കുമെന്ന് നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. പക്ഷെ എനിക്ക് എന്റെ പൂർവ്വസ്ഥാനം കിട്ടുകയെന്നതോ—ഇല്ല, അസാദ്ധ്യം!!”

ക്രോസ്സി:— “സത്യം മറച്ചുവെച്ചിട്ടാവശ്യമില്ലല്ലോ. അദ്ദേഹം നിന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കും. പക്ഷെ ഈ രാജ്യത്തിലെ ഗവണ്ണരെന്ന നിലയ്ക്ക് നീ ചെയ്തുകുറ്റത്തിന് നിനക്ക് ഏതെങ്കിലും ഒരു ശിക്ഷ തരാതിരിക്കുവാൻ ആദ്ദേഹത്തിനു തരമില്ലെന്ന് ഞാൻ പറയാതെത്തന്നെ നിനക്കറിയാമല്ലോ.”

തിയോഡോർ:— “എനിക്ക് അതറിയാം. അതിനാൽ, വാസ്തവത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തത് ഒരു കുറ്റമല്ലാത്തതിനാൽ, ഞാൻ ക്ഷമയാചനം ചെയ്യേണമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നില്ല. ജീവൻ എനിക്ക് വളരെ പ്രിയപ്പെട്ടതുതന്നെ. ഈ അഴികളെ തച്ചുടച്ചു പുറത്തേയ്ക്കു കടക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ, ഞാൻ അതു നിശ്ചയമായും ചെയ്യും. അല്ലെങ്കിൽ ഈ വാതിൽ പൊളിക്കും. ഞാൻ ഒരിക്കലും ബാനിനോടു ക്ഷമയാചനം ചെയ്യുകയില്ല.”

കണ്ണൽക്രോസ്സി കറെ നേരത്തേയ്ക്കു വിസ്മയം പൂണ്ടുനിന്നു. പിന്നെ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു:— “നീ പുറത്തേയ്ക്കു രക്ഷപ്രാപിക്കുമോ? കഷ്ടം! അതസാദ്ധ്യമല്ലേ?”

അപ്പോഴേയ്ക്കും ആ മുറിയുടെ വാതിൽ തുറന്ന് കാവൽക്കാരൻ അകത്തു പ്രവേശിച്ചു. “മാൻഫ്രഡ്, ഞങ്ങൾക്ക് രണ്ടു നിമിഷനേരം

കൂടി സംസാരിക്കുവാനുണ്ട്” എന്നു കണ്ണൽ പറഞ്ഞതുകേട്ട് വാതിൽ വീണ്ടും അടച്ച് അയാൾ പുറത്തേയ്ക്കുപോയി. ക്രോസ്സി ലാറോറസിനോടു പറഞ്ഞു:— “ഞാൻ ഇന്നു വൈകുന്നേരം ബാനിനെ കാണാത്തപക്ഷം വളരെ വൈകിപ്പോകും. നിനക്കുവേണ്ടി ഞാൻ യാതൊന്നും പറയേണ്ടെ?”

യാതൊന്നും പറയേണ്ടെന്ന് ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ മറുപടി പറഞ്ഞു.

കണ്ണൽ വീണ്ടും ചോദിച്ചു:— “ഒരു വാക്കുപോലും നിനക്കുവേണ്ടി പറയേണ്ടേ? ഞാൻ യാതൊന്നും പറയേണ്ടെ?”

യാതൊന്നും പറയേണ്ടെന്ന് ലാറോറസ് വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

ക്രോസ്സി വീണ്ടും തുടർന്നു:— “എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട യുവസ്നേഹി, താ, നിന്റെ ജീവനോ? നിന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കേണ്ടയെന്നാണ് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത്. ആലോചിച്ചുനോക്കൂ. ഞാൻ ബാനിനോടു ഒന്നും പറയേണ്ടെ?”

ഒന്നും പറയേണ്ടതില്ലെന്ന് തിയോഡോർ മൂന്നാമതും മറുപടി പറഞ്ഞു. കണ്ണൽ ബഹുമാനത്തോടും വ്യസനത്തോടുംകൂടി കുറേനേരത്തേയ്ക്ക് അയാളുടെ മുഖത്തു നോക്കി. അപ്പോഴേയ്ക്കും ആ തടവുമറിയുടെ വാതിൽ വീണ്ടും തുറക്കപ്പെട്ടു.

“എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടി, ദൈവം നിന്നെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വ്യസനാക്രാന്തനായി ക്രോസ്സി ആ മുറിയിൽ നിന്നും പുറത്തിറങ്ങി.

തിയോഡോർലാറോറസ് ആ മുറിയിൽ ഏകാന്തനായി, ഇരുമ്പഴികളിൽക്കൂടി സൂര്യശ്ശേകരം അകത്തേയ്ക്കു കടക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ തന്റെ മരണത്തേയും കാത്തുകൊണ്ട് ഇരുപായി. തന്റെ ദുഃഖനിശ്ചയത്തെക്കുറിച്ച് അയാൾ ഒട്ടുംതന്നെ പശ്ചാത്തപിച്ചില്ല. ഏഷ്ടനായ ബാനിന് കീഴടങ്ങുന്നതിനേക്കാൾ ഭേദം മരിക്കേതെന്നയാണെന്ന് അയാൾക്കു തോന്നി.

മണിക്കൂറുകൾ ഓരോന്നോരോന്നായി കഴിഞ്ഞു. സമീപസ്ഥമായ ഒരു ഘടികാരത്തിൽനിന്ന് പറപ്പെട്ട നാടും നേരം അലർമാത്രിയായിരുന്നു അയാളെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തി. തിയോഡോർലാറോറസ് വസ്ത്രങ്ങളൊന്നും മാറ്റാതെ ഉറങ്ങുവാൻ കിടന്നു. അയാൾ പെട്ടെന്ന് സുഖമായി ഉറങ്ങിത്തുടങ്ങി. തന്റെ മരണകാലം സമീപിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന വിചാരത്തെ മന

സ്നിൽനിന്ന് നീക്കംചെയ്യുവാൻ ആ നിദ്ര അയാളെ സഹായിച്ചു. പരിശുദ്ധവും സൽഗുണസമ്പുഷ്ടവുമായ ഒരു ജീവിതത്തെ നയിച്ചിരുന്ന ആ യുവാവിന് യാതൊരു ഭ്രമപക്ഷങ്ങളും ഉണ്ടായതില്ല.

കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആരോ ആ വാതിൽ പതുക്കെ തുറന്നു. മെഴുകുതിരിയുടെ വെളിച്ചംകണ്ട് ലാറോസ് ഉണർന്നു. ആദ്യം അല്പം പരിഭ്രമിച്ചുവെങ്കിലും, ഒടുവിൽ ശാന്തതയോടെ “സമയമായോ”? എന്ന് അയാൾ ചോദിച്ചു.

കാവൽക്കാരനായിരുന്ന മാൻഫ്രെഡ് ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. ഒരു ഉയർന്ന മനുഷ്യൻ മുറിയിലേയ്ക്കു കടന്നുവന്നു. അത് ക്രോസ്കിയായിരുന്നു.

“തിയോഡോർ, ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കുവാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്. നീ രക്ഷപ്രാപിക്കണ, നീ രക്ഷപ്രാപിക്കണം.”

മാൻഫ്രെഡ് എന്നൊരു പട്ടാളക്കാരനെ മുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് കണ്ണൽ തുടന്നു:— “രക്ഷപ്രാപിച്ച് ഓടിപ്പോകുന്ന അവസരത്തിൽ ഈ മാൻഫ്രെഡും നിന്നെ അനുഗമിക്കും. നിന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കുന്നതിലുള്ള കുറവും മാനവും അയാൾതന്നെ വഹിച്ചുകൊള്ളും. കുതിരകളെ തയ്യാറാക്കി നിൽക്കട്ടെ. തിയോഡോർ, ഇതാ ഈ സഞ്ചിയിലുള്ള പണം നിങ്ങളിരുപേരുടേയും ചിലവുകൾക്കുള്ളതാണ്.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞുകൊണ്ട് കണ്ണൽ ആ ഭാരമേറിയ പണസഞ്ചിയെ ആ യുവവീരന്റെ കൈകളിൽ അർപ്പിച്ചു. ലാറോസ് തന്റെ ഗുണകാംക്ഷിയുടെ കരങ്ങളെ ചുംബിച്ചു. മരണത്തെ തീരെ ഗണ്യമാക്കാത്ത ആ യുവാവിന്റെ നേത്രങ്ങളിൽ അശ്രു നിറഞ്ഞു, തൊണ്ടയിടറിത്തുടങ്ങി.

ക്രോസ്കി ബലപ്പെട്ട് തിയോഡറിനെ അറയിൽനിന്നു പുറത്തിറക്കി. മാൻഫ്രെഡ് വിളക്കുമെടുത്ത് പിന്നാലെ നടന്നു. മുറത്തു് രണ്ടു നല്ല കുതിരകൾ തയ്യാറായി നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ക്രോസ്കിയും തിയോഡോറും പല പ്രാവശ്യം പരസ്പരം ആലിംഗനംചെയ്തു. അനന്തരം തിയോഡോറും മാൻഫ്രെഡും ഓരോ കുതിരപ്പുറത്തു കയറി യാത്ര പുറപ്പെട്ടു.

ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ മി: താഡ്യവേശ്യരുടെ സൂപ്പർവിഷൻഡയറി

(ശ്രീയുക്ത് അബ്ദുള്ളാതാഡ്യൻ.)

[മി: താഡ്യന്റെ 'ആലോചനാമൃതമായ' ഡയറി വന്നതിനാൽ വിദ്യാലയവിനോദങ്ങൾ തൽക്കാലം മരവി വച്ചിരിക്കുന്നു. പത്രാധിപർ.]

മി: താഡ്യവേശ്യരും ഞാനും അടുത്ത പരിചയക്കാരാണ്— പരിചിതചരന്മാരാണെന്നുവേണം പറയാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൂപ്പർ വിഷൻ ഡയറികൾ കാണുന്നതിന്നെ മാത്രമല്ല ഓരോ ഡയറി എഴുതുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച മനോഗതിവിഗതികളും പരിതസ്ഥിതികളും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും എനിക്കു സന്ദർഭം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഡയറികളുടെ പകർപ്പുമാത്രം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അവയെഴുതുന്നതിനു പ്രേരകങ്ങളായ വിവിധസംഗതികൾക്കു ആവശ്യമെന്നു തോന്നുന്ന പക്ഷം പ്രസ്താവിക്കുന്നത് കൂടുതൽ രസപ്രദമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

മി: താഡ്യവേശ്യർ ഒരൊന്നാന്തരം “കശവനാ”ണെന്ന് ഒരു ടിവാൻബഫുൾ വിദ്യാർത്ഥിസാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ ഒരു വാഷികസമ്മേളനത്തിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായം ബഫുരിന്റെ വടനകുമാരത്തിൽനിന്നും കാളസല്പത്തേപ്പോലെ കരാളരൂപത്തിൽ വിനിസ്സരിച്ചപ്പോൾ “വിധിമുഖേപമഖേദനികണ്ഠതാ” എന്നു പണ്ടാരോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ സഭാസ്ഥിതരല്ലാവരും കണ്ഠിതഹൃദന്തരായിത്തീർന്നു. മഹാബ്രാഹ്മണനെ കലാലനാക്കിയ സാഹസത്തിന് “അഹോ മഹാപാപമുറച്ചുപോയ” ഞാൻ—മഹാജനം മാപ്പുതരട്ടെ” എന്നുപറഞ്ഞു. ആ അധികാരഗവ്വിയൻ ക്ഷമയാചനം ചെയ്യുമെന്നായിരുന്നു സഭസ്യരുടെ പ്രതീക്ഷ. എന്നാൽ ആ അവിവേകി വീണ്ടും ആവർത്തിച്ചുതുടങ്ങി. “ഒന്നാംതരം ഫഷ്ട്ക്ലാസ്സ് കശവനാണെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. എല്ലാ തൊഴിലുകളും ഒരുപോലെ ഉൽകൃഷ്ടമാണ്. നിലങ്ങളിൽ കലപ്പയോടിക്കുന്നതും കടലാസ്സുകളിൽ തുവലോടിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഒരുതരത്തിലും അപകൃഷ്ടമല്ലെന്ന് ഒരു വന്ദ്യസ്ഥാനത്തുനിന്നും അരുളപ്പാടുണ്ടായത് നിങ്ങളെല്ലാവരും കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. ഒരുവൻ ഒരു ചെരിപ്പുകുത്തിയാകുന്നത് ലജ്ജാവഹമല്ല. ഒരു ചെരിപ്പുകുത്തി ചീത്ത ചെരിപ്പുണ്ടാക്കുന്നതാണ് ലജ്ജാവഹമായിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് മി: താഡ്യവേശ്യർ ഒരൊന്നാന്തരം കശവനാണെന്ന് ഞാൻ വീണ്ടും ഉറച്ചുസ്മരമുൽഘോഷിക്കുന്നു.” ഇതു

കൂടി കേട്ടപ്പോൾ സഭാവാസികൾ അത്ഭുതം അക്ഷമരായിത്തീർന്നു. അദ്വൈതൻ വീണ്ടും തുടർന്നുപറഞ്ഞു. “മി: അയ്യർ ഒരു സാധാരണ കശവനല്ലെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. അദ്ദേഹം ഒരു സാധാരണ കശവനാണ്. വിവിധജാതിക്കാരും വിവിധമതക്കാരും വിവിധാചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളുമായ പരസ്പരസം ബാലന്മാരുടെ തലച്ചോറുകളാകുന്ന കളിപ്പണിയിലെ സ്വഭാവമുഖി സലിലക്ഷാളനംകൊണ്ട് സുനമുക്കുളക്കി സേവാദേശ്യസിദ്ധിക്കുകുന്ന വിശിഷ്ടപക്ഷങ്ങളാക്കി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിന് അതിവിശേഷമായ മി: അയ്യർ ഒരു സാധാരണ കശവനാണെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതിൽ എന്തൊരു തുടർത്തുന്നതിനാവകാശമുള്ളതെന്നെനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.”

ഇപ്രകാരം വന്ദ്യന്മാരായ പല അഭിജ്ഞാനാരിൽനിന്നും തന്റെ ഗവൺമെന്റുദ്യോഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭശയീൽത്തന്നെ ഉജ്ജ്വലങ്ങളും ഭാസ്യങ്ങളുമായ അനവധി പ്രശംസാപത്രങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള മി: അയ്യർ കാലക്രമംകൊണ്ട് ഏറക്കുറവു ഉദ്ധരണായിത്തീർന്നതിൽ അതിശയിക്കാതെ മില്ലല്ലോ. സ്വന്തം അമ്മാച്ചന്റെ മാനേജ്മെന്റിൽ നടന്നിരുന്ന ഒരു ഫൈസ്റ്റലിൽ പ്രതിഫലമൊന്നും കൊടുക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ എന്നു മാത്രം കരുതി മാനേജർ ഫെഡ് മാസ്റ്ററായി നിയമിച്ച മി: അയ്യർ ഒരാലറിഞ്ഞിട്ടും കഴിഞ്ഞയടുത്ത സൂര്യ പരിശോധനയേക്കാൾ അധികമായി ഫെഡ് മാസ്റ്ററുടെ വാസസ്ഥലപരിശോധന നടത്തിയ ഇൻസ്പെക്ടറുടെ കണ്ണിലുണിയിച്ചിരുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല ഒരു ഗവൺമെന്റ് ഇംഗ്ലീഷ് ഫൈസ്റ്റലിലെ പ്രഥമാദ്ധ്യാപകനായി അവരോധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു എന്ന പരമാർത്ഥവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഹങ്കാരത്തിനു കാരണമായിരിക്കാം. അഹങ്കാരം എന്തെങ്കിലും അത്യാവശ്യമാണെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതിൽനിന്നാണ് സ്വാർത്ഥപ്രതിപത്തിയുണ്ടാകുന്നത്. സ്വാർത്ഥപ്രതിപത്തിയില്ലാത്തവൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ മരിക്കുകയാണ് നല്ലത്. അതുകൊണ്ട് എന്റെ സ്റ്റേമിന്റർ ലെക്ചറുകളിലുപരിത്തീർന്ന് ഏറ്റവും പറ്റിയ ആളെന്നാണ് എനിക്ക് പലപ്പോഴും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

മുപ്പതുവയസ്സു തികയുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു ഫൈസ്റ്റലും ഫെഡ് മാസ്റ്ററായിത്തീർന്ന മി: അയ്യർ അധികാരിവൃന്ദത്തിന്റെ മുൻപിൽ സ്വന്തം തന്റെ അനർത്ഥമാകുന്നതിനായിരിക്കാം വിവിധവിചിത്രതാത്സ്യവലാസ്യ യുത്സാഹികൾ അഭിഷിച്ഛിതം. ആ അവസരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പാലേഴയോഗത്തിലും പാലേഴയോഗത്തിലും പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥസ്വഭാവമുള്ള

ത്വം ഏതശ്ശഹൃദയനേയും കൃപാനിർഭവേതസ്സാക്കുന്നതിനു പശ്ചാത്താപമായിരുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായി ആപതിച്ച “തൊമ്മനൈസേഷൻ” എന്ന കൂലങ്കഷമായ പരിഷ്കാരത്തിനു മുമ്പുതന്നെ ഫെഡ് മാസ്റ്റരുദ്യോഗത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടുപോയ മി: അയ്യർ ഒരൊന്നാം ഗ്രേഡ് ഫൈനൽ ഫെഡ് മാസ്റ്റരുടെ ഏറ്റവും കൂടിയ ശമ്പളം വാങ്ങിത്തുടങ്ങിട്ടുതന്നെ വ്യാഴവട്ടം ഒന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പരിപൂർണ്ണ ഭാഗ്യപരിലാളിതനാണെന്ന് പലരും പറയാറുള്ളതുകൂടാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്തേവാസിയും കീഴ്സിൾബന്തിയുമായ ഒരാളിനെ ഭാഗ്യവാരാർ നിധിയെന്നും പ്രശംസിക്കാറുണ്ട്. ആ പദത്തിന്റെ വ്യൽപത്തിയെപ്പറ്റി ഞാൻ ഒരിക്കൽ ആ കൊടന്തയാശാനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ ‘ദിവാൻ’ എന്നതിന് ഇരട്ടസ്വർഗ്ഗം എന്നു അർത്ഥംപറഞ്ഞ ആ “ഉത്തമാഭ്യാസനശാതചാരധിക്ഷണ”വാൻ ഭാഗ്യവാരം നിറഞ്ഞ കലവറ എന്നും ഭാഗ്യം സൗഭാഗ്യം അല്ലെങ്കിൽ സമ്പൽസമൃദ്ധി; വാരം, കൂട്ടം, ആർ, നിറഞ്ഞ; (ആർകലിമീതുതാവി—എന്നു തുടങ്ങുന്ന കണ്ണശ്ശരമായണസുന്ദരകാണ്ഡത്തിലെ ആദ്യത്തെ പദ്യം റാവുബഹദൂർ ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ പൂർവ്വാണി ഉച്ചരിക്കുന്നതെങ്ങനെ എന്നു നോക്കുക). നിധി=കലവറ; നമ്മുടെ സ്വാമിയുടെ കലവറയിൽ എന്തെല്ലാം സാമാനങ്ങൾ ഇരിക്കുന്നു എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ് സ്വാസ്വാമിഭക്തിയെ പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നതിൽ തനിക്കുള്ള പാതഞ്ചലദിസ ഹസ്ത്രജിഹ്വതപം വെളിച്ചെടുത്തി

ഇപ്രകാരം മേലധികാരികളുടെ കണ്ണിലുണ്ണിയും കീഴ്സിൾബന്തികളുടെ ആരാധനാമൂർത്തിയുമാണെങ്കിലും മി: അയ്യരും തന്റെ ശിരീഷകസുമ്പേശവമായ ഹൃദയവേദിയെ അസംതൃപ്തിയെന്നു കരാളരാക്ഷസിയുടെ കരോരദംഷ്ട്രകൾക്ക് ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. താനൊരുമിച്ച വിദ്യാഭ്യാസഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ പ്രവേശിച്ച ഒരു പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻ തന്റെ പദവിയേയും അതിലംഘിച്ച് വാമനത്രിപദന്ത്യായെന്ന, വിദ്യാഭ്യാസ വിസ്വാടവിപഞ്ചാനനായി വിഹരിക്കുന്നു എന്നുമാത്രമല്ല തന്നെ വെറും ഗോമായുപ്രായനായിക്കരുതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ നവീനമദിരനിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ട ശിലാകാംഷ്യാനയനത്തിന് ഒരുപക്ഷെ തന്നെയും വാഹകപ്പെടുത്തിലുറപ്പെടുത്തിയേക്കാമെന്നുള്ള വിചാരം മി: അയ്യരെ പലപ്പോഴും അസ്വസ്ഥചിത്തനാക്കുന്നുണ്ട്.

(തുടരും)

ചന്ദ്രൻമറഞ്ഞളവുസൗഖ്യമണപ്പതില്ലെൻ
കണ്ണിന്നതെ കുമ്പിനിപ്രഭോത്തിഭാനീം
തപംഗിമാർക്കു ദ്രുമമിഷ്ടവിവാ.സമുഖം
വന്നീടുമായികളുതീവസുദസ്സഹങ്ങൾ.

ഈ പദ്യം മി: വള്ളത്തോൾ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്തതിനു പ്രായശ്ചിത്തവും സമാധാനവും ശിരോമണി ആചരിക്കുന്നമുണ്ട്. പ്രായശ്ചിത്തം ക്രൂശവിഭവനായ ഒരുവൻ ചെയ്താൽ കാലഭേദത സന്തുഷ്ടനാകയില്ലെന്ന് എല്ലാവർക്കുമറിയാം. സമാധാനത്തിൽ വല്ല ജീവനുമുണ്ടോ എന്നു നോക്കാം. “ഈ ഋഷികുമാരൻ അതു കണ്ടില്ല; കണ്ടിട്ടാവശ്യവുമില്ല.” എന്നു ചുരുക്കി അർത്ഥഗർഭമെന്നു ഭാവിച്ച് സമാധാനം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “തിങ്കൾ പോയിമറഞ്ഞവേളയിലക്ഷമുദപതിതന്നെ.... നേത്രതുഷ്ടിതരാതായതോ” “മങ്കമാർക്കുമണാളരോ പിരിഞ്ഞിരിക്കുമവസ്ഥ... സുദസ്സഹമായതോ” ഈ ഋഷികുമാരൻ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത “അതു”? മങ്കമാർ മണാളരെ പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നതാവാം കുമാരൻ കണ്ടിട്ടില്ലാത്തത്. “കുമ്പിതന്നെ..... നേത്രതുഷ്ടിതരാതെ ആയതു കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ആ കുമാരൻ കരുടനായിരിക്കണം. പ്രഭാതമായി എന്നു പറയാൻ ഭാവികുന്ന കുമാരൻ “യാത്രേകതോസ്സശിവര.....എന്നു തുടങ്ങുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ പ്രപഞ്ചസാരസർവ്വസ്വത്തേയും ഉള്ളടക്കിയിരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

(പ്രവിശ്വാപടിക്കേപേണ) അനസൂയാ-യജ്ഞപിനാമവിഷയ “പരാങ്മുഖസ്യാപി ജനസ്യേതന്നവിദിതംതഥാപിതേനരാജ്ഞാ ശകുന്തളായാമനാശ്ചരാചരിതം.” എന്നൊരു മൂലപാഠമാണോപോ മി: വള്ളത്തോൾ സ്വീകരിച്ചത്. “ഇങ്ങനെയുമാവാമോ, ഇതുവിഷയവിമുഖരായിട്ടുള്ളവർക്കു അറിയാം. ആ നിലയിലായിരുന്ന രാജാവ് ശകുന്തളയിൽ പ്രവർത്തിച്ചത് അന്യായംതന്നെയാണ്.” “ഏവം നാമവിഷയപരാങ്മുഖസ്യാപി ജനസ്യേതന്നവിദിതം. യത്തഥാവിദ്യേനരാജ്ഞാശകുന്തളായാമന്ത്യായുമാചരിതം.” ഇങ്ങനെ ഒരു പാഠവും കാണുന്നുണ്ട്. ഇതായിരിക്കാം മി: വള്ളത്തോൾ സ്വീകരിച്ചത്. പക്ഷെ ഈ പാഠമുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലും “അന്തർഹിതേശശിനി ഇത്യാദിയായ ശ്ലോകം പ്രക്ഷിപ്തമാക്കിയില്ല. ഇവിടെയും ഒരു സമാധാനമുണ്ട്. പല പാഠങ്ങളും എടുത്തുവെച്ച് ഉചിതമെന്നു തോന്നിയതു മാത്രമാണെടുത്തത് എന്നു ഒന്നുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ വഴിക്ക് ഇതു പ്രക്ഷിപ്തമാക്കിയതാവാം. ഇവൻ ഒരു ആഗ്രഹമേ ഉള്ളൂ. ഈ സ്വീകാര്യത്വാജ്ഞാണെന്നയിൽ മി: മാർക്കു പങ്കുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ വിഭാഗം ഫീസിറ്റാത്ത കേസിക്കനെ പഠിക്കുന്നതെന്തിന്? പ്രക്ഷിപ്തം കഴിഞ്ഞു അനസൂയ

പറയുന്നത് വളഞ്ഞോർവഴി ഒന്നു നോക്കാം. “ഇങ്ങനെയുമാവാമോ?” എങ്ങനെ? ഓഷധിനായകൻ ചരമാദ്രിശൃംഗം പുകാമോ അരുണനെ രവി പ്രാദുഷ്ഠരിക്കാമോ? ഇതു വിഷയവിമുഖരായിട്ടുള്ള വക്താവിനാ.” ഇതു എന്ത്? അനസൂയയുടെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു വാക്യത്തിനും ഒരർത്ഥവും നേരാവുകയില്ല. വിഭവപരം പോരായ്മകൊണ്ടാകാമെന്നു സമാധാനിക്കുന്നു. മാരാരുടെ ഔലത്യമോ വിഡ്ഢിത്തമോ അവസാനിക്കുന്നില്ല. “അനസൂയയുടെ ആരംഭവാക്യങ്ങളെ പ്രാപ്തികമാരന്തരന്തായ ആ പ്രക്ഷിപ്തശ്ലോകത്തോടു സംബന്ധിച്ചാണ് പലരും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ ഇവർ തമ്മിൽ കാണുകയോ കേൾക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നാണ് കവിയുടെ അഭിപ്രായം.”

‘പലരും’ എന്നതിനേക്കാൾ എല്ലാവരെന്നു പറഞ്ഞാൽ മിടുക്കധികമാകയില്ല. ‘കവിയുടെ അഭിപ്രായം’ ഈ കവി ആരാണ്? പ്രക്ഷിപ്തമെന്നു വിചാരിച്ചു വളഞ്ഞോളോ കാളിദാസനോ. വാസ്തവത്തിൽ ഇവർ തമ്മിൽ കാണുകയോ കേൾക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു കാളിദാസനോ അന്നിയിതു മാരാരു പറയുന്നതുകേട്ടാൽ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു തോന്നും. അതാണ് കവിശബ്ദംകൊണ്ടു വളഞ്ഞോളിനേയാണോ ഉന്നിയിരിക്കുന്നതെന്നു തോന്നിപ്പോയത്.

ഇനി ‘അന്തർഹിതെ ശശനി’ എന്നു തുടങ്ങിയ ശ്ലോകം പ്രക്ഷിപ്തമാക്കണമോ എന്നൊന്നാലോചിക്കാം. ‘പ്രവിശ്യാപടീക്ഷേപേണ’ എന്നും, ‘പ്രവിശ്യാ പടാക്ഷേപേണാനസൂയ’ എന്നും രണ്ടു വിധം രണ്ടു വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ കാണാമുണ്ട്. ഇനിയും വല്ല ഭേദവുമുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരാൾ ‘തിരനീക്കി പ്രവേശിച്ചു’ എന്നും ‘തിര നീക്കാതെ പ്രവേശിച്ചു’ എന്നും ഭാഷാന്തരങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. “പടാക്ഷേപേണ യവനികാപഃനാദനേന സൂചനം വിനൈവ പ്രവിശ്യേത്യർത്ഥഃ ഹർഷശാകാദിജനിതസംഭവമയുക്തസ്യ പാരസ്യ പ്രവേശഃ പടാക്ഷേപേണ ക്രിയതാഇതി കാവ്യവ്യവഹാരഃ”

അതു എങ്ങനെയുമാകട്ടെ. “എന്റെ കൈകാലുകൾ പതിവുജോലികളിൽ വ്യാപരിക്കുന്നില്ല,” എന്നു പറയുന്ന അനസൂയ തിരനീക്കിയൊന്നിക്കാതെയോ ഇതു പരിഭ്രമിച്ചു ചാടിവീണതു് എന്തിന്? പ്രകൃതി വണ്ണിച്ച പ്രാപ്തികമാരന്തര വാക്യാർത്ഥത്തിൽ ശകുന്തളയുടെ അല്ല, ലോകത്തിന്റെ സ്ഥിതിയെക്കൂടി കാണിച്ചും അന്ന് യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു പ്രാപ്തികമാരൻ വിരതൊന്നും സമ്പാദിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ലോകകാ

യ്യും അറിയാത്തവനാകണമോ, മാരാരോ!!! ആകട്ടെ നമുക്ക് കടന്നുപോകാം. ശാകുന്തളയെ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന താപസിമാരുടെ അടുക്കലേക്കു ചെല്ലാം.

“ജാതെ; ഭർത്തുബഹുമാനസുപകം മഹാദേവീശബ്ദം ലഭസ്യ”.

“മകളെ, നിനക്കു ഭർത്താവിന്റെ ബഹുമാനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായ മഹാറാണി എന്ന പേർ സിദ്ധിക്കട്ടെ”

“മകളെ, നിനക്കു പട്ടമഹിഷീസ്ഥാനം ലഭിക്കട്ടെ.”

മഹാറാണി എന്ന പേർ സിദ്ധിക്കട്ടെ. മഹാദേവീശബ്ദമെന്നതിനാണ് മഹാറാണി എന്നു് തജ്ജിമ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. അതു് വേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്നു തോന്നുന്നു. ഭർതുബഹുമാനസുപകം മഹാദേവീശബ്ദം— പട്ടമഹിഷി എന്നായാൽ ഒട്ടും പോരായ്മയുമില്ല.

“ആഭരണോചിതം രൂപമാശ്രമസുലഭൈഃ പ്രസാധനൈവിപ്രകാരതേ.” ആഭരണങ്ങളെ അണിയേണ്ടുന്ന രൂപത്തെ ആശ്രമത്തിലെ ചമയൽസാധനങ്ങൾകൊണ്ടു് വികൃതമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതു്. നല്ല ആഭരണങ്ങൾ അണിയേണ്ടുന്ന രൂപത്തെ ആശ്രമത്തിൽ കിട്ടുന്ന സാധനങ്ങൾകൊണ്ടു് വികൃതമാക്കുകയാണ്. ‘ചമയൽസാധനങ്ങൾ’ എന്നു കേട്ടാൽ ഉണിനുളള വട്ടങ്ങൾ എന്നു തമിഴു് സ്ഥിതി പ്രതീതി വന്നേക്കും.

“ക്ഷൗരം കേന ചിദിന്ദുപാഞ്ചു തരുണാമാംഗല്യമാവിഷ്കൃതം നിഷ്പൃതശ്ചരണോപഭോഗ സുലഭോ ലാക്ഷാരസഃ കേനചിത് അന്യേദ്യോ വനദേവതാകരതലൈരാപവ്വഭാഗോതമിതൈ ദൃത്തന്ത്യാഭരണാനി തൽ കിസലയോൽഭേദപ്രതിപന്ദപിഭിഃ.”

“കാണിച്ചാണൊരു ശാഖി തിങ്കരുന്നിറമാം കല്യാണ വെൺപട്ടിനെ തുുകി മറൊരുശാഖി കാലിലണിയും ലാക്ഷാരസത്തെ സ്വയം മെയ്യുണ്ടങ്ങളെ നൽകി മറുചിലതിന്മേൽനിന്നു കീഴേപ്പൊട്ടാലക്ഷ്യങ്ങളുരണ്യ ദേവതകൾതൻ തൽപ്പെന്തളിർപ്പാണികൾ.”

“ഏണാങ്കോജപലമായ പട്ടൊരുമരം കാണിച്ച മാംഗല്യകം താനെ വന്നിതു കാലിണയ്ക്കണിയുമെച്ചുഞ്ചൊരു മറൊന്നിലും. നാനാഭൂഷകൾ തന്നു ചെന്നളിരുപോൽ ശാഖാഗ്രഭാഗങ്ങളിൽ കാണിക്കും വനദേവതാ കരതലംകൊണ്ടു വൃക്ഷങ്ങളും.”

കാണിച്ചാണൊരുശാഖ— കേനവിൽ തരണം അവിഷ്കൃതം.

കാണിച്ചാൽമതിയോ? രണ്ടാമത്തെ പാദത്തിലുള്ള 'സുലഭ' ശബ്ദത്തിനായിരിക്കുമോ 'സ്വയം' "മറുവിധത്തിന്മേൽനിന്നു" എന്നതു മറ്റു വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നു എന്നാണർത്ഥം. കീഴ്പ്പൊട്ടെത്തുന്നതു മറ്റൊന്നിന്മേൽനിന്നു എന്നതിനോടു ചേരുകയോ? ആ ലക്ഷ്യങ്ങളെല്ലാം ദേവതകൾ എന്നതിനോടുതന്നെ ചേരട്ടെ. പാദം കാണാനില്ലാത്ത ദേവതകൾ എന്നർത്ഥം കിട്ടും. അതാണോ ഉദ്ദേശം. കീഴ്പ്പൊട്ടെത്തുന്ന— മണിക്കണ്ടം മുതൽക്കു എന്നു മാത്രം അർത്ഥം പറഞ്ഞപ്പോൾ പാണികളോടാണ് ചേരേണ്ടതെന്നുവന്നു. ആ പദം പാണികളോടു ചേരുകയില്ല. മലയാള ഭാഷയുടെ ഗതി അതാണ്. ഈ തർജ്ജിമ ഇങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ. അടുത്തതുനോക്കാം. എന്നാക്കോജപലമായ — ഇന്ദുപാണിവിന്റെ തർജ്ജിമയാണ്. ഇന്ദുപാണി എന്നതിന് ശോഭനമെന്നോ നിമ്ബലമെന്നോ അല്ലേ വേണ്ടതു്. ഉജപലമായ ക്ഷയം. വസ്തുത്തിന് എന്തു് ഉജപലതയാണ്? പോരാ എങ്കിൽ അതു് ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ഉജപലമാണത്രേ. ഉജപലസ്വരൂപിയായി ചന്ദ്രനെ വിരഹിക്കളെ ഗണിക്കാറുള്ളു. കാണിച്ചു എന്നുതന്നെയാണ് ആ വിഷ്കൃതി എന്നതിന്റെ തർജ്ജിമ. 'തന്നെവന്നിതു' ഒരു മരത്തിൽനിന്നു ചാർന്നു വന്നു. ആപർവ്വഭാഗാത്മിതൈഃ— എന്നതിന്നു പകരം 'ശാഖാഗ്രഭാഗങ്ങളിൽ' എന്നാണ് കാണുന്നത്. (ങ്ങളിൽ) എന്നു മലയാളപ്രത്യയത്തിനുപകരം സംസ്കൃതപ്രത്യയം ചേർന്നാണോ മൂലപാഠം? ശാഖാഗ്രഭാഗങ്ങളിൽ ഉള്ള ചെന്തളിരുകൾക്കുണ്ടോ എന്ന് ഉൽക്കടൈകകോടികമായി ശങ്കിക്കാവുന്ന കരതലം കൊണ്ടു തന്നെ എന്ന് 'അസാധാരണ സ്വാരസ്യത്തിൽ' നമ്പൂരി അർത്ഥം പറയുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം നല്ലപോലെ യോജിച്ചില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. 'ചെന്തളിരുകൾ' എന്നതു് 'തന്നു' എന്നതിനോടു യോജിച്ചേക്കുമോ എന്നു ഞാനാദ്യം ശങ്കിച്ചു. "പദങ്ങളിടവിട്ടെങ്ങകിലും ചേർത്തിടാം" എന്നു മന്നാടിയാർ ഒരു പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. "എന്നാൽ കേരളഭാഷയിങ്കലിതുപോലല്ലായ്കയാൽ ദുർബ്ബലം," എന്നും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. "ശാഖാഗ്രഭാഗങ്ങളിൽ" എന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടെ 'ചെന്തളിരുകൾ' എന്നു ഉപമാനം പ്രയോഗിക്കാവു. അല്ലെങ്കിൽ അനവധിക്രിയത വന്നേക്കും.

“യാസ്യത്വദ്യശകന്തജേതിഹദയം സംസ്കൃതമുൽക്കണ്ഠയാ
കണ്ഠസ്തംഭിതബാഷ്പവൃത്തികലുഷശ്ചിന്താജഡം ദർശനം
വൈകുണ്ഠം മമതാവദിദൃശമിദം സ്നേഹാദരണ്യകസഃ
പീഡ്യന്തേഗൃഹിണഃ കഥം നന്തയാ വിശ്ലേഷദുഃഖൈർനവൈഃ”

“ഇപ്പോൾ പോവുകയാൽ ശകന്യജിതോത്തിണ്ടൽപെട്ടനമനം കണ്ണും ബാഷ്പനിയന്ത്രണാൽ കലുഷിതം മങ്ങുന്ന കൺ ചിന്തയാൽ സ്നേഹാലിത്രയുമാകലൻ ഹൃദയവനമേവുന്നൊൻപോലുമേ ഗേഹസ്ഥക്ഷഴലൈത്രയെത്രപുതുതാം പുത്രിവിയോഗാൽപ്പൊടാം.”

ഇന്നേപോയിട്ടമശ്ശകന്യജിതോത്തൽക്കണ്ണുതേടി മനം തന്നെബാഷ്പമടഞ്ഞുതൊണ്ടയിടറി ചിന്താജഡം ദൃഷ്ടിയും വിനാശം ഞാനിതുമട്ടുമാ മമതയാൽ മാഴ്കുന്നിതാരണ്യകൻ ഭണ്ഡിപ്പഗൃഹിയെത്രതന്നെ നവമാം പുത്രിവിയോഗാത്തിയാൽ

“പോവുകയായി” കാളിദാസന്റെ ‘യാസ്യതി’ക്കുള്ള ഭാഷയാണിത്. ആ ശബ്ദം വച്ചുകൊണ്ട് ഒരു വ്യാഖ്യാതാവ് “നതുയാതാനാപിയാതി” എന്നു വിശദീകരിക്കുന്നു. മനസ്സിൽ വിചാരിക്കാമത്രമെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അപ്പോഴേയ്ക്കും ‘ഞാൻ സ്നേഹാലിത്രയുമാകലൻ’ ആയി. അതിനാൽ പോകമെന്നുതന്നെ പറയണം. “മങ്ങുന്ന കൺ ചിന്തയാൽ” “ചിന്താജഡംഭംഗം” ചിന്തകാരണമായി കണ്ണു മങ്ങുന്ന എന്നാണ് ഭാഷയുടെ അർത്ഥം. ചിന്താചൈതന്യം (ശക്തി) കണ്ണിനില്ലാതായി എന്നല്ലേ മൂലത്തിന്റെ അർത്ഥം. ഇവ രണ്ടും ഒന്നാണോ? മൂന്നാംപാദത്തിൽ ‘ഹൃദ’ കഴിഞ്ഞിട്ട് ഒരു തോട്ടി ഇട്ടിട്ടുണ്ട്. അവിടെ നിന്നുപോയാൽ വായനയ്ക്ക് ഒരുസ്വപരസ്യം കാണുന്നുണ്ട്.

അടുത്ത തലമുറയിൽ രണ്ടാംപാദത്തിൽ കാണുന്ന ‘തന്നെ’ എങ്ങോട്ടാണ് അനപയിക്കേണ്ടത്. ‘മനംതന്നെ ഉൽക്കണ്ണുതേടി’ പിന്നത്തെക്കഥയെന്ത്? എന്നാണോ അതോ ബാഷ്പംതന്നെ അടഞ്ഞു—പരപ്രേരണ കൂടാതെ—എന്നോ? പുതുതാം പുത്രിവിയോഗാൽ എന്നും നവമാം പുത്രിവിയോഗാൽ എന്നും രണ്ടു പേരും ഒരേ ഹൃദയതന്നെയാണ് സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളത്. “നവൈ” എന്ന മൂലത്തിലെ “ശബ്ദത്തിന് പ്രഥമോല്പന്നം” എന്നു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിച്ചു ഒന്നാമത്തെ പുത്രിയുടെ വിയോഗത്തിൽ എന്നു കാണുന്നുണ്ട്. എത്രാമത്തെ ആയാലും പ്രഥമവിയോഗത്തിനാണ് പീഡയുള്ളത്.

വേദഗായകൻ

Words Worth.

1. ആകാശഗായക! നഭോധപഗ! ഭൂമിയെ നീ
ശോകാധികതപമതുകൊണ്ടു വെടിഞ്ഞിട്ടുനോ?
മോഹം തവാഭേമതിലൊക്കിലുമക്ഷി, ധീസം
യോഗം ഹിമാർഭൂവിചേന്നൊരു പൊത്തിലൊ ചൊൽ!
ഗാനം മുക്കിയിളകും ചിറകൊട്ടൊതുക്കി-
ത്താനേ പുനത്തിലണയാം തവ തോന്നിട്ടുവോരം.
2. നോക്കിന്റെ ലാക്കുവരയും പുനരപ്പുറത്തും
ശീശ്രം പരക്കുപട്ടഗായക, നിൻജനത്തിൻ
വായ്ക്കുന്നരാഗദൃഢബന്ധനിസ്കൃഗാനം
ചേർന്നുചഞ്ചലത ഭൂതലഹൃൽപ്രദേശേ
ഗാനം വസന്തമതിൽമാത്രമതല്ലജസ്രം
നൃണം നിനക്കിതുവരിഷ്ടമതാം വരന്താൻ.
3. “രാപ്പാടി”ഗുരമതരുവല്ലികളിൽ വസിപ്പു
പാപ്പാനിനക്കു വിലസുഭൂവി രശ്മിമദ്ധ്യേ
ഭ്രോത്തട്ടിൽനിന്നു മധുരസ്ഫുടഗാനവർഷം
പാത്തട്ടിലേയ്ക്കു ചൊരിയുന്ന വിശിഷ്ടബലൂപം;
ഭൂസപഗ്ഗസംഘടിത നേർവര തെറ്റിടാതെ
നീ സത്വപഭാവമനുസൃത്യ ചരിച്ചിടന്ത.

മൃത്യുവിന്റെ സമഭാവന

== x ==

F. Sherley.

1. കൊടിയപടവിയെന്നല്ലാഭിജാത്യാദിയെല്ലാം
ചടുലനിഴലിനൊക്കും നിത്യമല്ലോത്തു കണ്ടാൽ
പടുതവിധിതടുപ്പാനാർക്കുമില്ലന്തകൻ തൻ
നേടിയവടിമഹിശന്മാരെയും വീഴ്ത്തിടുന്നു.

2. പൊന്നിൻകിരീടമവനീശപ്രഭുതാവ
ചിഹ്നം, സുവർണ്ണവടിയെന്നിവരണ്ടുമോർത്താൽ
മൺവെട്ടി, ദാത്രമിവയോടുസമംക്ഷമായാം
തിണ്ണം പതിച്ചൊരുനിരപ്പിലെഴുന്നൊരിക്കൽ.
3. തപരിതമരികലത്തെ കൊയ്തു വസ്ത്രേനകൈചിൽ
സമരഭവിയശസ്സാം ചാരുവൃക്ഷം നട്ടുന.
വിരുതുപെരിതിവക്തോന്യഹിംസയ്ക്കുമാത്രം
സപദിനിജബലോഷ്ടാവും നശിക്കുന്നൊട്ടക്കും.
4. കാലക്രമേണയിവരും കമലാസനാജ്ഞാ
ജാലത്തിനിങ്ങുവശരായി വരുന്നു കഷ്ടം
കാലൻ സ്വപാശമതുകെട്ടിയിഴച്ചിട്ടുന
ക്കാലം തൃജിക്കണമനിത്യമിദംശരീരം.
5. ശിരസിവിലസിടുന്നൽ കീർത്തിമാലുങ്ങും വാടു
ന്നരുതരുതവയേവം വീര്യശൗര്യാഭിമുഖം
രധിരമതുമൊലിപ്പിച്ചാർത്തനായാജിശ്ശരൻ
ശമനബലിനിലത്തിൽ കാൺക വീഴുന്നിദാനീം.
6. ഈയുള്ളമർത്ത്യരവിലം ഭൂവിശൈത്യപീഡ
യേരുന്ന കല്പറകളിൽ തലപായ്ച്ചിടേണം;
“നേരോടനുഷ്ഠിതമതായൊരു ധർമ്മമൊന്നി
പ്പാരിൽതളിത്തു വികസിച്ച് സുഗന്ധിയാവൂ.”

ര ാ ജ ശ്മ ശാ ന ം

WEST MINISTER ABBY.
(BEAUNONT)

1. ഫേ മർത്യ! ദേഹവിലയം പുനരെന്നുമാത്ര
മിദിക്കിലസ്ഥിയതുകണ്ടുഭയന്നുകൊറുനീ
ഭൂതഗണങ്ങളുടെയസ്ഥി, ദുഷൽച്ചയത്തിൻ
കീഴിൽക്കിടന്നുപൊടിയുന്ന ദ്രവിച്ചസംഖ്യം.

2. ക്ഷോണിക്കധിശരിവർ പണ്ടു, നിനയ്ക്കിലിപ്പോൾ,
കാണിക്കുമില്ല ബലമിങ്ങൊരുകൈയനക്കാൻ
പൂഴിക്കടിക്കുമരുവുന്നിവർ സൂക്ഷ്മമിത്ഥം
മോഷിച്ചിടുന്നു “പ്രവമല്ലപ്രഭുതമവ്യാം.”
3. ലോകത്തിലാദ്യനരദേവമിറന്നു വീണ
കാലമുതൽക്കിതുഗ്രഹിച്ചൊരു വിത്തുപാതാൽ
ഏതൽപ്രദേശമതിലുള്ളൊരു രാജബീജ
പ്രാതം വിശിഷ്ടതരമില്ലീയ രണ്ടുപക്ഷം.
4. ശ്രേഷ്ഠനായത്തിലുള്ളൊരു നൂപരസമിക്തം
വാട്ടംവിനാ സദുപദേശമിതേകിടുന്നു.
“പ്രൗഢപ്രഭാവമൊടുമുഴി ഭരിച്ചുകൂട്ടർ
കീടപ്രമാണമിഹ ചത്തു പതിച്ചിടുന്നു.”
5. മനോർശിരോമണികരതന്നുടെ പാശപാശേ
നിന്നുറിവിണ മണൽകാൺക നിത്യഷ്ടമേററം
മണ്ണോടുചേർന്നു മരുവുന്നു പ്രതാപധർമ്മ
സന്ദോഹമിങ്ങു വിധിയാൽ ഹതമായശേഷം.

കുരുണാരസം

Shakespeare.

1. വിയത്തിൽനിന്നുഴിയിലുറിവിഴം
പയക്കേണംപോൽ കരുണാമൃതാംശം
മനക്കരുണിൽ സ്വയമുരുവിക്ക
നിരട്ടിനന്മയ്ക്കിതു മേതുഭൂതം.

2. കൊടുപ്പവന്നും പുനരേല്പവന്നും
ഭവിച്ചിടുന്നൊപ്പമനല്ലഭവ്യം
പ്രഭുക്കളിൽ പ്രഭവമേററമുണ്ടി
• ഗുണത്തിനോത്താൽ നൂപർ മൗലിയിങ്കൽ
ധരിച്ചിടും നന്മകടത്തിനേക്കാൾ
ലസിച്ചിടും ഭ്രഷണമേതദേഷാം.
3. നൂപന്റെറഹസ്സേ വിലസുന്നചേക്കോ-
ലവൻകലുക്കളെമിക ശക്തിവിഹനം
നിജപ്രതാപം വെളിവാക്കുവാനും
ഭയപ്രദാനത്തിനുമുള്ള വസ്തു.
4. നിനക്കിലിച്ചാരുതണം നൂപാജ്ഞാ
മതികുമിച്ചുള്ളൊരു വസ്തുവത്രെ.
ഇരിപ്പിതിന്നുത്തമഭൂപരീനാം
മനസ്സതാം മാന്യപദത്തിലത്രെ.
5. വരിയുമായിഗുണമീശ്വരങ്കൽ
സ്ഫുരിച്ചിടും ലക്ഷണമായ്ഗണിക്കാം.
ഒരുത്തനാർ ദിവ്യമതായിടുന്നി
ഗുണത്തിനാലാഭമതാംസുനീതി
നടത്തിടുന്നീ ഭവനേപിസോയം
ജഗൽപിതാവിന്നുസമൻ നിനച്ചാൽ.

വിഭാഗം

Sowthey.

1. എന്നും പൂർവ്വകവീര്യ സന്നിധിയതിൽ തന്നെ വസിക്കുന്നു, സ്വ
മന്ദം ഞാനിഹകാൺക നാലുപുറവും വിശ്വസ്തമിത്രങ്ങളായി

എന്നിൽ പ്രീതികലനംകൊണ്ടു സരസം സംഭാഷണംചെയ്തു, സാനന്ദം സന്തിസതാം വിശാലമതികൾ പ്രത്യക്ഷരായതികേ.

2. സമ്പത്തികലനപ്പെടുത്തുമതുപോലാപത്തിലാശാസവും വമ്പന്മാരിവർ നൽകിടുന്നു നിതരാം സാരോപദേശങ്ങളാൽ അന്നംവിട്ടിവർ ചെയ്തിടുന്നൊരുപകാരത്തെ സ്തരിക്കുംവിധയ സന്തോഷാശ്രുതങ്ങളെക്കുറിയനിശം സിഞ്ചന്തിഗണ്ഡഭയം.
3. സ്വന്തം മെ മുതരായ സൽക്കവികളിൽ ഗാഢം രമിക്കുന്നിത ശ്രാന്തം തൽകൃതകാവ്യസഞ്ചിതപുരാവൃത്തം ഗ്രഹിക്കുന്നഹം ഞാൻ തൽഭാഷഗുണംതിരിച്ചു സുഖഭുഖാശം ഭുജിക്കുന്നിതെ കാന്തെ പ്രശ്നയമാൻ തൽസ്തപദേശം സ്വീകരിക്കുന്നഹോ.
4. ആശാപാശമതൊക്കെയിക്കവികളിൽ സംസക്തമദ്വൈവമേ തേഷാംസന്നിധിതന്നിലെത്തുവനഹം ലേശം വിളംബം വിനാ ക്ലേശാപേതമഹം ചരിപ്പനിവരോടൊന്നിച്ചു മേലാൽ മഹി വാസാന്തേ വിലയംവരാതെ വിലസും സൽക്കീർത്തിചേർത്തുഴിയിൽ.

അന്തരീപവാസി.

ALEXANDER SELKIRK.

(Cowper.)

1. നാഥൻ ഞാൻ മമദൃഷ്ടിതന്നിലണയുന്നിട്ടിക്കിനെല്ലാററിനും വാദം നമ്മൊടു ചെയ്തതിന്നൊരുപനിന്നാരുള്ള പോരുന്നവൻ പാഥോരാശിപരിതമാം ക്ഷിതിവിഭാഗേന്ധിൻ ചരിക്കും മൃഗ പ്രാതങ്ങൾക്കുമശേഷപക്ഷിനിവഹങ്ങൾക്കൊക്കേതൊരു ഞാൻ.

2. മൂന്നു നിജജനകാനാനമതിൽ സത്തുക്കൾ വീക്ഷിച്ചൊരാ
മന്ദസ്തേരവിലാസമിന്നു കണികാണാൻപോലുമില്ലെങ്ങുപോയി.
ഇന്നീശ്വാരവനാവനിക്കധിപനായി വാഴുന്നതോത്താൽ പരം
മന്ത്രേ സാലപസസംവൃതേ ജനപദേ വാസം നമുക്കുത്തമം.
3. കഷ്ടം മാനുഷജാതിദർശനമതും കിട്ടാഞ്ഞൊരിടിക്കിതിൽ
പെട്ടെൻദിശ്ശുവശാൽ നയിക്കണമിനി ജനം തനിച്ചീവിധം.
ഇഷ്ടം മത്സ്യകളുസപരം ശ്രവണയുഗത്തിനലഭ്യം വൃഥാ.
ഞെട്ടുന്നരംഭമൊത്തശബ്ദമതുകേൾക്കുന്നോരമേററുഭിയാ.
4. തുളിക്കുന്നനസീമിവാടിയുഴലും സതപഃശമാസാദ്യമാ
മുളളിൽ ഭീതിവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടു് നികടേ നില്ക്കുന്നു വീക്ഷിച്ചിതാ-
തെല്ലും മത്സ്യമുഖം കദാപി കണികാണാത്തുള്ള ജന്തുക്കൾ തൻ-
വല്ലാത്തുള്ള മരുക്കമിങ്ങു ഭയമേകീടുന്നു കാണുംവിധെയ.
5. സ്നേഹം സാധുസമാഗമം ദൃഢതരപ്രേമാദിയെല്ലാം പരാ
ലോകേമാനുഷലോകസൗഖ്യമതിനായേകീ ജഗന്നായകൻ
ദേവേ ചാരു കപോതവക്ഷപടയുഗം മെ ലഭിച്ചാൽ ക്ഷണം
ഗേഹേ ചെന്നിവയാസ്വദിച്ചതിനിനിക്കുണ്ടാം തരം സാദരം.
6. നന്ദനം ശോകകൃശാനശാന്തിയനിശം ചെച്ചൊമെനിക്കെങ്കില
സ്തനം നിശ്ചലഭക്തി സത്വമിവയെ പാലിച്ചു വേണ്ടുവിധം.
ജ്ഞാനം വൃദ്ധജനത്തിൽനിന്നു പലതും നോക്കിഗ്രഹിക്കാം സദാ-
യുനാം ചാപലചഷ്ടികളു കരുതും തേടാം മനസ്സിനുമേ.
7. മേലാകന്ദകതുല്യമെന്നെ വിവിനേ ശുന്ത്രേ പതിപ്പിച്ചു നീ
മേ ലോലാനില നീ കനിഞ്ഞൊരുപകാരം സാദരം മെ കരു
മേലാലെൻവിധിവൈപരീത്യമതിനാലപ്രാപ്യമാം ദിക്കിലെ
കാലാവസ്ഥ വിശേഷവാത്ത്തിവയെ വന്നിങ്ങു ചൊല്ലീടണം.
8. പ്രാണസ്നേഹമിയന്നു തത്ര മരുവും ചങ്ങാതിമാർ കിം ജഗൽ
പ്രാണാ, നിന്നൊടു ചൊല്ലി വിട്ടു സദയം സന്ദേശമോതീട്ടു നീ
കാണാൻ സംഗതിയിങ്ങു നാസ്തിയിനിമേലെന്നാകിലും സൗഖ്യമാ
യ് വാണീട്നിവരെന്നുകേൾക്കിലമൃതം കണ്ണുപയത്തിനിടം.

9. ചേതസ്സിൽ ഗതിവേഗ മന്ദതതരം പാരിചര്യം ഹസ്തേഽം
വാതത്തിന്നമതില്ല സാമ്യമണുപോൽ ചിന്തിച്ചുനോക്കിടുകിൽ
ജ്യോതിശ്ശോഭമതിങ്കൽനിന്നു ബഹുവേഗത്തോടു പാഞ്ഞെത്തിടും
ശോചിസ്സായകപംകതിതൻ ജവമതഃ മന്ദീഭവിക്കുന്നഹോ.
10. ദൂരസ്ഥം മമ ജനദേശമതിനെയോർമ്മിച്ചിടും മാത്രയിൽ
ചാരത്തങ്ങുഗമിച്ചുവെന്നു തരസാ തോന്നുന്നു ചേതസ്സിൽ മേ
നേരിട്ടുള്ളമദിയ കഷ്ടദശയെ കിഞ്ചിൽ സ്മരിച്ചാകില
നോരത്താശു നിരാശഗതനടുവിൽ കഷ്ടം പതിക്കുന്നു ഹ.
11. നേരം വൈഷ്ണി സ്വകീയനീഡമണയാൻ പോകുന്നു നീക്കോഴികൾ
സൈപരം വന്യമൃഗങ്ങളാത്മനിലയം പൂകുന്നുറങ്ങിടവാൻ.
ചേരുന്നിഗ്നഹനേപി സ്വാപസമയം സതപങ്ങളെല്ലാറ്റിനും
നേരേകുംജകുടീരസീമി തരസാ ഞാനും ഗമിക്കുന്നിതാ
12. കാരുണ്യം ജഗദീശ്വരന്റെ, വിലസുന്നിപ്പാരിലെല്ലാടവും
സാരം തത്വമിദം മനസ്സിനതിയാമാശ്വാസമേകുന്നു മേ.
പാരം ദുസ്സഹമായ ദുഃഖമതിനും രമ്യതപമേകുന്നു, സം
സാരേചേരുവസ്ഥ ഭേദമതുമിങ്ങാസ്വാദ്യമാക്കുന്നഹോ.

ഗുരുനാഥൻ

പുസ്തകം 18

1114 ധനു

ലക്കം 5

നാട്ടഭാഷയും നാട്ടഭാഷാവിദ്യാലയങ്ങളും

(ആർ. ഇശ്വരപിള്ള.)

മനുഷ്യർക്ക് “സ്വദേശം” അല്ലെങ്കിൽ “ജന്മഭൂമി”യെക്കുറിച്ചുള്ള സ്നേഹം ഒരു വിശിഷ്ട ഗുണമായിട്ടാണല്ലോ നാം ഗണിച്ചുവരുന്നത്. സ്വഭാഷയെക്കുറിച്ചുള്ള സ്നേഹവും ഇതിൽ ഒട്ടുതന്നെ വിശിഷ്ടത കുറഞ്ഞതാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിനു യാതൊരു കാരണവും കാണുന്നില്ല. ചില ദേശക്കാർ ജന്മഭൂമിയെ “മാതൃദേശം”മെന്നു വിളിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ സ്വഭാഷയെ “മാതൃഭാഷ”യെന്നും വിളിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഇതു നോക്കുമ്പോൾ ഇവ രണ്ടും നമ്മുടെ മാതൃനിവൃ്തിശേഷമായ തുല്യസ്നേഹബഹുമാനാദികൾക്ക് അർഹതയുള്ളവയാണെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. നാം ജനിച്ചുവളന്ന് സ്ഥലത്തിനോടു നമുക്ക് അസാധാരണമായ സ്നേഹബഹുമാനാദികൾ തോന്നാമെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ജനനംമുതൽക്കേ നമ്മുടെ രസനയിൽ വർത്തിച്ച നമ്മുടെ മനോവികാരങ്ങളെ ആദ്യം ഒരുവിധം അപ്രകൃതമായും പിന്നെ ക്രമേണ സ്പഷ്ടമായും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിന് നമ്മെ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ബന്ധവിനോടു നമുക്ക് ഏതുതരം അധികം പ്രതിപത്തി ഉണ്ടായിരിക്കാനിടയുണ്ട്. ശൈശവംമുതൽക്കേ നമ്മുടെകൂടെ ഒന്നിച്ചിരിയ്ക്കുകയും ആപത്തിലും സംപത്തിലും നമ്മുടെ മനോവൃത്തിയെ അനുകരിച്ചും ഇരിക്കുന്നതായ വേറൊരു വാസ്തവബന്ധ നമുക്ക് ആരാണുള്ളത്. നമുക്ക് അന്യഭാഷതന്നെ ഗ്രഹിക്കണമെങ്കിലും സ്വഭാഷയുടെ സഹായമല്ലയോ മുഖ്യമായി വേണ്ടത്. നാം അന്യഭാഷയിൽ എത്രതന്നെ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നാലും ഓരോ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കായിട്ടും അതിന്റെ സഹായത്തെ അവലംബിച്ചിരുന്നു, നാം നമ്മുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ ചെല്ലുമ്പോഴും, പ്രിയജനങ്ങളോടു സല്ലാപം ചെയ്യുമ്പോഴും നമ്മുടെ പഴയ സ്നേഹിതനെതന്നെ ആശ്രയിക്കുന്നു. ന

* 1086 കന്നി 17-ാം, 18-ാം തീയതികളിൽ വൈയ്ക്കത്തുവച്ചു നടത്തപ്പെട്ട ഭാഷാപോഷിണിസഭയിൽ വായിച്ചത്.

മുൻപു പൂർണ്ണമായിരുന്നു നമുക്ക് പരമ്പരയാലുള്ളതും, നമുക്ക് ആ നന്ദസന്ദായിനികളായിരിക്കുന്ന അനേകം സ്തരങ്ങളെ വഹിക്കുന്നതും, നമുക്കു മനോവ്യാപാരങ്ങളോട് ദൃഢബന്ധം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതും, നമുക്കു പൂർണ്ണമായ അനുഭവങ്ങൾ അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതും, അവരുടെ അറിവിനെ നമുക്കായി സംഗ്രഹിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതും ആയ ഒരു വസ്തുവിനോട് നാം എങ്ങിനെ പ്രതിപത്തിയില്ലാത്തവരായിരിക്കും? നാം തൊട്ടിയിൽ അസഹായന്മാരായി കിടക്കുമ്പോൾ രോദനരൂപേണ സ്വപിക്കുന്നതും ഗൃഹത്തിൽ പിച്ച് നടക്കുമ്പോൾ കൊഞ്ചലും കൊഞ്ഞയുമായിട്ടു തൂകുന്നതും വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ നേരിട്ട് നാം മല്ലിടുന്നതും, ലോകരംഗത്തിൽ നാം ഏറക്കുറെ സ്വാധീനമാക്കിവയ്ക്കുന്നതും ചരമകാലത്തിൽ ഈശ്വരസ്തോത്രങ്ങളെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിനതകുന്നതുമായ ഒരു ഭാഷയെ ആരാണ് വാത്സല്യിക്കയും സ്നേഹിക്കയും ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഒരു ബന്ധുവിനെ നാം വിസ്തരിയ്ക്കുകയോ, അനാദരിയ്ക്കുകയോ, ചെയ്യുന്നതായാൽ നാം ഒരുവിധം കൃതജ്ഞന്മാരായിത്തീരുന്നതാണെന്ന് പറയണമെന്നില്ലല്ലോ, സ്വപരാജ്ഞിനുവേണ്ടി അനേകം മഹാത്മാർ യുദ്ധംചെയ്തു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തതായി നമുക്ക് ധാരാളം ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ഉണ്ട്. എന്നാൽ സ്വഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി ആരെങ്കിലും അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ഒരു ചോദ്യം ഉണ്ടായേക്കാം. ധാരാളം ഉണ്ടെന്നുതന്നെ നിസ്സംശയം ഉത്തരം പറയാം. പക്ഷേ ഇവർ ചന്ദ്രനുകൊണ്ടല്ലായിരിക്കാം യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. തുലികകൊണ്ടോ, എഴുത്താണികൾകൊണ്ടോ മാത്രം ആയിരിക്കാം. സാഹിത്യകാരന്മാർ—കവികൾ—വിദ്വാന്മാർ ഇവർ സ്വഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി കഷ്ടപ്പെടുകയും, ശ്രമിക്കുകയും, പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നവരും, ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരും അല്ലയോ? ഷേക്സ്പിയർ, കാളിദാസൻ മുതലായവർ അല്ലായസ്സുകളായിരുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ്? ഞാൻ ഇത്രയും പറഞ്ഞതു സ്വഭാഷയേക്കുറിച്ച് നമുക്കെല്ലാവർക്കും നിഷ്കളങ്കമായ സ്നേഹവും വാത്സല്യവും വേണ്ടതാണെന്നു കാണിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ്. എന്നാൽ ഈ സ്നേഹത്തെ നാം എങ്ങിനെയാണ് പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതെന്ന് സംശയിച്ചേക്കാം. സ്വഭാഷയുടെ “പോഷണം” കൊണ്ടുതന്നെയാണ് നമുക്കതിനോടുള്ള പ്രതിപത്തിയെ മുഖ്യമായി കാണിക്കേണ്ടത്. അതിന്റെ ഭൂഷണത്തെ തടയുന്നതും ഇപ്രകാരംതന്നെയാണ്. ഇന്നിവിടെ കൂടിയിട്ടുള്ള ഈ സഭയുടെ ഉദ്ദേശ്യവും മറ്റൊന്നുമല്ലല്ലോ. ഭാഷാഭിമാനികളായ ചില മഹാത്മാരുടെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ സഭ നാൾക്കുനാൾ വലിച്ചുവരുന്നത് ഏറ്റവും സന്തോഷപ്രദമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ സഭനിമിത്തം മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ഗണനീയങ്ങളായ പല ഗുണങ്ങളും സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും നിർവിവാദമായിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. മേലും സിദ്ധിക്ക

മെന്നുള്ളതിനും സംശയം ഇല്ലാ. എന്നാൽ ഈ സഭയിൽ ചേരാത്തവർക്കും അവരവരുടെ ശക്തിക്കനുസരണം ഭാഷാഭിവിദ്യാലയം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കഴിയുന്നതാണ് എന്നുമാത്രമല്ല. സ്വഭാഷാഭിമാനം നമുക്ക് ഒരു വിശിഷ്ട ഗുണമായിരിക്കുന്നതുപോലെ സ്വഭാഷാപോഷണം നമ്മുടെ ഒരു ഗൗരവമേറിയ കർത്തവ്യകർമ്മവുമായും ഇരിക്കുന്നു. പ്രാധാന്യവും പുഷ്ടിയും പ്രചാരവും പല വിഷയത്തിലും കൂടുതലായിട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷയുമായിട്ട് നമുക്കു പരിചയം ഉണ്ടെന്നുവിചാരിച്ച് അപ്രകാരമല്ലാത്ത സ്വഭാഷയെ നിസ്സാരമാണെന്നു പഠിച്ചു തിളക്കിയെന്നത് അല്പം സാഹസമാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായിട്ട് നമുക്കു പരിചയംനിമിത്തം അല്പജ്ഞന്മാരോ മറ്റോ ആയിരിക്കാവുന്നതായ നമ്മുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ നിസ്സാരന്മാരായി വിചാരിക്കുന്നതുപോലെ ഇതും ഒരു ക്ഷന്തവ്യമല്ലാത്ത അപരാധമാകുന്നു. നാം മാതാപിതാക്കന്മാരെ സ്നേഹിക്കുന്നതും ബഹുമാനിക്കുന്നതും അവരുടെ വിദ്വത്തപത്തിനെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടില്ലല്ലോ. നമ്മുടെ സ്വഭാഷയും അന്യന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ എത്രതന്നെ മോശമോ, നിസ്സാരമോ ആയിരുന്നാലും നാം ഒരിക്കലും അപ്രകാരം വിചാരിക്കാറില്ലല്ലോ. സ്വഭാഷാഭിമാനവും, സ്വഭാഷാഭിമാനവും അന്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിനെ ആസ്പദമാക്കിയോ, അന്യഭാഷത്തോടോ, ഭാഷയോടോ, താരതമ്യപ്പെടുത്തിയോ, നാം അനുവർത്തിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളല്ല. അതുകൊണ്ട് നാം സ്വഭാഷാഭിമാനികളാകണമെങ്കിൽ, സ്വഭാഷാഭിമാനികളാകട്ടെ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇനി നമ്മുടെ സ്വഭാഷയുടെ തൽക്കാലസ്ഥിതി എന്തെന്ന് ആലോചിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്. പ്രസിദ്ധനായ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ കുറേക്കാലത്തേയ്ക്ക് നമ്മുടെ സാഹിത്യനഭസ്സ് ശൂന്യമായി കിടന്നിരുന്നു എന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ഒരുമാതിരി സ്തംഭനവും അതോടുകൂടി നേരിട്ടിരുന്നു. ഈ കാലങ്ങളിലും ഇടയ്ക്കിടെ “വാൽനക്ഷത്ര”ങ്ങളുടെ വരവുപോലെ ചില കവികൾ ഭാഷാഗഗനത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാമെങ്കിലും, ഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന സാഹിത്യസമ്പത്ത് ഏകദേശം ഒരേസ്ഥിതിയിൽതന്നെ ഇരുന്നതേയുള്ളെന്നു പറയാം. എന്നാൽ ഇക്കഴിഞ്ഞ മുപ്പത്, നാല്പ്പത്, കൊല്ലങ്ങൾക്കിപ്പറം മലയാളഭാഷ ഒരു നൂതനപഥത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും, പല കാരണങ്ങളാലും ആ പഥത്തിൽ ഒരു ദൃഢഗതിയെ അവലംബിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് അവിതർക്കമായ ഒരു സംഗതിയാണ്. നാട്ടഭാഷ കളോടു സമകലാശാലക്കാർ കാട്ടിവന്ന് അനുകമ്പയും ഇംഗ്ലീഷുമായുള്ള സംസർഗ്ഗം, സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന അസാമാന്യമായ പ്രചാരം, വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പരിശ്രമം, “ഭാഷാപോഷിണി” മുതലായ സഭകളുടെ ഉത്ഭവം,

ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രചാരം, മലയാളവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി നൂതനങ്ങളായിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ, വിചാരങ്ങൾ, അറിവുകൾ ഇവയുടെ ആവിർഭാവം മുതലായി അനേകം സംഗതികൾ ഇതിന് ഫേതുഭൂതങ്ങളായി വിചാരിക്കപ്പെടാം. ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും മലയാളഭാഷ സാഹിത്യസ്വത്വം, പദസമൃദ്ധി, വ്യാപ്തി, ഈ വിഷയങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾ ഒരു മാന്യസ്ഥാനത്തിലാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് എന്ന് ആ ഭാഷയുമായി അല്പമെങ്കിലും പരിചയമുള്ളവർക്ക് അറിയാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടൊക്കെ മലയാളഭാഷ ഇപ്പോൾ പൂർണ്ണതയെ പ്രാപിച്ചുവെന്നല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്. ആ പരമകാവ്യയിലേക്കുള്ള പന്ഥാവിൽ ഏതാനും ദൂരം കടന്നു എന്നുമാത്രമാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ താല്പര്യം. എന്നാൽ പരമകാവ്യയിൽ എത്തിയില്ല എന്നുള്ള ആക്ഷേപം പറഞ്ഞത് അതിന്റെ ഗതിയെ തടയുകയോ, അതിനെ പിന്നോക്കം തള്ളുകയോ ചെയ്യുന്നത് അല്ല കടന്നു കയറിയ വന്നോക്കം. പൂർണ്ണത ലോകത്തിൽ ഒരുവസ്തുവിലും നാം കാണുന്നില്ലാത്തസ്ഥിതിക്ക് മലയാളഭാഷയിൽ അത് നാം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് അയ്യക്കതമാണ്. അപൂർണ്ണത ഒരു വലിയ കുറ്റമായും വിചാരിച്ചുകൂടാ. ഭാഷയുടെ വളർച്ചയിൽ പല ഘട്ടങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇപ്പോൾ അതിന്റെ വളർച്ചയുടെ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ അതു പ്രവേശിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. മലയാളഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്ക് സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാരണങ്ങളിൽ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങൾ വഹിക്കുന്ന ഭാഗം ഏറ്റവും പ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നാണ് എന്റെ അല്ലബുദ്ധിയിൽ തോന്നുന്ന അഭിപ്രായം. ഇപ്രകാരമായിരുന്നാൽ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെ ഏറക്കുറെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും ആ ഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിയും. മലയാളഭാഷയുടെ പൂർവ്വാധികമായ അഭിവൃദ്ധിയെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരിക്കാം രണ്ടുകൊല്ലംമുമ്പ് നിയമിക്കപ്പെട്ട “വിദ്യാഭ്യാസകമ്മിറ്റിക്കാർ” ഇത്തരം വിദ്യാലയങ്ങളിൽ രണ്ടു കൂടുതൽ ക്ലാസ്സുകൾക്കൂടി വച്ച് ഉയർന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസം നൽകണമെന്ന ശുപാർശയെഴുതിയതെന്നു വിചാരിക്കുന്നത് ഒരു തെറ്റായ അനുമാനമായിരിക്കയില്ലെന്നതോന്നുന്നു. എന്നാൽ ഇവരുടെ ശുപാർശപ്രകാരമുള്ള ഏല്പാടു നടപ്പിൽ വന്നതായി അറിയുന്നില്ല. എന്നുതന്നെയുമല്ല ഉണ്ടായിരുന്ന ഏതാനും ഉയർന്നതരം വിദ്യാലയങ്ങൾ നിർത്തിയതായി കേൾക്കുന്നുമുണ്ട്. ഏതു ഭാഷയിലായിരുന്നാലും മനുഷ്യരുടെ സൗകര്യം, ബുദ്ധിശക്തി, ആവശ്യം ഇവയെ അനുസരിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കുന്നതിന് തക്കതായ വിദ്യാലയങ്ങൾ പടിപടിയായി രാജ്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. അതല്ലാതെ അവ എല്ലാം ഒരേ നിരപ്പിൽതന്നെയിരുന്നാൽ ഇത് സാധ്യമല്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇത് ബുദ്ധിശക്തിയുടെ സാദാവികമായ ഉൽഗതിക്കും വളർച്ചക്കും ഒരു പ്രതിബന്ധം ഉണ്ടാക്കിവയ്ക്കുകയാണെന്നു

വന്നേക്കാം. ഉയന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിന് മാത്രം ഭാഷയ്ക്കു കെല്പില്ലെന്ന് ഒരാക്ഷേപം പുറപ്പെടുവിക്കാം. ഇങ്ങനെയുള്ള ഭാഷയും ധാരാളം ഉണ്ടായേക്കാം. എന്നാൽ മലയാളഭാഷയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി തന്നെ നോക്കിയാൽ ഈ ആക്ഷേപത്തിനെ അത് എത്രമാത്രം അർഹിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നത് എല്ലാകൊണ്ടും യുക്തമായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. എന്റെ സ്വഭാഷ മലയാളംതന്നെയാണെങ്കിലും എന്റെ അല്പജ്ഞതനിമിത്തം അതിലുള്ള പ്രൗഢമൃതതികളെ വായിക്കുകയും അവയ്ക്ക് ഉയന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിലുള്ള കെല്പ് എത്രമാത്രം ഉണ്ടെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനു സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അല്പം ലജ്ജയാടുകൂടി പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്രകാരം ഒരു സൂനത നമ്മുടെ സ്വഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നാൽ സ്വഭാഷാഭിമാനികളായ നാം എല്ലാവരും അതിനെ പരിഹരിക്കുന്നതിനു വേണ്ട ശ്രമം ചെയ്യുന്നത് അത്യാവശ്യമായ ഒരു കാര്യമാണെന്നുംകൂടി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

കരകൗശലങ്ങളെല്ലാ മറ്റൊരു മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നതിന് ചില ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്യുവാനുണ്ടായി കേൾക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതിനെ മറ്റുവിഷയങ്ങളുടെ ഇടയിൽ തള്ളിക്കയറ്റിവെക്കുന്നതുകൊണ്ട് വല്ല പ്രയോജനവും ഉണ്ടാകുമോ എന്ന് സംശയിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു മഹാനായ അമേരിക്കൻ അദ്ധ്യാപകന്റെ അഭിപ്രായം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

“വ്യവസായികവിദ്യാഭ്യാസത്തെയാണ് നമ്മുടെ തൊഴിലാളികളുടെ കട്ടികൾക്ക് അത്യാവശ്യമായും വേണ്ടത്. എന്നാൽ ഈ മാതിരി വിദ്യാഭ്യാസം സാധാരണ വിദ്യാലയങ്ങളിലെ പാഠവിഷയങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെയും ഉദ്ദേശത്തെയും മുഴുവൻ മാറ്റാതെ അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമാക്കി ഫലപ്രദമാകുവണ്ണം നടത്തുന്നത് അസാദ്ധ്യമാണ്. വ്യവസായവിഷയങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മറ്റുള്ള വിഷയങ്ങളെ ക്രമത്തിലധികം കുറയ്ക്കേണ്ടതായും വരും. ഇപ്രകാരം വ്യവസായവും ബുദ്ധിവികാസവുംകൂടി കലന്നു നടത്തപ്പെടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനത്തിൽ രണ്ടിനെ സംബന്ധിച്ചും ഒരു നിഷ്പ്രയോജകമായ അല്പജ്ഞാനത്തെ മാത്രം നൽകിയെന്നു വന്നേയ്ക്കാം. അതുകൊണ്ട് ഇതിനു രാജ്യത്തിൽ അവിടവിടെ പ്രത്യേക വിദ്യാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും.

ഉയന്നതരം വിദ്യാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു ഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കും ഭാഷാജ്ഞാനാരോധവും, വിഭാഗാനാരോധവും, വർണയ്ക്കും വിദ്യാ

ത്തികളുടെ ബുദ്ധിശക്തി, വാസന, മുതലായവയുടെ പ്രകാശിപ്പിന്നും, ഒരു വലിയ സഹായമായിരിക്കുമെന്നും തോന്നുന്നു. ഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധി വിദ്യാലയങ്ങളിൽ നിന്നല്ല, മററുപ്രകാരേണയാണ് ഉണ്ടാകുന്നതെന്നും ഒരഭിപ്രായവും ഇല്ലെന്നില്ല. ഭാഷയ്ക്ക് അഭിവൃദ്ധി വിദാഹാരത്തിൽനിന്നും ആണല്ലോ ഉണ്ടാകുന്നത്. വിദാഹാരങ്ങളാകുന്നത് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം എന്താണെന്നും അറിയാൻപാടില്ലാതെ ഇരിക്കുന്നു. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വിദ്യാഹാരാകുന്നതും എങ്ങിനെയാണോവോ. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചേരുന്നവരെല്ലാം വിദാഹാരമായി വരുന്നതല്ലല്ലോ. വാസനയും, ബുദ്ധിശക്തിയും, ഉത്സാഹവും ഉള്ളവർക്ക് ഉയർന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ഇതിലേയ്ക്ക് വളരെ എളുപ്പമുള്ളതാണല്ലോ. വിദാഹാരം വേണ്ടതായ ഗുണങ്ങളുടെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനം പ്രായേണ വിദ്യാലയങ്ങൾ തന്നെയാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. വിദാഹാരം വേറെവിധമാണ് ഉണ്ടാകുന്നതെന്നു സമ്മതിച്ചാലും ഇവരുടെ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഫലമായ കൃതികൾ വായിക്കുവാനുള്ള വരാരാണ്. ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ഇല്ലാത്തവർക്ക് ഇതു സാധ്യമാണോ. ഇതിന് ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാലയങ്ങൾ ആവശ്യമല്ലയോ. വിദാഹാരങ്ങളുടെ കൃതികളെ ആരുംതന്നെ ആസ്വദിക്കാതിരിക്കാതെ അവയ്ക്ക് എങ്ങിനെ പ്രചാരം വരും. എന്നാൽ വിദാഹാരം സൃഷ്ടിക്കുവല്ല മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം എന്നു പറയുമായിരിക്കാം. ഇത് സമ്മതിക്കേണ്ട ഒരു കാര്യംതന്നെയാണ്. എന്നാൽ പിന്നെ ഇവയുടെ ഉദ്ദേശ്യം വേറെയെന്നാണെന്നും അതിനെ എത്രമാത്രം ഈ വിദ്യാലയങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നുണ്ടെന്നും ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. പക്ഷെ ഗവണ്മെൻറുസർവീസിലേയ്ക്ക് യോഗ്യതയുള്ളവരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായിരിക്കാം. ഇങ്ങനെയായിരുന്നാൽ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസമല്ലയോ ആവശ്യം. എന്നുതന്നെയുമല്ല, ഇംഗ്ലീഷ് പരീക്ഷാവിജയികൾ മാത്രമെ ഇതിന് അർഹരായിരിക്കൂ, എന്ന് എല്ലാ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുമേലധികാരികളും തീർച്ചപ്പെടുത്തിവെച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യമാണല്ലോ ഇത്. ഈ സ്ഥിതിക്ക് മലയാളവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചവർക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നും ആശിക്കുവാൻ വഴിയുണ്ടെന്നു പറയാൻ നിവർത്തിയില്ല. എന്നാൽപിന്നെ എഴുതാനും വായിക്കാനും മാത്രം ശീലിപ്പിക്കുന്നതിനാണെന്ന് പറയുമായിരിക്കാം. ഇത് “വിദ്യാഭ്യാസ”മാകുമോ എന്ന് അല്പം സംശയമുണ്ട്. പക്ഷെ ബുദ്ധിശക്തിയെ സ്പർശിക്കാത്ത ഒരു മാതിരി വിദ്യാഭ്യാസമായിരിക്കാം. ഇതു രണ്ടും കേവലം അപേക്ഷകളായ യന്ത്രങ്ങളാകട്ടെ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. അതല്ല വല്ലതൊഴിലുകൾ ചെയ്യുന്നതിനും വിദ്യാർത്ഥികളെ യോഗ്യന്മാരാക്കിത്തീർക്കാനായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇവക യാതൊന്നും നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാലയങ്ങളിൽ

പാഠവിഷയങ്ങളായി പഠിപ്പിക്കുന്നതായി അറിവില്ല. സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള വിദ്യാലയങ്ങളിൽ തൊഴിലഭ്യസിപ്പിക്കുന്നത് നാലുവുമല്ല. എന്നാൽ തൊഴിലുകൾതന്നെ ശരിയായി ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഉയർന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസം അത്യാവശ്യമാണ്. ബുദ്ധിയാണ് ഹസ്തത്തെ ചലിപ്പിക്കുന്നത്. ബുദ്ധി പുറകിൽ ഉണ്ടെങ്കിൽ തുമ്പാ, കോടാലി, മൺവെട്ടി മുതലായവ സചേതനങ്ങളായിത്തീരുന്നു. പിന്നെ വിദ്യാർത്ഥികളെ യോഗ്യന്മാരായ പൗരന്മാരും സമുദായാംഗങ്ങളും ആക്കിത്തീർക്കുന്നതിനായിരിക്കാം; ശരി ഇതുതന്നെ മുഖ്യമായ ഉദ്ദേശ്യം. ഇപ്രകാരമാണെങ്കിൽ, ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം, ബുദ്ധിസംസ്കരണം, സ്വഭാവരൂപീകരണം, കൃത്യബോധം മുതലായവയാണല്ലോ വേണ്ടത്. ഇതിന് ഉയർന്നതരം വിദ്യാലയങ്ങൾ ഇല്ലാതെ ഒരിക്കലും സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇപ്പോൾ ഉള്ള മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസരീതിയും മറ്റും ഇതിന് ഉതകുന്നവയല്ലെന്ന് പറയേണ്ടണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇവയിൽ പല സാരങ്ങളായ മാറ്റങ്ങളും ചെയ്യേണ്ടതത്യാവശ്യമാണെന്ന് പലർക്കും അഭിപ്രായമുണ്ട്. ആദ്യമായി ഈ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചിലതെങ്കിലും, ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിന് വേണ്ടതായ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം വിദ്യാഭ്യാസം കൊണ്ടല്ലാതെ ബുദ്ധിക്കും സ്വഭാവത്തിനും അവശ്യമായ സംസ്കരണം സിദ്ധിക്കാൻ പ്രയാസമാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇപ്പോൾ നടക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം, വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ധാരണാശക്തി ഉണ്ടോ എന്നു പരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഒരുവിധം ഉതകുമെന്നു തോന്നുന്നു. എന്നാൽ ബുദ്ധിയുടെ മറ്റു ശ്രേഷ്ഠങ്ങളായ ശക്തികളെ അല്ലമെങ്കിലും ചലിപ്പിക്കുകയോ, ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുകയോ, പോഷിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നുള്ള സംഗതി സംശയസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഈവക വിദ്യാലയങ്ങളിൽനിന്നും പുറത്തു വരുന്നവർതന്നെ ഇതിനെ സാക്ഷികരിക്കുന്നില്ലയോ. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സ്വഭാവത്തെ സംസ്കരിക്കുകയോ, രൂപീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത്. ഈ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണെന്ന് വല്ലവരും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു അന്വേഷിച്ചറിയേണ്ടതാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളോടു് നാം കാണിച്ചുവരുന്ന പ്രതിപത്തിയോ, ബഹുമാനമോ ഈവക വിദ്യാലയങ്ങളോടു് ഭാവിച്ചുകാണാത്തതു് എന്താണെന്നും ആലോചിക്കേണ്ട സംഗതിയാണ്. അവയുടെ മോശസ്ഥിതികൊണ്ടോ, അവയുടെ സൂക്ഷ്മസ്ഥിതിയെ അറിയുന്നതിന് നമുക്കുള്ള അശക്തികൊണ്ടോ, എന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് നല്ലതാണെന്നു തോന്നുന്നു. നാട്ടിലുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും വിദ്യാഭ്യാസസമ്പാദനത്തിനായി ഇവയിലാണല്ലോ പ്രവേശനം തേടുന്നത്. നമുക്കു് സ്വഭാഷയിൽ നടത്തപ്പെടുന്നവയും ഇവതന്നെയാണല്ലോ. ഭാവി

യിൽ പൗരനായിരിക്കാൻ പോകുന്ന നമ്മുടെ സന്താനങ്ങളുടെ ജാതകം എഴുതുന്നതും ഇവിടെത്തന്നെയാണല്ലോ. ഈ സ്ഥിതിക്ക് വിദ്യാലയങ്ങൾ എത്രയും ഉത്തമരീതിയിൽ നടത്തപ്പെടേണ്ടവയാണെന്നു പറഞ്ഞതീരുന്നില്ലല്ലോ. എന്നാൽ അവയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി ഇപ്രകാരമാണെന്ന് വിചാരിക്കാൻ നിവർത്തിക്കാനില്ല. ഇവയിൽ പലതും അടുത്തുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങൾക്ക് നാവിൻദോഷം തട്ടാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി വച്ചിരിക്കുന്നവയാണെന്നു തോന്നുമെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞുകേട്ടതായി ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് പക്ഷേ അതിശയോക്തിയോ മറ്റോ ആയിരിക്കാം. അലങ്കാരത്തിൽ അല്പം പരിചയക്കുറവുണ്ട്. പുതിയ വിദ്യാഭ്യാസനിയമത്തിന്റെ പുണ്യപ്രചാരത്തോടുകൂടി ഈവക വിദ്യാലയങ്ങളും ഏറ്റവും ഗുണപ്രദങ്ങളായിത്തീരുമെന്നു നമുക്ക് ആശിക്കാവുന്നതാണ്.

ഒരു വിദ്യാലയത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഗുണം അതിലെ അദ്ധ്യാപകന്മാരുടേയും പാഠപുസ്തകങ്ങളുടേയും മറ്റും സ്ഥിതിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു വിഷയങ്ങളിലും മലയാളവിദ്യാലയങ്ങൾക്ക് ചില നൂനതകൾ ഇല്ലാതിരിക്കുന്നില്ലെന്നാണ് സാധാരണയുള്ള അഭിപ്രായം. ഇപ്പോൾ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങൾക്ക് അത്യാവശ്യമായി വേണ്ടിയിരിക്കുന്നത് ഒരു മാതിരി “ഗൗരവം” ആകുന്നു. ഇതിന്റെ അഭാവംകൊണ്ടാണ് ഇവയെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളേപ്പോലെ നാം ആദരിക്കാത്തതും. ഈ നൂനതയെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പ്രധാനാദ്ധ്യാപകന്മാരായി ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചും ഭാഷയിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രാപിച്ചും, ഭരണശക്തി, ആത്മാഭിമാനം കൃത്യനിഷ്ഠ, ബുദ്ധി, ഗൗരവം മുതലായ ഗുണങ്ങൾ ചേർന്നും ഇരിക്കുന്ന ആളുകളെ നിയമിക്കുകയോ വേണ്ടത്. മറ്റുള്ള അദ്ധ്യാപകന്മാരിലും ഈവക ഗുണങ്ങൾ കഴിയുന്നതും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. നാനൂറോ, അഞ്ഞൂറോ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാലയത്തെ ഉത്തമരീതിയിൽ ഭരിക്കുന്നതിന് ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ട് വിശാലഹൃദയനും സമചിത്തനും ആയിരിക്കുന്ന ഒരാൾ അത്യാവശ്യമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പെരുമാറുന്ന മലയാളം ദോഷം ഹിതവും ശുദ്ധവും ഭാഷാജ്ഞന്മാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള രീതിയെ അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നതുമായിരിക്കണം. “നാടുകാരുടെ ഇംഗ്ലീഷ്” എങ്ങിനെ ആക്ഷേപകരമായിരിക്കുന്നുവോ അതുപോലെതന്നെ വിദേശി മലയാളവും ആക്ഷേപകരമായിത്തന്നെ ഇരിക്കും. ഒരു ഭാഷയുടെ മമ്മങ്ങളും, ഗ്രന്ഥഗതികളും മറ്റും ആ ഭാഷ മാതൃഭാഷയായിരിക്കുന്ന ഒരാളിനല്ലാതെ നിശ്ചയം വരാൻ പ്രയാസമാണ്. എല്ലാ വിഷയങ്ങളും ഈ ഭാഷയിൽ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതിനാൽ ഭാഷാവൈദഗ്ദ്ധ്യം അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കത്യാവശ്യമാണ്. എന്നാൽ

ഇത് ഇപ്പോൾ അത്യാവശ്യമായ ഒരു യോഗ്യതയായിട്ട് ഗണിച്ചിട്ടില്ലെന്നതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പല പ്രധാനാദ്ധ്യാപകന്മാരും ഇപ്പോഴും കീഴ് വാദ്ധ്യാന്മാരുടേയോ നോട്ടീന്റെയോ സഹായംകൊണ്ടും ഒരുവിധം കടിച്ചും മുറിച്ചും ഭാഷാപാഠം നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതായി കേട്ടറിവുണ്ട്. ഇതു ഭാഷാവിദഗ്ദ്ധന്മാരെ വേണ്ടിത്തോളം കിട്ടാഞ്ഞിട്ടൊ മറ്റുവല്ല കാരണംകൊണ്ടോ ആയിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇത് മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളേയും, ഭാഷയേയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു അഭിലാഷണീയമായ ഏല്പാടാണെന്നതോന്നില്ലെന്നുമാത്രമേ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ കണ്ടുവരുന്ന ഒരു വലിയ നൂനത അവിടെ സ്വഭാവസംസ്കരണം ലേശം പോലും ഇല്ലെന്നുള്ളതാണ്. ഇത് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഒരു അംശമെന്നയാണെന്ന് വല്ലവരും വിചാരിച്ചുവരുന്നുണ്ടോ എന്നും സംശയമാണ്. ബുദ്ധിസംസ്കരണത്തിന്റെ കാര്യം ഇരിക്കട്ടെ. അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അഭാവമെന്നതാണ് ഇതിനു പ്രധാനകാരണം. ഭരണശക്തി, ബുദ്ധിഗൗരവം, ആത്മാഭിമാനം, കൃത്യബോധം മുതലായി ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസത്തിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ പ്രകാശിച്ചു കിടപ്പാതെ അവ അദ്ധ്യേതാക്കളിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണുകയില്ല. ദുഷ്ടാന്തപാഠം എത്രയോ സാരമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. നാം അറിയാതെ പഠിക്കുന്ന പാഠത്തിന് വളരെ ശക്തികൂടമല്ലോ. അദ്ധ്യേതാക്കൾക്ക് ഈ ഗുണങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ ബഹുമാനവും ഭക്തിയും വരാനും തരമില്ല. ഇപ്രകാരം ഉള്ള സ്ഥിതി സ്വഭാവസംസ്കരണത്തിന് അനുകൂലമായി വരുമോ എന്നു സംശയമാണ്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ നടപ്പാക്കപ്പെട്ട “സൂര്യ ലിംഗം” സട്ടിഫിക്കേറ്റ്” ഏർപ്പാടിൻപ്രകാരം കുട്ടികളുടെ പഠിത്തം, നടത്തം, ഇവകളെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനും അതനുസരിച്ച് ക്ലാസ്സുകയറാം കൊടുക്കുന്നതിനും മറ്റും വ്യവസ്ഥചെയ്യും അതിലേയ്ക്ക് ഒരു പ്രത്യേക രജിസ്റ്റർ വയ്ക്കും മറ്റും ചെയ്തിട്ടുള്ളത് ഈ നൂനതയെ പരിഹരിക്കാനായിരിക്കാം. ഇതിനാൽ അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ ഒരു ഗൗരവമേറിയ ചുമതല സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ ചുമതലയെ നിർവ്വഹിക്കുവാനും, ശരിയായും നിരവേറുന്നതിനും, ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ധ്യാപകൻ അത്യാവശ്യമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അദ്ധ്യേതാക്കളുടെ മനസ്സിന്റെ മുമ്പിൽ ഉൽകൃഷ്ടപരമോദേശ്യങ്ങളെ (High ideals) സമർപ്പിക്കുന്നതിനും ഇപ്രകാരമുള്ള അദ്ധ്യാപകന്മാർ ആവശ്യമാണ്. അതിനാൽ അദ്ധ്യാപകന്മാരെ പ്രത്യേകം പ്രധാനാദ്ധ്യാപകൻ നിയമിക്കുന്നതിൽ ഇപ്പോൾ അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന നയമോ, മറ്റുവല്ലതുമോ ഒന്നു ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നത് അബദ്ധമാണെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

ഇനി പാഠവിഷയങ്ങളേയും പുസ്തകങ്ങളേയും പററി അല്പം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടേ. വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നതിനു ഞാൻ ഇപ്പോൾ സന്നദ്ധനല്ല. ഇപ്പോൾ നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന ഭാഷാപാഠപുസ്തകങ്ങൾക്കു ചില ആക്ഷേപങ്ങൾ പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്നാമത് അവസ്റ്റാൻഡാർഡ് കവിഞ്ഞ വയാണെന്നും രണ്ടാമത് അവയിൽ സംസ്കൃതപദങ്ങൾ അധികമായിപ്പോയി എന്നും ആകുന്നു. ഒന്നാമത്തെ ആക്ഷേപത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ഇവയെ ഓരോപടി ഉയർത്തി പഠിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, രണ്ടാമത്തെ ആക്ഷേപത്തിനു സംസ്കൃതപദങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇവയിലെ ഭാഷാദീതി അല്പം ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ടും, മതിയാകുമെന്നുതോന്നുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിൽഭേദം നൂതനഭാഷാപാഠപുസ്തകങ്ങൾ നിർമ്മിക്കയല്ലേ നല്ലതെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. എങ്കിൽ ഈ ജോലി ഈ രാജ്യത്തുള്ള ഭാഷാവിദഗ്ദ്ധന്മാരേക്കൊണ്ട് നിർവ്വഹിപ്പിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. പ്രത്യേകിച്ചും ഭാഷാപോഷണത്തിനുവേണ്ടി പലവിധം യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും കേരളത്തിലുള്ള അനേകം വിദഗ്ദ്ധന്മാർ അംഗങ്ങളായിരിക്കുന്നതും ആയ ഈ സഭയെതന്നെ ഈ വിഷയത്തിൽ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നതെല്ലാംകൊണ്ടും ഉത്തമമായിരിക്കുമെന്നാണെനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഇപ്രകാരമല്ലാതെ അന്യഭാഷക്കാർക്ക് മലയാളം പഠിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അവരിൽ വല്ലവരും ഉണ്ടാക്കിത്തന്ന പുസ്തകങ്ങളെ മലയാളം സ്വഭാഷയായിരിക്കുന്ന അദ്ധ്യപ്താക്കൾക്ക് മലയാളം പഠിക്കുന്നതിനായി നിശ്ചയിക്കുന്നത് എത്രമാത്രം ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് നിങ്ങൾതന്നെ ആലോചിക്കേണ്ടകാര്യമാണ്. മലയാളഭാഷാവൃത്തത്തിന്റെ പരിധി കേരളമാണല്ലോ. എന്നാൽ ഈ ഭാഷാവൃത്തത്തിന്റെ കേന്ദ്രം ഇപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറാണെന്നു പറയുന്നതിൽ ആരും മുഷിയുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ ഇരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു തിരുവിതാംകൂേട്ട് മലയാളവിദ്യാലയങ്ങൾക്കു ഭാഷാപാഠപുസ്തകം തയ്യാറാക്കാൻ ആളില്ലെന്ന് വരുന്നു എങ്കിൽ അത് നമുക്കെല്ലാവർക്കും ഒരു വലിയ കുറച്ചിലാണെന്നു പറയണമോ. ഇങ്ങനെയുള്ളവിഷയങ്ങളിൽ ഭാഷാപോഷിണിസഭയുടെ അഭിപ്രായം വളരെ വിലയുള്ളതായിരിക്കും. അതിനെ ധരിപ്പിക്കേണ്ടത് അതിന്റെ ചുമതലയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. മലയാളഭാഷാസംബന്ധമായ ഒരു കാര്യം തീരുമാനിക്കുന്നതിന് ഇതുപോലെ യോഗ്യതയും ശക്തിയുമുള്ള മറ്റൊരു സഭ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ സഭക്ക് ഇപ്രകാരം അഭിപ്രായം പറയുന്നതിന് അവകാശമോ, അധികാരമോ ഇല്ലാതിരിയ്ക്കുന്നത് ഇതിന്റെ പ്രയോജനങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരു സാരമായ ഭാഗത്തെ തള്ളിക്കളയുകതന്നെയാണ്. ഇത് ഈ സഭയുടെ കൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്താണെന്നറിയുന്നില്ല. ഒരു രാജ്യത്തെ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ആ രാജ്യത്തെ ഭാഷ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ പ്രധാനമായി പഠിപ്പിക്കേണ്ടത് ആ രാജ്യചരിത്രമാകുന്നു. ഭാ

വിയിൽ പൌരന്മാരായിരിക്കാൻ പോകുന്നവർക്ക് സ്വദേശാഭിമാനം ആവശ്യമായ ഒരു ഗുണമാണല്ലോ. ഇതിനെ ജനിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്വദേശചരിത്രം എത്രമാത്രം സഹായിക്കുമെന്ന് പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. തിരുവിതാംകൂർചരിത്രം ഇപ്പോൾ കഥാരൂപേണ കീഴ്ക്കാപ്പനുകളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഇത് ഒട്ടും മതിയാകുന്നതല്ല. ഉയർന്നപ്പാട്ടുകളിൽ തിരുവിതാംകൂർചരിത്രം ഉത്തമരീതിയിൽ പഠിപ്പിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പാഠപുസ്തകത്തിന്റെ നൂതന ഇവിടേയും പഠനത്തോടുകൂടി. ഇത് എളുപ്പം തീർക്കാവുന്ന ഒന്നാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഒരു ഉപഭാഷകൂടി പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഒരു അഭിപ്രായവും ഉണ്ട്. സാധാരണ വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ച ഒരാൾ മുരളിയപക്ഷം രണ്ടു ഭാഷയെങ്കിലും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു മലയാളത്തിനേക്കാൾ ഉയർന്നപ്പടിയിൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരു ഭാഷയായാൽ നന്നായിരിക്കും. ഇംഗ്ലീഷോ സംസ്കൃതമോ ആയാൽ കൊള്ളാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് ഭാഷാജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതു കൂടാതെ ബുദ്ധിശക്തിയെ പല വിധത്തിലും പോഷിപ്പിക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുമാണല്ലോ.

ശാസ്ത്രീയ വിഷയങ്ങൾ ഇപ്പോൾ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിലെ പാഠവിഷയങ്ങളിൽനിന്നും ഒഴിച്ചിരിക്കയാണല്ലോ. കാരണം മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ഇതിനു വേണ്ടതായ കെല്ലോ, പുഷ്പിയോ ഇല്ലെന്നും, തക്കതായ പുസ്തകങ്ങൾ ഇല്ലെന്നും, മലയാളത്തിൽ ഇവയിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്ന വസ്തുക്കൾക്ക് പേരുകൾ ഇല്ലെന്നും, ഇവയെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നു എന്നുള്ളതുകൊണ്ട് മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ആവശ്യമില്ലെന്നും മറ്റും ആകുന്നു. ആദ്യം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാരണത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെക്കുറിച്ചു ഭാഷാവിദഗ്ദ്ധന്മാർതന്നെ തീർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണെന്ന് മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. പുസ്തകങ്ങളും തക്ക പേരുകളും ഇല്ലെന്നുള്ളത് ഒരു സമയം ശരിയായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ ഭാഷയിൽ ഉണ്ടാകണമെങ്കിൽ അവയ്ക്കുള്ള ആവശ്യകൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആവശ്യമാണല്ലോ നിർമാണത്തിനു കാരണം. ശാസ്ത്രീയവിഷയങ്ങൾ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുക എന്നു വയ്ക്കുമ്പോൾ തക്കതായിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളും ഉണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട് ശാസ്ത്രീയപുസ്തകങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഇല്ലാ എന്നുള്ളതു മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഈ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് ഒരു കാരണമാകയില്ലെന്നല്ലാ—അവയെ പഠിപ്പിക്കണമെന്നുള്ളതിന് ഒരു നിർബന്ധമായ കാര്യംകൂടിയാകുന്നു. ആദ്യം

അല്ലാത്ത ഓർമ്മകൾ ഉണ്ടായേക്കാമെന്നും അല്ലാത്തവകൊണ്ട് അവ തീർന്നുപോകുന്നതുമാകുന്നു എന്നു തന്നെയുമല്ല—ഇത് മലയാളഭാഷയ്ക്കു മാത്രം വന്നുകിട്ടിയ ഒരു നൂതനതും അല്ല—എല്ലാ ഭാഷകൾക്കും അവയുടെ വളർച്ചയിൽ ഈ ഘട്ടം ഒരിക്കൽ നേരിടാവുന്നതാണ്. ചില ഭാഷകൾ ഈ ഘട്ടത്തെ കടന്നുകഴിയുകയും, ചിലവ ഈ ഘട്ടത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുകയും, മറ്റു ചിലവ ഇതിൽ എത്താതെയിരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ജനങ്ങൾക്കു ജ്ഞാനവും വിദ്യയും മറ്റും വളർച്ചയുണ്ടാകാനും ഭാഷയും അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നു. മലയാളഭാഷ ഇപ്പോൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുകയാണ്. അതിനെ ഇവിടം കടക്കുന്നതിനു സഹായിക്കേണ്ട ചുമതല ഭാഷാഭിമാനികൾക്കുള്ള ഒരു വലിയ ചുമതലയാണ്. ഭാഷയിൽ വേണ്ടതായ പേരുകൾ ഇല്ലെന്നുള്ളതും ഇതുപോലെതന്നെയാണല്ലോ. ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷിൽതന്നെ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന സാംസ്കരിക ശബ്ദങ്ങൾ ഭാഷയുടെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവയല്ലെന്നു തീർച്ചയാണല്ലോ. ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ വിദ്യാഭ്യാസവും അറിവും വളർച്ചയെന്നതോടുകൂടി ഇവയെ, ലാറ്റിൻ, ഗ്രീക്ക് മുതലായ ഭാഷകളിൽനിന്നും സ്വീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. മലയാളത്തിന് ഈ മാതിരി സഹായം സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നും ലഭിക്കാവുന്നതാണ്. ആദ്യം ഈ വക ശബ്ദങ്ങൾക്ക് ഒരു പുതുവല്ലത്തും വന്നുകൂടിയേക്കാം. എന്നാൽ കാലക്രമേണ മറ്റുവസ്തുക്കളേപ്പോലെ ഇവയും പരിചയംകൊണ്ട് പഴമക്കാരായിത്തീരും.

ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഈ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ളതു മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതല്ലെന്നുള്ളതിനു എങ്ങിനെ കാരണമായി തീരുമെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒന്നിലെ വിദ്യാർത്ഥികളല്ലാ മറ്ററിൽ പഠിക്കുന്നത്. വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളിലാണ് പഠിക്കുന്നത്. എല്ലാവർക്കും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ചേർന്നു പഠിക്കുന്നതിനു ശക്തിയും ഇല്ലാ, അതിനുമത്രം ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളുമില്ല. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഫലം മലയാളവിദ്യാർത്ഥികൾക്കും കറെ ലഭിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കയില്ലയോ. അവർക്ക് ഇതിന്റെ സ്വാഭാദർശം അറിയുന്നതിന് ആഗ്രഹം ഇല്ലെന്നുവരുമോ. ഇത് ഇവരെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഒരു “അനാസ്ഥാഭാവം”മായിരിക്കുമോ. ഇതു രാജ്യത്തിന്റേയും ജനങ്ങളുടേയും നന്മയ്ക്ക് ഉതകുന്നതല്ലയോ. എല്ലാ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളും ഒരുപോലെയിരിക്കണമെന്നല്ല പറയുന്നത്. ഉയർന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതായും, ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാലയങ്ങളോടു ഏകദേശമെന്നിരിക്കും തുല്യങ്ങളായും, രാജ്യത്തിൽ അവിടവിടെ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു മാത്രമേ പറയുന്നുള്ളൂ. മലയാളവിദ്യാല

യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇനിയും പലതും പറയാനുണ്ട്. അവയെ കൈയും ഈ ചെറിയ ഉപന്യാസത്തിൽ അടക്കണമെന്നു ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല. മലയാളഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഇവയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയേക്കുറിച്ച് മാത്രം അല്പം പ്രസ്താവിക്കണമെന്നു മാത്രമേ താല്പര്യമുള്ളൂ. ഈ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ പാപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾതന്നെ ശരിയായിട്ടുള്ളവയാണോ എന്ന് സംശയമുണ്ട്. അവയെ എല്ലാം ഇന്നിവിടെ കൂടിയിരിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ബുദ്ധിയാകുന്ന ഉരകല്ലിൽ ഉരച്ചുനോക്കുന്നതിനായിട്ട് അവരുടെ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. സാഹിത്യത്തെ യഥേഷ്ടം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനു ഈ സന്ദർഭം എനിക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അവിഹിതമായ വിധത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. ആരെയെങ്കിലും മുഷിപ്പിക്കുകയോ മറ്റോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അവരോടു് മാപ്പുചോദിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇന്ദ്രാക്ഷരപോഷിണിയേപ്പറ്റി ഒന്നരണ്ടു വാക്കുകൾ പറഞ്ഞ് ഈ ഉപന്യാസത്തെ അവസാനിപ്പിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

ഭാഷാപോഷിണിസഭ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടു പത്തുവർഷത്തിൽ കുറയുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നത്. അതു പല ഉദ്ദേശ്യങ്ങളോടുകൂടിയാണ് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്നും അറിയാം. സഭവകയായി ഒരു മാസികയും നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ ഇപ്രകാരമുള്ള യോഗങ്ങൾ നടത്തപ്പെടുന്നതായും അറിവുണ്ട്. എന്നാൽ അതിന്റെ ആദ്യ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെ നിറവേറുന്നതിന് എന്തെല്ലാം ശ്രമം ചെയ്തുവരുന്നുണ്ടെന്നും, അവ എത്രമാത്രം ഫലപ്രദങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, മറ്റും നല്ല നിശ്ചയമില്ല. ഈ സഭ നിമിത്തം ഗുണമാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത് എന്നുള്ളതിനു തർക്കമില്ല. എന്നാൽ ഉദ്ദിഷ്ടഗുണങ്ങളിൽ എത്രമാത്രം സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതാണ് അറിയേണ്ടത്. ഈ സഭയുടെ ഒരു ഗൗരവത്തിനും സ്ഥിരതയ്ക്കും മറ്റും ഗവണ്മെന്റിൽ നിന്നും ഒരു അംഗീകരണം സമ്പാദിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. (ഇപ്പോൾ ഇപ്രകാരം ഒരംഗീകരണം ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.) എത്രമാതിരി അംഗീകരണമാണെന്നു നിങ്ങൾ ചോദിക്കുമായിരിക്കും. മലയാളഭാഷ, മലയാളവിദ്യാഭ്യാസം, മലയാളപുസ്തകങ്ങൾ ഇവയെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ തീർച്ചയ്ക്കായി ഗവണ്മെന്റിന്റെ മുമ്പിൽ വരുമ്പോൾ ഈ സഭയുടെ അഭിപ്രായം ആവശ്യപ്പെടത്തക്കവണ്ണം ഗവണ്മെന്റിന് ഈ സഭയേക്കുറിച്ച് ഒരു വിശ്വാസം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം.

ഇപ്രകാരം ഒരു വിശ്വാസം ജനിപ്പിക്കുന്നത് എങ്ങനെയാണെന്ന് സംശയിച്ചേക്കാം. അതിലേയ്ക്ക് ആദ്യമായി വേണ്ടത്, ഈ സഭയിൽ

ചെയ്യുന്ന നിശ്ചയങ്ങൾ, ഈ സഭ അതാതാളിൽ നടത്തുന്ന കാര്യങ്ങൾ, സഭയുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ, ഇവയെ ഗവൺമെന്റിനെ ധരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ഈ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നിറവേറുന്നതിന് അതിന്റെ സഹായം അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ്. കേരളം ഒട്ടകു നോക്കിയാൽ ഇപ്രകാരമുള്ള മറ്റൊരു വിഭാഗം സഭ ഇല്ലെന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം. അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഈ സഭയുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിനു സഹകാര്യമായിരിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. ഇപ്രകാരം ഗവൺമെന്റുമായി ഒരു സംബന്ധം സമ്പാദിക്കുന്നതു സഭയുടെ ഗൗരവത്തിനും പ്രയോജനത്തിനും, ഏറ്റവും അനുകൂലമായിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതിയാണ്. ഇനി ഒന്ന് പറയാനുള്ളതു് ഈ സഭയെ ചില വകുപ്പുകൾ (Sections) ആയിട്ട് വിഭജിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെ കുറിച്ചാണ്. ഈ സഭയുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടല്ലോ. ആ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെല്ലാം സഭ പൊതുവായി നടത്തുന്നത് അത്ര സുകരമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പുസ്തകങ്ങൾ, കവിതകൾ, ഇവയെ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഒരു വകുപ്പും, നൃത്തപുസ്തകങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുതാഹിക്കായോ, ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിനു മറ്റൊരു വകുപ്പും, ഭാഷാന്തരം ചെയ്യുന്നതിനും മറ്റും വേറൊരു വകുപ്പും അച്ചടിക്കാനേയും അപ്രസിദ്ധങ്ങളായും ഇരിക്കുന്ന പഴയ കൃതികളെ യുക്തംപോലെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് ഒരു വകുപ്പും, മാസികകളിലും മറ്റും ഭാഷസംബന്ധമായി കാണുന്ന ഉപന്യാസങ്ങളെ ശേഖരിക്കുന്നതിന് ഒന്നും, ഇപ്രകാരം പല വകുപ്പുകളായി പിരിച്ച് പ്രത്യേക ചുമതല നൽകുന്നതായാൽ കാര്യങ്ങൾ നടക്കുന്നതിന് അധികസൗകര്യമുണ്ടാകുമെന്ന് തോന്നുന്നു. എന്നാൽ സഭാംഗങ്ങൾ, വേറെ ജോലിയുള്ളവരായാൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ചുമതലകൾ കൈയ്യെൽക്കുമോ എന്നും, കൈയ്യേറാത്തെന്ന അവയെ നിറവേറുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നും ചോദിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഇവർ ഭാഷാപോഷണിസഭാംഗങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ ചില ചുമതലകൾ കൈയ്യേറുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ വക ചുമതലകളെ ഏതുപ്രകാരമായാലും വഹിക്കാതെ കഴികയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഇപ്രകാരം ചുമതല വിഭജിക്കുന്നതുകൊണ്ട് കൂടുതൽ അസൗകര്യമൊന്നും വരാനിടയില്ല.

ഇനി ഒന്ന് പറയാനുള്ളതു് ഈ സഭയെ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് അല്പമെങ്കിലും ധനവ്യയം ആവശ്യമാണ്. അതിലേയ്ക്ക് ഏതെങ്കിലും ഒരു മാർഗ്ഗവും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു മൂലധനം ശേഖരിക്കാമെങ്കിൽ നന്നായിരിക്കും. ഇനിയും പലതും പറയാനാണെങ്കിലും ഈ മൂന്ന് സംഗതികൾ മാത്രം ഇപ്പോൾ ഈ സഭയുടെ ദയവായ ആലോചനയ്ക്കായി അതിന്റെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രണ്ടു ശാകുന്തളങ്ങൾ

(പി. ആർ. നീലകണ്ഠൻ നായർ.)

നാലാമങ്കം (തുടർച്ച)

വള്ളത്തോൾശാകുന്തളം അവതരിപ്പിച്ച മി: സി. എസ്. നായർ നാലാമങ്കത്തേയും അതിലെ നാലു ശ്ലോകങ്ങളേയും അത്യാദരത്തോടെ സ്വീകരിച്ച് അവയിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ ഒരു വിവർത്തനം എടുത്തുകാണിക്കാതെ മുന്നോട്ടുപോകുവാൻ ശക്തനാകാതെ നിന്നുപോയി. ആ ശ്ലോകമാകട്ടെ:—

“പാതും ന് പ്രഥമം വ്യവസ്ഥിതി ജലം യുഷ്ണാസ്വപിതേഷ്ടയാ
നാദത്തേപ്രിയമണ്ഡനാപി ഭവതാം സ്നേഹേന യാ പല്ലവം
ആദ്യേവേകസുമപ്രസൂതിസമയേയസ്യാഭവത്യുത്സവഃ
സേയം യാതി ശകുന്തളാപതിഗൃഹം സർവ്വൈരനുജ്ഞായതാം.”

“വെള്ളം മുമ്പുകുടിപ്പതിന്നുതനിയാ നിങ്ങൾക്കുനൽകാതെയൊർ
നുള്ളാറില്ലണിവൻ കൊതിക്കുകിലുമാരമ്പാൽ ഭവൽപല്ലവം
നല്ലോരുത്സവമാർന്നിങ്ങടെകടിഞ്ഞിൽപ്പൂപ്പിറപ്പേകുടി-
ങ്ങല്ലാതും വിടയശ്ശകുന്തളയിതാ പോകുന്നു കാന്താലയേ.”

“നിത്യം നിങ്ങൾ കുടിച്ചിടാതെവരും കുടിക്കാ സ്നേഹമൂലം ജലം
പൊട്ടിക്കില്ലെവരും നിങ്ങൾതൻ തളിരലങ്കാരപ്രിയം വാഴ്ത്തിലും
അത്യാനന്ദമെവരുംകു നിങ്ങൾ പുതുതായ് പൂത്താലിതാ യാത്രയായ്
ഭർത്താവിൻഗൃഹമശ്ശകുന്തളയനുജ്ഞാപിപ്പിനെല്ലാവരും.”

“വ്യവസ്ഥിതി” എന്ന പദം വള്ളത്തോൾ മാത്രമെ വിടാതിരുന്നിട്ടുള്ളൂ. അത് വാസ്തവവുമാണ്. പക്ഷെ “കടിഞ്ഞിൽപ്പൂപ്പിറപ്പ്” വളരെ സ്വാഭാവികമായ പ്രയോഗമാണത്രെ. കടിഞ്ഞിൽ എന്നത് ആദ്യത്തെ എന്നല്ല ഒന്നാമത്തെ എന്നത് മന്തിലാണ് സാധാരണ പറയാറുള്ളത്. ചില പ്രത്യേക ഔതുകുളിമാത്രം പൂക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളുണ്ട്. അത് എല്ലാക്കൊല്ലങ്ങളിലും പൂക്കയും ചെയ്യും. അങ്ങനെയുള്ളവ ‘ആദ്യം പൂക്കുമ്പോൾ’ എന്നല്ലെ മൂലത്തിനർത്ഥം. കടിഞ്ഞിൽ ആയാൽ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ഒരു തവണത്തെ പൂക്കലിനമാത്രമേ “നല്ല ഉത്സവം” ആകയുള്ളൂ. “പുതുതായ് പൂത്താൽ” എന്ന തർജ്ജിമ സ്വാഭാവികവുമുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നില്ല. “നിങ്ങളെ നന്മിച്ചാതെ” എന്നാലിതിൽ സാരാർത്ഥമെ കിട്ടൂ; സ്വാഭാവികം കിട്ടുകയില്ല എന്നു പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. “പാതും” എന്നും

അവിതേഷ്യ" എന്നും ജലപാനക്രിയ രണ്ടുദിക്കിലേക്കും കാണിച്ചു സപാഠ
സ്വം "നിഷ്കരം നൽകാതെ" എന്നായാൽ സിദ്ധിക്കുമോ?

അനന്തമനോശക്തി
തന്മൂലം വനവാസസ്വഭാവം
പരമവിരുതംകളും യഥാ
പ്രതിവചനീകൃതമേലീദൃശം
വിടയരുളി ശക്തിയുടേതിനീ
വിടപിറകു കാണവാസസ്വഭാവം
ഇവമുപദിഷ്ടവേദാന്തീയല്ലോ
കളിതരമാം കളികണ്ണിനിസ്ഥിതത്വം
അനന്തമനസ്കി ശക്തിയുടേ പോകാൻ
വനമതിൽ വേട്ടകളെ വൃക്ഷജാലം
അതികള കോകിലനാദമിത്തരത്തിൽ
പ്രതിമൊഴിയായി മകേതായതല്ലോ.

(കുയിലൊച്ച കേൾക്കുന്നതായി നടിച്ചു) വൃക്ഷജാലം യാത്രാനവാ
ദം ശക്തിയുടേ കൊടുത്തു എന്നു പറയുന്നത് പ്രതിമൊഴിയായി കളികോകി
ലകൃഷ്ണിതം കേട്ടതിനെയാണ്. "ഇവ മുമ്പുപദിഷ്ടവേദാന്തീ" എന്നു പറയാ
തെന്നെ കൃഷ്ണിതം വിടയരുളിയതാണ് എന്നു മതി.

രത്നാനന്ദകമലിനീഹരിതൈഃസരോഭിഃ
മുഖയാഗ്രമൈർനീയമിതാർക്കമയുഖതാപഃ
ഭ്രൂയാൽ കശേശയരജോമുദരേണരസ്യഃ
ശാന്താനുകൂലപവനശ്ച ശിവശ്ചപനമാഃ
ഇടയിലിടയിൽ പത്മപ്പച്ചപ്പിയന്നസരോവരം
മുട്ടവെയിലടുക്കാതെത്തന്നാം തണൽത്തരുണധാരം
പരിമുദലമാം പൊയ്ത്താർധുളിരജസ്സനുകൂലനാം
ചെറുപവനനിമുട്ടായ് മംഗല്യമാകിവരതൻ വഴി
ചെന്താർസരസ്സഹരിതാഭമിടക്കുചേന്നും
പൊന്താരിനുള്ള പൊടിപോൽ മുദരേണവാനും
ചിത്രം മരത്തണലിയൻമിവരക്കുമാർഗ്ഗം
ശാന്താനുകൂലപവനം ശിവമാസ്തരേണം

രത്നാനന്ദ— ഇടയിലിടയിൽ എന്നു തർജ്ജിമ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു
ബഹുതപത്തെ കാണിപ്പാനായിരിക്കാം. രത്നശബ്ദം കളഞ്ഞതെന്തിന്?
കമലിനീഹരിതൈഃസരോഭിഃ പത്മപ്പച്ചപ്പിയന്ന സരോവരം. പച്ചപ്പ

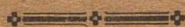

“ഉള്ള തീരെ നന്നായില്ല. സരോവരത്തിൽ പച്ചപ്പു കാണുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ പച്ചപിടിച്ച സരോവരം എന്നു തോന്നിപ്പോകും. “ചുട്ടവെയിലടക്കമുള്ളൊന്നാം” “നിയമിതാർക്കമയ്യവതാപം” തജ്ജിമക്ക് അല്പം വളവില്ലെ? ഒന്നാം എന്നുള്ളതു തണൽത്തരുമണ്ഡലത്തിന്റെ വിശേഷണമായേക്കുമോ? “പരിമുറ്റലമാം പൊയ്ത്താർയൂളിരജസ്സു” ഭൂയാൽ കശേശശയരജോമുറ്റരേണ. കശേശശയാനാം—ശതപത്രാണാം രജാംസീവമുറ്റരേണ വോ യന്മിൻ സ തഥോക്തഃ മൂലവും വ്യാഖ്യാനവും ഇങ്ങനെയിരിക്കെ തജ്ജിമയ്ക്ക് അർത്ഥബോധമുണ്ടാകുമോ? “അനുകൂലനാം ചെറുപവനൻ” “ശാന്താനുകൂലപവനശ്ച” എന്നതിന്റെ തജ്ജിമയാണ് “ശാന്ത” ശബ്ദത്തിന് “ചെറു” എന്നു മതിയോ? ആകെ തജ്ജിമ നല്ല സുഖമായിട്ടില്ല. ഇതിങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ. രണ്ടാമത്തെ തജ്ജിമ നോക്കുകതന്നെ. ചെന്താർ സരസ്സു ഹരിതാഭം മുഴുവനുമില്ല, ഇടയ്ക്കു മാത്രമെ ചെന്നിട്ടുള്ളൂ എന്നു അർത്ഥബോധമാണ് സാധാരണയുണ്ടാകുന്നത്. കമലിനീ ഹരിതൈസരോഭിഃ—കമലിനീശകണ്വേനകമലസംയാഗോപി എന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“ഹരിണികളോടു വാഴുമാറൊ മദിരേക്ഷണപ്രിയാഭിഃ?” എന്നുള്ളിടത്തോളമായിട്ടില്ലെങ്കിലും ഹരിതാഭം ചെന്താർസരസ്സെന്നു അനപയിപ്പാൻ മലയാളഭാഷയ്ക്കു ശേഷിയുണ്ടോ? ഹായാദ്രമൈർനിയമിതാർക്കമയ്യവതാപം—ചിത്രം മരത്തണലിയന്നും എന്നാണു തജ്ജിമ. ഇവിടെ വളയം കൂടാതെ ചാടാമെന്നു പറഞ്ഞത് ഓർമ്മയിൽ വരുന്നു. ശാന്താനുകൂലപവനശ്ച—ശാന്താനുകൂലപവനം എന്നാണു തജ്ജിമ. ചെന്താരിനുള്ള മുറ്റരേണ പോൽ പൊടിയാനും എന്നായിരുന്നാൽ അർത്ഥഭംഗി ഏറുമായിരുന്നു.

രാജമോഹന്റെ ഭാഗ്യം

അദ്ധ്യായം VIII.

മുനാറിയും പ്രതിരോധനവും.

മാതംഗിനി തുറന്ന വരാന്തയിൽ നിന്നു. സ്വപ്നമോദരിയെ ഉണർത്തി ഈ സ്ഥലത്തേക്കു കൊണ്ടുവരണമെന്ന് കരുണയോടാവശ്യപ്പെട്ടു. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉറങ്ങിത്തുടങ്ങിയിട്ടില്ലാത്ത മോമാംഗിനി അതുതരസ്സത്തോടെ പ്രത്യക്ഷയായി. അവിചാരിതമായി ഈ അനവസരത്തിൽ ഉള്ള ആഗമനോദ്ദേശം അല്പമാവേശത്തോടെ

MUL

103857

മാതംഗിനി.— “നിന്റെ വീട്ടിൽ ഇന്ന് ഒരു തീവെട്ടിക്കൊള്ള നടക്കും. അതിനെ തടയാനുള്ള ഒരു മുന്നറിവുതരാനാണ് ഞാൻ വന്നത്.”

ഭയവിഹ്വലമായ ഹേമാംഗിനി “തീവെട്ടിക്കൊള്ളയോ” എന്നു മാത്രം ആത്മസ്പർശത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“ഹേമ” എന്നു കരുണയും.

“പതുക്കെ, കരുണ.” “ശാന്തം ഹേമ” “ഇവിടെ ഇങ്ങനെ നില്ക്കുന്നതെന്തു്? പോയി ഭർത്താവിനെ അറിയിക്കൂ. വേണ്ട പ്രതിവിധി ആരംഭിക്കട്ടെ.” എന്നിത്രയും മാതംഗിനി പറഞ്ഞു.

ആജ്ഞാനുവർത്തനത്തിനു ഹേമാംഗിനി അശേഷവും ശക്തയല്ലാതായി അവിടെനിന്നുപോയി. അവൾ വിളറി വേപാലുവോടെ അവിടെനിന്നു എന്നല്ലാതെ ഉത്തരംപറവാൻ അനന്തരകർമ്മം ചെയ്യാൻ ശക്തയല്ലാതായി. മാതംഗിനി അല്പം പരിഭ്രമിച്ചു. ഭയാക്രാന്തയായ സഹോദരി കർമ്മമൂഢയെന്നറിഞ്ഞു എങ്കിലും ഒരു നിമിഷവും വ്യത്നമായി വ്യയം ചെയ്യാനില്ലാത്തതാണ് അവളുടെ പരിഭ്രമകാരണം. അടുക്കളയിൽനിന്നു മാത്രം രസനാപാടവം നടമാടിയിരുന്ന കരുണ, ഈ ആപൽസന്ദേശകാരിയായി മാധവന്റെ ശയ്യാഗൃഹത്തിൽ എത്തുന്നത്—അതു് ഹേമാംഗിനിക്ക് അവകാശപ്പെട്ടതായിരിക്കെ—ഒരു മേന്മയെന്നു സ്വയം നടിച്ച് അവൾ അങ്ങോട്ടു തിരിച്ചപ്പോൾ മാതംഗിനിയുടെ ആശയവൈകല്യത്തിനു നിവാരണം സിദ്ധിച്ചു.

കരുണ അതിവേഗത്തിൽ തിരിച്ചുവന്നു. തന്റെ വാക്കിൽ ഗൗരവമാനിയുണ്ടെന്നു മാധവനു തോന്നുന്നു എന്നും മാതംഗിനി സ്വഗൃഹത്തിൽ എത്തിട്ടുണ്ടെന്നും അവരാണ് ഈ ആപൽസന്ദേശം കൊണ്ടുവന്നതു് എന്നും വിശ്വസിക്കാവുന്നതല്ലെന്നും മാധവൻ പറഞ്ഞതായി കരുണ മാതംഗിനിയെ അറിയിച്ചു.

മാധവൻ പറഞ്ഞതുതന്നെ ഇങ്ങനെയാണെന്നു കരുണ വിശദമാക്കി:— “അവർ ഇവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരിൽനിന്നുതന്നെ ഈ വാർത്തമാനം എനിക്കു കേൾക്കാം. എത്രത്തോളം ഭയകാരണമാണ് ഈ വാർത്തയെന്നു എന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയിൽനിന്നുതന്നെ അറിയണം. അതിനാൽ അവരെ ഇങ്ങോട്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരൂ. ഇങ്ങോട്ടുവരുവാൻ ഞാൻ പറഞ്ഞു എന്നു പറയൂ.”

മാതംഗിനി സോദരിയോട്:— “ഹേമ, നീ പോ. ഞാൻ ഇവിടെ നില്ക്കുന്നതെ ഉള്ള. ഞാൻ പാഞ്ഞതെല്ലാം സത്യമാണ്. നീ പറഞ്ഞാൽ വിശ്വസിക്കും.”

ഹേമ:— “ഇല്ല, ഇല്ല. ചേച്ചിതന്നെ പോകണം. അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നതിനെല്ലാം ഞാൻ എങ്ങനെ ഉത്തരം പറയും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം ഉത്തരം പറയാൻ ചേച്ചിതന്നെ വേണം. ചേച്ചി പറയുന്നതുപോലെയാണു കാര്യമെങ്കിൽ വേഗം ചെല്ലൂ.”

“ഞാൻ ചെല്ലാതിരിക്കുന്നതാണു നല്ലത്. അങ്ങനെ ഞാൻ പറഞ്ഞു എന്നു പറയൂ. ഇതെല്ലാം സത്യവുമാണ്.”

ഹേമ:— അല്ല, ചേച്ചി പോകൂ” എന്നിങ്ങനെ കൊച്ചുകുട്ടികളെപ്പോലെ മധുരസ്വരത്തിൽ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

മാതം:— “എനിക്കു പോയ്ക്കൂടാ, ഞാൻ പോകരുത്” എന്നിങ്ങനെ ശൗരവസ്വരത്തിൽ അല്ലാതെ ഇടിപറഞ്ഞു.

കരുണ ചിരിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— ഭാഗ്യം ഇതിലൊന്നുമില്ല. ചേച്ചി ഭയപ്പെടുത്താൻ മാത്രം പറഞ്ഞു കഥയാണിത്.

ഹേമ:— ചേച്ചി അങ്ങനെയോ? ഓ, ഞാൻ ഭയപ്പെട്ടു. ഇനി വന്ന കാര്യം പറയരുതേ.

മാതംഗിനി അല്പനേരം എന്തോ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു മൗനംഭിക്കിച്ചു. അനന്തരം ഏതാണെന്നറച്ചുകൊണ്ടു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

“ശരി, ഞാൻതന്നെ പോകാനുറച്ചു. ഹേമ, നീ കൂടിവാ.” ശബ്ദരൂപേണയല്ലെങ്കിലും ഭാവരസംകൊണ്ട് ഹേമ വൈമനസ്യം കാണിച്ചു. സോദരിയെന്നിട്ടു ഭർത്തൃസമീപത്തിൽ ചെല്ലുവാനുള്ള മടിയാണവളെ നിവാരിതയാക്കിയത്. “എന്നാൽ വേണ്ട എന്നെക്കുറിച്ചോ എന്റെ യാത്രക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ചോ ഒരക്ഷരം ഞാൻ തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ ആരോടും പറയരുത്.”

വരാന്തയിൽക്കൂടി മാതംഗിനി അതിതപരയോടെ നടന്നു. ചന്ദ്രൻ വൃക്ഷശാഖകളിൽ മറയ്ക്കുന്നത് അവളെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നതായി. പക്ഷെ മാധവന്റെ ശബ്ദഗ്രഹണത്തോടടുത്തപ്പോൾ മാനോഹര സമീപം വെളിച്ചം കണ്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ ചാഞ്ചല്യത്തേക്കാൾ അധികമായ ഒരു വികല്പം അവളിലുണ്ടായി. സാരിക്കൊണ്ട് മുഖംമറച്ചു. മന്ദമായ ഗതിയെ അവലംബിച്ചു. വൈമനസ്യം തോന്നുന്നുണ്ട്. അവൾ പിന്നോട്ടുനടന്നു. അനന്തരം.

മനോഹരം. കറച്ചുനേരം അനങ്ങാതെനിന്നു. കരകു തളിത്തുറന്നു. പിന്നെയും അനങ്ങാതെ നിന്നു. ഒടുവിൽ അകത്തേക്കുകടന്നു. മനോഹരമായി അലംകരിച്ചിട്ടുള്ള ആ മുറിയിൽ ഒരു വിളക്കുമാത്രം എരിയുന്നു. യുവാവായ ബാബു ഒരു സോഫയിൽ ചാരിക്കിടക്കുന്നുണ്ട്. ആനന്ദവാനമായി കണ്യ പാർശ്വസ്ഥിതയായി മാതംഗിനി അവിടെ മൗനം അവലംബിച്ചുനിന്നു. പക്ഷേ പ്രായവുംസ്ത്രീത്വവും ഇങ്ങനെ ആക്കിയതാവാം. സോദരീകമിതാ ഭിമുഖമായി സ്വവദനത്തെ ഇഴച്ചടുത്തുമാക്കി. മാധവൻ അല്പമായ പ്രകമ്പനത്തോടെ സോഫയിൽ എഴുന്നേറ്റിരുന്നു.

താൻ ധരിച്ചിരുന്ന ഭയങ്കരവാർത്തയെ വിതരണംചെയ്യാൻ മാതംഗിനിയും അതു ഗ്രഹിപ്പാൻ മാധവനും ആവേശമുള്ളവരായിരുന്നു എങ്കിലും രക്ഷരംപോലും സംസാരിപ്പാൻ അവർ ശക്തരായില്ല. രണ്ടുപേരേയും ഒരുപോലെ ബന്ധിച്ച മൗനമാണ് തൽക്കാലമുണ്ടായത്. പരസ്പരമുള്ള ബന്ധത്തെ ആധാരമാക്കി മാധവൻതന്നെ സംഭാഷണമാരംഭിച്ചു.

മാധവൻ അല്പം സ്തിതത്തോടെ:— “ചേട്ടണി, നിങ്ങൾ ഒരു അമ്മസാഹിബായിരുന്നു എങ്കിൽ ഞാൻ നിങ്ങളെ ഉപവിഷ്ടയാക്കേണ്ടതാണ്. നിങ്ങൾ എന്താ ഇരിക്കാത്തത്. അതിൽ.....അതിൽ.....

ഏതാണ്ടു മന്ദസ്വരത്തിൽ മാതംഗിനി ‘ഞാൻ പറയേണ്ട വാർത്ത മാനം നിങ്ങൾ കേട്ടോ’ എന്നുള്ള കശലംകൊണ്ടു മാധവന്റെ വിഷമങ്ങളെ പരിഹരിച്ചു.

മാധവൻ സഗൗരവം:— കേട്ടു. അതു വാസ്തവമാണോ?

“അതെ, അതു വാസ്തവമാണ്.”

“ഇന്നുരാത്രിയെന്നല്ലേ പറഞ്ഞത്.”

“ഇന്നുരാത്രിയോ, ഇപ്പോൾ. ചന്ദ്രൻ അസ്തമിച്ചാൽ അവർ എത്തും. അതിന് ഇനി കഷ്ടിച്ചു രണ്ടുനാഴികയുണ്ട്.”

“അങ്ങനെയോ”. എന്നാൽ പററിയല്ലോ. ചേച്ചി, ഇതെല്ലാം നിങ്ങളെങ്ങനെ അറിഞ്ഞു.”

മാതംഗിനി മുഖാവരണം അല്പം മാറ്റി അതി സ്പഷ്ടമായ സ്വരത്തിൽ:—

“അതോ, അത് എന്നോടു ചോദിക്കരുത്.”

മാധവൻ:— “എന്നെ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുന്നു. എന്താണ് ചിന്തിക്കേണ്ടത് എന്ന് ഞാനറിയുന്നില്ല.

മാതംഗിനി മുഖാവരണം തീരെ മാറി മാധവന്റെ മുഖത്തുതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ട് അല്പം സ്നേഹമുണ്ടാക്കി:— “മാധവ, എന്നെ നിങ്ങളറിയാകയില്ല. നിങ്ങളെ വഞ്ചിപ്പാൻ ഞാനാളാണോ? ഈ അവസരത്തിൽ അനന്യസമായായി നിങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ ഞാൻ വരുമെന്നു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുവോ?”

മാധവൻ:— ശരിയാണതു്. എനിക്കു തെറ്റിപ്പോയി. സഹോദരിയുമൊന്നിച്ചു് ഇവിടെ ഇരിക്കൂ. ഞാൻ പുറത്തുപോയി എന്റെ ആളുകളെ ഉണർത്തട്ടെ.

മാധവൻ എഴുന്നേല്പാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ മാതംഗിനി സാക്ഷാതമായ ഒരു നോട്ടംകൊണ്ട് ഗതിഭ്രാന്തയായി. അനന്തരം ഒരു ചോദ്യത്തിന്നു് അനുവാദം ചോദിച്ചു.

“എന്താ അതു്.”

“അങ്ങയുടെ പിതൃവ്യന്റെ വിൽപത്രമെവിടെ. അതിനെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളുക. കള്ളന്മാർ അതുകൂടി തട്ടണമെന്നു മോഹിച്ചിട്ടുണ്ടു്.”

പിതൃവ്യന്റെ ഭാര്യ കേസു കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു കഥ ഓർമ്മവന്നതോടുകൂടി പെട്ടെന്നു മാധവന്റെ ഹൃദയം ഒന്നു മിന്നി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— “ശരി മനസ്സിലായി. അവർക്കു കിട്ടുകയില്ല.”

“ഈ മുറിയിൽ ഒരു ദന്തചെട്ടിക്കെത്തല്ലെ അതു വെച്ചിരിക്കുന്നതു്.”

മാധവൻ അല്പമുളുതത്തോടെ:— “അതെ. അതു നിങ്ങൾ എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു്.”

മാതംഗിനി:— “ഞാനെങ്ങനെ അറിഞ്ഞു എന്നോ. അവർ അതു് അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.”

മാധവൻ:— “അങ്ങനെ വരുട്ടെ. നിങ്ങൾ നല്ലപോലെ കാര്യമെല്ലാം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.” ഇത്രയും പറഞ്ഞു മാധവൻ എഴുന്നേറ്റു.

“എനിക്കു നിങ്ങളോടു് ഒരു കാര്യം അപേക്ഷിച്ചാണു്. അതു് അനുവദിക്കുമോ?”

“ചോദിക്കൂ. അതു നിങ്ങളുടേതായിരിക്കും.”

മാതംഗിനി:— “എന്നാൽ ഈ രാത്രി ഞാനിവിടെ വന്നതോ, ഞാൻ ഈ വിവരം നിങ്ങൾക്കു് അറിവുതന്നെന്തോ ലോകത്തിൽ ഒരു ജീവിയും അറിയാത്തതു്. ഇതു നിർവ്വഹിച്ചില്ലെങ്കിൽ എന്റെ ജീവനും ഹാനി സംഭവിക്കും”.

മാധവൻ കോപാവേശത്തോടെ:— “നിങ്ങളുടെ ജീവഹാനിയോ? അതിനു ശക്തിയുള്ളവനാൽ.”

“പതുക്കെ.”

“ഒ, ഞാൻ മറന്നു. ഞാൻ മൗനംഭീക്ഷിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ.”

“നിങ്ങൾ പോകുമ്പോൾ കരുണയോടും അനുജത്തിയോടും ഇതു പറഞ്ഞു ഏല്പാടുവെയ്യണം.”

“കരുണയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വലിയ വിഷമമാണ്. എങ്കിലും ആ ഭർഗയെ ഭയപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും മൗനം ഭീക്ഷിപ്പിക്കാം. ഈ കരുതകമച്ച് അനുജത്തിയുമൊന്നിച്ച് ഈ മുറിയിൽ ഇരിക്കൂ. എന്നാൽ വീട്ടിലുള്ള മറ്റു ആരും കാണുകയില്ല. ഞാൻ തിരിച്ചു വരുമ്പോൾ കുറച്ചുകൂടി ഭദ്രമായ ഒരു സ്ഥലത്തു് ആക്കാം.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിനുശേഷം മാധവൻ കരുണയും സ്വഭാര്യയും നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തേക്കു പോയി. മാതംഗിനിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന സകല കാര്യങ്ങളും അത്ഭുതം രഹസ്യമായിരിക്കണമെന്നു കല്പിക്കുകയോ ആവശ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്തു. ഉടൻതന്നെ പറഞ്ഞുപോയി ആജ്ഞാകരന്മാരേ വരുത്തി വേണ്ട ഉപദേശം കൊടുത്തു.

സാധുശീലയായ മാതംഗിനിയുടെ ഹൃദയത്തെ എളുപ്പം വഞ്ചിപ്പാൻ കഴിയുമെന്നു മാധവനു നിശ്ചയമുണ്ട്. ഇത്രവളരെ ക്ലേശങ്ങളനുഭവിച്ച മാധവനെ ചതിപ്പാൻ വരികയില്ലെന്നും മാധവനു നിശ്ചയമുണ്ട്. അതിനാൽ വളരെ ഗൗരവത്തോടെ രക്ഷക്കുവേണ്ട ഒരുക്കങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തുതുടങ്ങി. അന്ധകാരം ഭൂതലത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രസിക്കുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ വീടിന്റെ മുകളിൽ ആളുകൾ നിറഞ്ഞു.

വീടിനരികെ താമസിച്ചിരുന്ന പാട്ടുക്കാരായ കൃഷിക്കാരിൽനിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഇവർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന മുഹൂർത്തത്തിൽ ഒരു ചെറുസൈന്യംതന്നെയാകും. ഇവർ വടി, പാളു്, കുന്തം മുതലായ ആയുധങ്ങളോടുകൂടി സന്നദ്ധരായി. ഇവരെല്ലാം സന്തോഷത്തോടെയാണ് ഈ ഒരുക്കമെന്നു പറവാൻ പാടില്ല. സുഖനിദ്രയെ ഭംഗംചെയ്തു് ഇതിനു പുറപ്പെട്ടതിൽ നിരസമുള്ളവരും ഇല്ലെന്നില്ല. എങ്കിലും മാധവന്റെ ആജ്ഞാലംഘനം ആരുതന്നെ മനസാ വരിച്ചിരുന്നില്ല. വരിക്കയുമില്ല.

സന്നദ്ധതയുള്ള തിരക്കുകളെല്ലാം കഴിഞ്ഞു. ഒരുക്കങ്ങളെല്ലാം പൂർത്തിയായതോടെ എല്ലാവരും നിശ്ശബ്ദരായി. പ്രതിയോഗികളുടെ വിക്രിയകളെ നിന്നിമേഷം പ്രതീക്ഷിച്ചുനിന്നു. ചന്ദ്രൻ അസ്തമിച്ചു. മാതംഗി

നിയുടെ സംശയങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാധവൻ അല്പമായ അവിശ്വാസം തോന്നിത്തുടങ്ങി. മാധവന്റെ ചിന്താഗതി ഈ വഴിക്കു തുടന്ന് ഉടനെ സ്വന്തം ചരരിൽ ഒരാൾ മാധവന്റെ മുമ്പിൽ എത്തി ഹിൻഡിയിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. പുറത്തുപോയി സംഭവഗതികളെ അറിവാനയിച്ചിരുന്ന ചാരന്മാർ തിരിച്ചുവന്നു. പഴയ ഉദ്യോഗത്തിൽ (ഇവിടെവെച്ചാണ് മാതംഗിനി കള്ളന്മാരെ കണ്ടതായി വിവരിച്ചിരുന്നത്.) ആയുധപാണികളായി എത്താനും പേർക്കുടിയിരിക്കുന്നതായി അറിവുതന്നിരിക്കുന്നു. ഇവിടത്തെ ഉത്തരവ് എന്തു്? ഞങ്ങൾ പോയി അവരോടു നേരിടണമോ?

ഭൂപസിംഗെ, സാഹസമരുതു്. അതു് ആവശ്യമില്ല. പോകുന്നവരുടെ സംഖ്യ പോരാതെ വന്നാൽ നിങ്ങൾ പരാജയപ്പെടുകയില്ലെ? നിങ്ങൾ അധികംപേരും പോകുന്നതായാൽ വീടിനു സുരക്ഷയില്ലാതാകും. കള്ളന്മാരുടെ സംഘം വേരേയുമുണ്ടെങ്കിലോ?”

“ഇവിടത്തെ പക്ഷമിങ്ങനെയെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഇവിടത്തെന്നെ കാത്തുനിൽക്കാം.”

“അതുമതി. എല്ലാവരും ഒത്തുപേർ നിങ്ങളുടെ സന്നാദ്ധതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാഹളം മുഴക്കുവിൻ. ഇവിടെ വേണ്ട കരുതൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ആ ഭുഷ്ണന്മാർ അറിയട്ടെ.”

ഈ ആജ്ഞ കിട്ടി അധികം കഴിയുംമുമ്പെ അത്യുച്ചത്തിൽ ഭീഷണനേരം ഈ ധ്വനി പുറപ്പെട്ടുവിട്ടു. സ്വശബ്ദമുറിയിൽ കിടന്നിരുന്ന സ്രീകൾ ഇതുകേട്ടു വിറച്ചു. അപകടം സമീപിച്ചെന്നുവെക്കുതോന്നി. ഭയം ക്രാന്തമായ ഒരു നിശ്ശബ്ദത എങ്ങും വ്യാപിച്ചു.

“ഒരിക്കൽകൂടി” എന്നു മാധവൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഉടനെ മറ്റൊരു ശബ്ദം രാത്രിയുടെ മൗനത്തെ ഭേദിച്ചു. ഈ ശബ്ദത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനിയുംകൂടി അടങ്ങിയപ്പോൾ രാത്രിചാരികളായ രാക്ഷസന്മാരുടെ അട്ടഹാസമെന്നപോലെ ഒരു ശബ്ദം ആ കാട്ടിൽനിന്നു കേട്ടു. ശ്രോതാക്കളുടെ രക്തം സിരകളിൽ സ്തംഭിച്ചുപോയി.

സ്വന്തംചരരുടെ ധൈര്യം ഈ ഭയങ്കരശബ്ദം കേട്ടു ക്ഷീണിച്ചേക്കുമെന്ന ഭയത്താൽ മാധവൻ “ഇനിയും, ഇനിയും പൂർവാധികമുച്ചത്തിൽ” എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. കല്പനയെ ഉടനെ അനുവർത്തിച്ചു. മാനോപ്പിൽനിന്നുതന്നെ ഇതിനുത്തരമെന്നപോലെ ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടു. പക്ഷെ ഇതു പിന്തിരിഞ്ഞു എന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദമായിട്ടാണ് തസ്കരന്മാർ ഉപയോഗിക്കുന്നതു്.

“അവരോടി, അവർ ഓടി” എന്നിങ്ങനെ പല ശബ്ദവും മുഴങ്ങി. മാധവൻ:— “ഇതു പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കരുത്. പക്ഷെ നിങ്ങളെ ചതിപ്പാനായിരിക്കാം. നിങ്ങൾ ഒരുങ്ങിത്തന്നെ നിൽക്കവിൻ.”

മാധവനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആളുകളും വളരെനേരം കാത്തുനിന്നു. അവിതമാണുമുണ്ടായില്ല. രാത്രി മുഴുവനും സൂക്ഷിക്കണം എന്നു കല്പന കൊടുത്തതിനുശേഷം മാധവൻ അന്തഃപുരത്തിലേക്കു യാത്രതിരിച്ചു. സമീപവർത്തിയായ അത്യാവിതത്തിൽനിന്നു തന്നെ രക്ഷിച്ച ആ ധീരമനസ്വിനിയോടു നന്ദി പറവാനാണ് മാധവൻ അകായിലേക്കു പോയത്.

അദ്ധ്യായം IX.

നമ്മുടെ സമാഗമം വിജയഗതിനുള്ളതത്രെ.

മാധവൻ സ്വഭാവവും മാതംഗിനിയും ഇരിക്കുന്നമുറിയിൽ വന്ന് ഇങ്ങനെ ചേട്ടത്തിയെ അഭിനന്ദിച്ചു. “എനിക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ ചെയ്ത ഈ കർമ്മം മറക്കാവുന്നതല്ല.” ഭയവിഹ്വലയായി നിന്നിരുന്ന ഹേമാംഗിനി ചിത്തശാപാസമുള്ളവളായി. ജ്യേഷ്ഠത്തിയും മാധവനുംകൂടി സംഭാഷണം ചെയ്യുന്ന ദിക്കിൽ നില്ക്കാതെ പുറത്തേക്കു പോകയും ചെയ്തു. വാക്കുകൊണ്ടു വിശദമാകുന്നതിലധികം നന്ദി മുഖത്തു സ്പർശിക്കുന്ന മാധവൻ—“എനിക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ ചെയ്ത ഈ കർമ്മം മറക്കാവുന്നതല്ല.”

നിങ്ങൾക്കതുസാധ്യമല്ലെങ്കിൽ ഹേമക്കു വേണ്ടി അതു ഓർത്തുകൊള്ളണം. നിങ്ങളുടെ അതുപിടിച്ചു വല്ലപ്പോഴും അവർ പാത്രമായാൽ—ദൈവം അങ്ങനെ വരുത്താതിരിക്കട്ടെ—അവളുടെ മാപ്പിനു ചേട്ടത്തിയുടെ ക്ലേശസ്തരണ ഉപകരിക്കട്ടെ. എന്നെ സംബന്ധിച്ചു ഞാൻ ചെയ്തപോലെയല്ലാതെ മറ്റൊരുവിധത്തിൽ ചെയ്യാൻ ഞാൻ ശക്തയല്ല. ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ നിങ്ങളോടു യാത്ര പറയും.”

മാധവൻ:— “എന്തിനും, അനുജത്തിയുമായി വർത്തമാനം ഒന്നും പറഞ്ഞില്ലല്ലോ. കുറച്ചുനേരംകൂടി നിങ്ങളുടെ സഹവാസം അവർക്കു പ്രിയതരമായിരിക്കും. നേരം പ്രഭാതമായാൽ എന്റെ പല്ലക്കിൽ നിങ്ങളെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നാക്കും. അതുതന്നെ ഇവിടെ താമസിക്കാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ മതി. ഈ രാത്രിതന്നെ കാൽനടയായി പോകയോ. വേണ്ട.”

• മാതംഗിനി വ്യഥയോടെ:— “ദൈവം മറിച്ചുകരുതുന്നു. ആ സൗഭാഗ്യം ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. എനിക്കു പോകണം.”

മാധവൻ വീണ്ടും:— ‘എന്തുകൊണ്ടാണ് ചേച്ചി പറയു. എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇപ്പോൾതന്നെ പോകണമെന്നു പറയുന്നത്. നിങ്ങളുടെ അനജത്തിയുടെ ഭർത്താവിന് അത് അറിഞ്ഞുകൂടെ.”

മാതംഗിനി ലജ്ജാപൂർവ്വസനത്തോടെ:— “അദ്ദേഹം. നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ നല്ലപോലെ അറിയുകയില്ല. ഞാൻ താമസിക്കുന്നതായാൽ അദ്ദേഹം കോപിക്കും.”

മാധവൻ:— “അനജത്തിയുമൊന്നിച്ചു താമസിച്ചാൽ കോപിക്കുമോ? ക്ഷണം തിരിച്ചുചെല്ലാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? നിങ്ങൾ എവിടെയാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അറിവില്ല.”

അവൾ:— “ഇല്ല. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു ഒരു വാശത്തവും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഞാൻ എവിടെയെന്നു അദ്ദേഹത്തിന് അറിഞ്ഞുകൂട.”

മാധവൻ:— “നല്ല നേരംപോക്കു. പിന്നെ നിങ്ങൾ എങ്ങിനെ ഇങ്ങോട്ടുവന്നു എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. നിങ്ങൾ പോരുമ്പോൾ അദ്ദേഹം അവിടെയില്ല.”

അവൾ:— ആവിയപ്പോലും ചോദിക്കരുത്.

ഈ ഉത്തരം കേട്ടപ്പോൾ മാധവന്റെ മനസ്സിൽ നീചമായ ചില സംശയം ഉദിച്ചു. അടിസ്ഥാനരഹിതമെന്നുള്ളതിനാൽ അതിനേ ഉപേക്ഷിച്ചു. അല്പനമിഷം മാധവൻ ചിന്താമഗ്നനായി ഇരുന്നുപോയി. ഈ അവസരത്തിൽ ഇന്ദീവരഭട്ടായതമെങ്കിലും ഭൂതചിന്താസ്മുരിതനേത്രങ്ങൾ മാധവന്റെ മുഖത്തുതന്നെ ഗാഢമായി പതിച്ചിരുന്നു. അനന്തരമവൾ:— “ഞാനെന്തിനു താമസിക്കുന്നു. ഞാൻ പോകുന്നു. കരുണകൂടി എന്നോടുകൂടി പോരട്ടെ. നന്മവരട്ടെ.” മാതംഗിനി ഇടവിയ സ്വരത്തിൽ വീണ്ടും ആവർത്തിച്ചു. “മാധവ, സുഖമായി കഴിയൂ; ഞാൻ പോകട്ടെ.”

മാധവൻ അവളുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചു. അതു ബാഷ്പമിളിതമായിരിക്കുന്നു. മാതംഗിനി കരയുന്നു.

“എന്റെ ഫേമ നിങ്ങളോടൊന്നിച്ചു സൗഭാഗ്യം അനുഭവിക്കട്ടെ.”

മാധവൻ:— “ചേച്ചി, നിങ്ങൾ കരയുന്നല്ലോ. നിങ്ങൾ ദുഃഖിക്കുന്നതെന്തിന്?”

മാതംഗിനി ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. അവൾ ഏന്തിക്കരയുന്നു. അനന്തരം ഉന്മാദിതമായ ആത്മരൂപലോഭനശക്തിയാലെമ്പോലെ അവൾ

മാധവന്റെ കൈകളെ സ്വഹസ്തംകൊണ്ട് പിടിച്ചു ഹല്ലാരവിന്ദസദൃശമായ അവളുടെ മുഖം അവയിൽ അപ്പിച്ചു. അകളിയിതഹാലപര്യന്തെ സ്പർശിച്ചുകിടക്കുന്ന ചുണ്ണികളിപ്പശ്ശനംകൊണ്ട് മാധവന്റെ ദേഹം തൃസിക്കുന്നു. ധാരയായി ഒഴുകുന്ന തപ്തബാഷ്പംകൊണ്ട് മാധവന്റെ കൈകൾ നീരാടി.

അവളുടെ മുഴുമേനി തൃസിക്കുന്നു. ചേതോവികാരം നിറഞ്ഞു കണ്ണുകളെ അഭയംപ്രാപിച്ചു നിശ്ശമനമാഗ്ഗ്വം തേടുന്നു. ശബ്ദമിടിനി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— “ഛാ, എന്നെ നിന്ദിക്കരുതേ, എന്നെ വെറുക്കരുതേ, അന്ത്യമായ എന്റെ ഈ അബലാതപത്തേ ഓർത്ത് എന്നെ ധിക്കരിക്കരുത്. മാധവ, ഇത്, നമ്മുടെ അന്ത്യസമാഗമമാണ്. അത് അങ്ങനെ ആയിരിക്കണം. ഗാഢഗാഢമായ പ്രേമബന്ധം എനിക്കുളവായി. ഇപ്പോഴും ആ ബന്ധത്തിന് അശേഷവും അയവു വരുന്നില്ല. അതിനാൽ യാതൊരു വിഷമവും കൂടാതെ നിങ്ങളെ എന്നെന്നേക്കുമായി ഞാൻ വേർപിരിയുന്നു.

മാധവൻ അവളെ അപരാധിനി എന്നു വിചാരിച്ചുവോ? അഹോ, ഇല്ല. സ്വഹസ്തംകൊണ്ടു കണ്ണുകൾ മുടി. കണ്ണനീരുകൊണ്ട് കൈ നനയുന്നു. അല്പനിമിഷത്തേയ്ക്കു ഗാഢമായ നിശ്ശബ്ദതതന്നെ. പക്ഷെ അവരുടെ ഹൃദയം ഉറക്കത്തുടിക്കുന്നു. മാതംഗിനി മനസ്സാനിദ്ധ്യത്തെ എത്ര വേഗത്തിൽ കൈവെടിഞ്ഞൊ അത്രവേഗത്തിൽ അതിനെ സ്വാധീനവുമാക്കി. ഹൃദയസ്പർശമായ മൗനത്തെ ആദ്യം ഭഞ്ജിച്ചതു മാതംഗിനിയാണ്.

അകന്നും ഒരുങ്ങിയും കഴിഞ്ഞിരുന്ന ജീവിതരീതി, നിരാശയേയും വിദാരിതഹൃദയത്തേയും വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്ന മുഖഭാവം എന്നിവ ആദ്യമുതൽക്കുതന്നെ മാതംഗിനിയിൽ കണ്ടിരുന്നു. അവയെല്ലാം ഇതാ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. ദൃഢവും ഭാഗകവുമായ പ്രണയത്തിന്റെ പ്രഥമ പ്രകമ്പനത്തിൽ കാണുന്ന അനിയന്ത്രിതാവേശവും ശാന്തമായി; മാതംഗിനി ശാന്തയും സമാധാനചിത്തയുമായി. നിരാശാവൃതമായ അവളുടെ മുഖം വാക്കുകൾക്കു വിഷയമല്ലാത്ത ഒരു തേജസ്സുകൊണ്ട് പ്രകാശിച്ചു. മാധുര്യവും ശാന്തവുമായ ഒരു ഭാവം അവളുടെ കൃശഗാത്രത്തെ ആവരണംചെയ്തു. പക്ഷെ ഇതു ഗാഢാശ്ലിഷ്ടാന്ദ്രതിയിൽനിന്നുളവായതല്ല. വർത്തമാനകാലസ്ഥിതിയല്ലാതെ ഒന്നുതന്നെ കാണാനില്ലാത്തതും, ന്യായാന്യായവിവേചനജ്ഞാനം താല്ക്കാലിക സുഖസ്വപ്നത്തിൽ ആണ്ടുനടത്തതും ആയ ഒരു സ്ഥാനത്തേക്ക് അവളുടെ ഉദ്ദേശം പാറക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്ന കാട്ടാറു എന്നപോലെ പ്രവഹിച്ചു. മാതംഗിനി മാധവസന്നിധിയിലല്ലേ നിൽക്കുന്നത്? ചിരസ്ഥായിയായി കെട്ടിനിന്നിരുന്ന ബാഷ്പതടാകം തീരപൊട്ടി മാധവന്റെ ഹസ്തങ്ങളെ ക്ഷാളനംചെയ്തില്ലേ? അദ്ദേഹം അവളെ അന

ഗമിച്ചു കരഞ്ഞുപോയില്ലേ? മാതംഗിനിയുടെ സ്മരണയിൽ പെട്ടതെല്ലാം കൂടി അതുമത്രമായിരുന്നു. അവളുടെ ഹൃദയം അവഗാഹനംചെയ്ത മലിമസ സുഖാനുഭൂതിയുടെ തേജസ്സിൽ കത്തവ്യം, സഭാചാരം, മാതൃക എന്നിവയുടെ സ്മരണകളെ ഇരുണ്ട നിഴൽ പ്രസരിക്കാതെ മുറ്റുത്തമാത്രം നിലനിന്നു. ഇന്ദ്രിയനിർവൃതിയുളവാക്കുന്ന അവളുടെ നേത്രങ്ങൾ ദീപ്തിമത്തുകളായിരിക്കുന്നു. മുമ്പത്താകെ ഒരു തേജപ്രസരം കാണുന്നുണ്ട്. സോഹയുടെ പിന്നിലായി സുവർണ്ണയഷ്ടികൾപ്പോലുള്ള ഫസ്തങ്ങളുവലം ബിച്ച് ചാരിനിന്നു. പാണിതലത്താൽ താങ്ങപ്പെട്ട ഉത്തമാംഗത്തിൽ നിന്നു നിബിഢീസമായ കബരീഭാരം അതിനെയും ക്ഷണതൂടനം ചെയ്യുന്ന വക്ഷോജങ്ങളേയും ആവരണംചെയ്തു. അവളുടെ ഈ നില കണ്ടപ്പോൾ, സ്രൈണമാംസൗന്ദര്യത്തിന്റെ തടിദപിക്കുണം ഇതിലുമധികമായി ലോകത്തിലുണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നു മാധവൻ പൂണ്ണമായി വിചാരിച്ചിരിക്കണം.

ഉദ്ദേശത്താൽ ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ മാതംഗിനി ഒടുവിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:— “മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ശ്രവണേന്ദ്രിയമോ, എന്തിനും, നിങ്ങളുടെ ആ ഇന്ദ്രിയമൊ ഇന്നുരാത്രി എന്റെ അധരപ്പടങ്ങളിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ശബ്ദങ്ങൾ ഇനി ഒരിക്കലും കേൾക്കാൻ ഇടവരികയില്ലെന്നു ഞാനറച്ചു. ഹാ, ഞാൻ എന്തൊരു ദേവഗത്തിനാണ് അടിമപെട്ടതെന്നറിയുന്നില്ല.”

വികാരക്കോളികി പ്രക്ഷുബ്ധമായതിൽപ്പിന്നെ മാധവൻ ആദ്യമായി സാസാരിച്ചുതുടങ്ങിയത് ഇങ്ങനെയാണ്:— “മാതംഗിനി ഞാനും അങ്ങനെതന്നെ വിചാരിച്ചു. യാതൊരു സംരക്ഷവും കൂടാതെ നമുക്കു പിരിയാമായിരുന്നു. പക്ഷെ നിങ്ങൾ—നിങ്ങൾ ചെയ്തത് എന്തെന്നറിയാമല്ലോ.” പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ പിന്നെയും നിറഞ്ഞു.— “നിങ്ങൾ പല ത്യാഗവും അനുഷ്ഠിച്ചു. അന്ത്യമായി ഒന്നുകൂടി ആചരിക്ക. മലിമസവൃത്തി യാതൊരു കളങ്കവും ഉണ്ടാക്കാതെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് ഈ വികാരത്തെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യ. മറക്കുക.”

“എന്നെ ആക്ഷേപിക്കരുതേ.” ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും വികാരജടിലമായ അശ്രുധാര ധാരയായി പ്രവഹിച്ചു. അതിനെ മറയ്ക്കാൻ അവളുടെ ഉത്തമാംഗം കനിച്ചു.”

അവൾ തുടന്നു:—ശരി, എന്ന് ശകാരിക്കുക, ശാസിക്കുക, ശിക്ഷിക്കുക. ഞാൻ പാപിഷ്ഠയായി. എന്റെ കലദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിലും ഞാൻ പാപിഷ്ഠയാണ്. കാണപ്പെടാവുന്ന ഒരു ദൈവത്തിന്റെ മുന്നിലും ഞാ

നപരാധിനിയാണ്. അതു മാധവ, നിങ്ങളല്ലാതെ മററാരുമല്ല. ഞാൻ എന്ന് വെറുക്കുന്നതിലധികം നിങ്ങൾക്ക് എന്നെ വെറുക്കാൻ കഴികയില്ല. കഴിഞ്ഞുപോയ ദിവ്യാദിവ്യാകാലം ഞാനനുഭവിച്ച ഹൃദയദാരുണത—ആ ചിത്തക്ഷോഭം ഈശ്വരൻ മാത്രമെ അറിഞ്ഞുകൂട്ടൂ. ഈ ഹൃദയത്തെ പിളർന്നു വെച്ചാൽ അപ്പോൾ അതെ—അപ്പോൾമാത്രമെ അത് എങ്ങനെ ചിടയ്ക്കുന്നു എന്നറിവാൻ തരമുള്ളൂ.”

മാധവൻ വീണ്ടും കരഞ്ഞു. “പ്രിയപ്പെട്ട മാതംഗിനി” എന്നു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാധവന്റെ ശബ്ദമടഞ്ഞു. ഒരുക്ഷരം പുറപ്പെട്ടു നീല്പ.

ഹാ, വീണ്ടുംമൊഴിയുക, വീണ്ടുംമൊഴിയുക, ആ വാക്കുകൾ എന്റെ ഹൃദയം സദാ യാചിക്കുന്ന ആ വാക്കുകൾ—പറയു മാധവ—ഇപ്പോഴും നിങ്ങൾക്ക് എന്നോട് പ്രേമമുണ്ടോ? ഹാ ഈ രാത്രി, ഇപ്പോൾതന്നെ ഒരിക്കൽക്കൂടി ആ വൈഖരി എന്റെ ഹൃദയത്തെ ശാന്തമാക്കട്ടെ. ഞാൻ പരമാനന്ദത്തോടെ ഈ രാത്രി മരിക്കും.

മാധവൻ പരിപൂർണ്ണശാന്തതയിൽ ആയിട്ടില്ല. എങ്കിലും “മാതംഗിനി, അല്പം ശ്രദ്ധിക്കൂ. ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ. മമ്മമേദകമായ ഈ ഭൂമിതത്തിൽ നിന്നു നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കും ഒഴിയാം. നമ്മെ രണ്ടുപേരെയും ദഹിപ്പിക്കുന്ന ഈ അഗ്നി നിങ്ങളുടെ പിതൃഗൃഹത്തിൽ വെച്ചു ഉജ്ജ്വലിച്ചു. അന്നു നാം രണ്ടുപേരും അതിനെ ശാന്തപ്പെടുത്തുവാൻ തക്കവണ്ണം സാഹസികരല്ലാത്ത ചെറുപ്പക്കാരായിരുന്നു. അന്നും നാം ധർമ്മത്തിൽനിന്നു വ്യതിചലിച്ചില്ല. ഇപ്പോൾ അനവധി കാലങ്ങളിലായി നമ്മുടെ ഹൃദയം സുശിക്ഷിതമായി. ആ ഹൃദയങ്ങളിൽനിന്ന് ഈ പാപചിന്തയെ മുലോച്ഛേദനംചെയ്യൂ. അതാകട്ടെ നമ്മെ അല്ലാലുമായി സദാ കരണ്ടുനശിപ്പിക്കുന്നു. ഹാ മാതംഗിനി, നാം പരസ്പരം മറക്കുക. നമുക്കു പിരിയാം.” മാധവൻ ദീർഘമായൊന്നു നിശ്വാസിച്ചു.

മാതംഗിനി എഴുന്നേറ്റു നിവർന്നു. പുത്തനായി സമുദയംചെയ്ത സൗന്ദര്യം അവളുടെ മുഖത്തു വിളങ്ങി.

അല്പം ബലം പ്രയോഗിച്ചു:—ശരി, മനുഷ്യഹൃദയത്തേ മറക്കുവാൻ പഠിപ്പിക്കാമെങ്കിൽ ഞാൻ നിങ്ങളെ മറക്കും. നമുക്കിപ്പോൾ, അല്ല, എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി പിരിയുക.

മാതംഗിനിയുടെ ശബ്ദം കൃത്രിമശാന്തമായിരുന്നു.

ഈ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം വിഫലമാകത്തക്കവണ്ണം അവളുടെ കണ്ണുകളിൽനിന്ന് അശ്രുധാരയൊഴുകാൻ തുടങ്ങി. ഉടനെ മുഖാവരണം ചെയ്തു. ഈ ക്ഷീണസ്വഭാവത്തെ ആഘാതനം ചെയ്തു. മാതംഗിനി അതിതപരയോടെ മുറിയിൽനിന്നിറങ്ങിപ്പോയി.

പ്രാസ സമാസവിലാസം

(ഒരു ഭാഷാഭിമാനി.)

അനുപ്രാസം കാവ്യത്തിനും വാക്യത്തിനും ഭൂഷണമല്ലാതെ ദൂഷണമല്ല; അലങ്കാരമല്ലാതെ അലങ്കോലമല്ല; ഭാസ്യമല്ലാതെ ധൂസരമല്ല. കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ സാമ്യരൂപബന്ധിതന്മാർ അതിന്റെ എണ്ണവും വണ്ണവും കുറയ്ക്കുകയില്ല. ഭേദകശബ്ദങ്ങൾ കൂടുതൽ ചേർക്കാനും സാരോപവർണ്ണങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കാനും ഉള്ള പ്രവണത കവിധർമ്മമാണ്. ആസൂരന്മാരും, സങ്കല്പവിൺകപ്പൽ, ലാലസം ലാലസിപ്പു ഇത്യാദി അതിന്റെ ഫലമത്രെ. കലയും കമലയും, ചിരിയും ചിന്തയും, വെണ്ണിറടിച്ച തൊണ്ണൂറ്, മലയാളത്തിലെ തലയാളി, കുറപ്പിന്റെ തിരിപ്പ്; കമവും മമവും, ചെറുശ്ശേരിയുടെ എരിശ്ശേരി, താരഹാരം, വലയവിലയം, ഭാഷാഭൂഷണം, സാഹിത്യസാഹ്യം, സംഗീതരംഗം, മംഗളമഞ്ജരി, മണ്ഡനമഞ്ജരി, ഭാഷാപോഷിണി, വിദ്യാവിനോദിനി, ദുരന്തദുർഗ്ഗ, കാൽവരിയിലെ കല്പപാദപം, ഷഷ്ടിപൂർത്തി, ഷഷ്ടി, മകിലമുക്കും എന്നീ മകുടങ്ങൾ ഇതിൽ തെളിവാണു്.

ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് പ്രാസമുള്ള ചില ലക്ഷ്യപദങ്ങളെ മാത്രമാണു്. അജഗജം, ആധി വ്യാധി, ഖണ്ഡനമണ്ഡനം, ഓതപ്രോതം—എന്നിങ്ങനെ സംസ്കൃതവും; ഫെൽത്തൂ് വെൽത്തൂ്, നെയിം ഫെയിം, നറിഷ് പെറിഷ്, മുതലായ ഇംഗ്ലീഷും; കച്ചെച്ച കിച്ചെച്ച, ഗാന്ധി ഗീന്ധി, എന്നൊക്കെ തമിഴും ഇതുപോലെ മറ്റു ഭാഷകളും ഈ പദ്ധതിയെ ആദരിക്കുന്നുണ്ടു്. തമിഴും ചില ഉത്തരഇന്ത്യൻ ഭാഷകളും സമാനരൂപമുള്ള നിരന്തരകവചങ്ങളെ തൊടുത്തുചേർത്തു് സംഗ്രഹിച്ചെടുത്തുന്നതായി കാണു

ന്നു. മലയാളവും സംസ്കൃതവും മറ്റും ആ അനാശാസ്യതയ്ക്കു മുതിർന്നിട്ടില്ല. ചപ്പുവിപ്പ്, കാളികളി മുതലായി അപൂർവ്വം വഴിവിഴച്ചിട്ടില്ലെന്നുമില്ല. പ്രാസഭേദത്തിൽ അബലസുബലം, രഹസ്യപരസ്യം അത്താഴം മുത്താഴം, ആവലാതി വേവലാതി എന്നിങ്ങനെ “പുശക”സ്വാതന്ത്ര്യവും *കൈകടത്തിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഇവ കവികളുടെ കണ്ണിലുണ്ണികളായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

നെറിയും കുറിയും തെറ്റാതെ; വാട്ടവും കോട്ടവും, തട്ടും മുട്ടും, അങ്കവും ചുങ്കവും, കരട്ടം മുരട്ടം, വളവും പളവും, കുറവും കുററവും തീർത്ത്, ഏഴുകോഴുകളും താഴ്വീഴ്കളും പററാതെ; അന്തവും ചന്തവും, മണവും ഗുണവും, മട്ടും ചിട്ടയും, കൊഴുപ്പും മുഴുപ്പും, നിരപ്പും പരപ്പും വഹിച്ചു; പേരും പെരുമയും, നേരും നെറിയും, ഉരക്കും ലാക്കും, ധാടിയും മോടിയും വാച്ചു; കൈരളിയുടെ ഉഴുതാടും ഉള്ളകളളിയും കണ്ട പൂർവ്വാചാര്യന്മാരുടെ കെട്ടുപൂട്ടുകളിൽ; ഒളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും, മറഞ്ഞും തിരിഞ്ഞും, ഉരുണ്ടും പിരണ്ടും കിടപ്പുള്ള പൊട്ടും പൊടിയും താരമാറായിപ്പോകാതെ; മണ്ണും വിണ്ണും, കുന്നും കുഴിയും, ആഴിത്തിരയും ഉഴിത്തറയും ഉള്ളടംവരെ, അന്നും ഇന്നും എന്നും നിലനിറുത്താനും; ചിതലിന്റെ മുതലോ പാറയുടെ തീറയൊ, ഇതാശനന്റെ ഹിതാശനമൊ ആകാതിരിപ്പാനും; അവ സായും സൂയും ട്ടെട്ടും പൊട്ടും കീതിരിയാത്തവർക്കുപോലും സുഗ്രഹമാക്കിവെപ്പാനും യതിക്കേണ്ടത് തുഞ്ചനേയും കുഞ്ചനേയും ആരാധിക്കുന്ന ഭാഷാഭിമാനികളുടെ സ്തുതപ്രായ കർതവ്യമാകുന്നു. കണ്ണും കരളും വേച്ചും മൂച്ചും, ശേഷിയും ശേമുഷിയുമുള്ളവർ മേലും കീഴും, മുക്കും മൂലയും നോക്കി “കമാനം” ട്ടുരിക്കാതെ; ചൊല്ലും ചൊള്ളും സൊള്ളുമായിക്കഴിച്ചു നീക്കുപോക്കു വരുത്താതെ ഉന്തിയൊ പൊന്തിയൊ മുന്നോട്ടുവരുത്തിയാൽ നന്നു.

ഈ പ്രബന്ധം ചവറുകൊട്ടയുടെ വയറുകൊട്ടയിൽ ചീന്തിമാന്തിയിടാതിരിപ്പാൻ “ഗുരുനാഥ”സമക്ഷം താണവീണുകേൾ അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

*മുഷികൻ ഏതിരായിക്കഞ്ചൻ നമ്പ്യാർ “പുശക”നെ സൃഷ്ടിച്ചു; രാസ്യത്തിനെ തിരായി പരസ്യം ആരോ സൃഷ്ടിച്ചതുപോലെ.

§ സായും സൂയും-സംഗീതത്തിന്റെ പ്രഥമപാഠംപോലും അറിയാത്തവൻ, അജ്ഞൻ.

‡ തമിഴിൽ എട്ടു അക്ഷരം. പൊട്ടു അനുസ്വാരം, ‘അ’ മുതൽ ‘അം’ വരെയുള്ള സ്വരവണ്ണമാലപോലും അറിവില്ലാത്തവൻ, നിരക്ഷരൻ.

§ “കമ”-അക്ഷരസംഖ്യ പ്രകാരം 51. അൻപത്തൊന്നിൽ ഒരക്ഷരവും ശബ്ദിക്കാതെ-മൗനം.

ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നുണ്ട്. (ലേഖകൻ)

ആരോഗ്യരക്ഷാക്രമം

പൗരസ്ത്യരിൽനിന്നു പശ്ചാത്യർക്കു വല്ലതും പഠിക്കാൻണ്ടോ?

BY

S. L. Bhandari M. B. B. S; P. C. M. S.

യൂറോപ്പിൽ പതിനാലുമാസത്തേ താമസത്തിനിടയിൽ പാശ്ചാത്യരുടെ ഉൽകൃഷ്ട ജീവിതരീതിയും അവരുടെ സാമാന്യമായ അംഗസൗഷ്ഠ്യവും എന്നിൽ ഗാഢമായി പതിഞ്ഞു. ആധുനിക സയൻസിലും ഗവേഷണത്തിലും പാശ്ചാത്യർ പൗരസ്ത്യരെ വളരെ പിന്നണിയിൽ തള്ളിയിരിക്കുന്നു എന്നതും അനിഷേധ്യപരമാത്മമാണ്. അതിനാൽ പൗരസ്ത്യർ പാശ്ചാത്യരിൽ നിന്നും ആഭ്യസിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളുണ്ടവയിയാണ്. ഇങ്ങനെയൊക്കെകിലും നമ്മിൽ നിന്നും പാശ്ചാത്യർ പഠിക്കേണ്ട അപൂർവ്വം ചില അനൗപകാര്യങ്ങളുണ്ട്. പാശ്ചാത്യരിൽ പലരും പേരുതന്നെ പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്ത യോഗശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്. പാശ്ചാത്യതത്വശാസ്ത്രം അതിന്റെ പരമോച്ചസ്ഥാനത്ത് എത്തുന്നിടമാണ് പൗരസ്ത്യതത്വശാസ്ത്രം ആരംഭിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ചും ഒന്നും പറയുന്നില്ല. പാശ്ചാത്യർ ധണ്ഡിതപട്ടക്കളനഭിമാനിക്കുന്ന ആരോഗ്യരക്ഷാക്രമത്തിൽ അല്പം ചിലതു ഞാൻ പറയാം. ആ വിപുലശാസ്ത്രത്തിൽ നിന്നു ശരീരാഭോഗ്യരക്ഷയെക്കുറിച്ചുമാത്രമേ പറയുന്നുള്ളൂ. പലരോഗങ്ങൾക്കും നിദാനമെന്നുചെയ്തിരിക്കുന്ന ആധുനിക ബാക്ടീറിയ (അണുജീവികൾ) വിജ്ഞാനം ഒന്നും കൂടാതെതന്നെ പൗരസ്ത്യ പരാതൻ ശുചീകരണവിഷയത്തിൽ എത്ര സൂക്ഷ്മമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു എന്നതു വിസ്മയജനകംതന്നെ. സ്വതന്ത്രമായ പരിണാമപ്രവാഹത്തിൽ വളരെ ലഘുവെങ്കിലും അതിപ്രധാനമായ ചിലതിനെ വിട്ടുപോകുമെന്നും, അതിസൂക്ഷ്മമായ വസ്തുക്കളെ ഗവേഷണപാടവംകൊണ്ട് സപാനഭവത്തിൽ വരുത്തുമെന്നുള്ള സംഗതിയും ചിന്തിപ്പാൻ രസാവഹംതന്നെ. മണിക്കൂറിൽ ഇരുന്നൂറു മൈൽ ഗതിവേഗമുള്ള ഏയറോപ്ലെയിൻ പാശ്ചാത്യർ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചില്ലക്കൊമ്പുകൊണ്ട് നാമുണ്ടാക്കുന്നതും, പല്ലുതേക്കാനുള്ളതുമായ കമ്പിനെ ജയിപ്പാനൊരു “ട്രങ്ക്ബ്രഷ്” ഇതുവരെ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ല. അവർ “ട്രബർകുൾ ബാസിലി” കണ്ടുപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആഹാരത്തിനു മുമ്പും പിമ്പും മുഖക്കുളനം അതിപ്രധാനമായ സംഗതിയാണെന്ന ഒരു ചുരുങ്ങിയ

കാര്യം കണ്ടുപിടിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ ലേഖനംകൊണ്ട് ഒരുവന്റെയും വികാരക്ഷോഭത്തെയോ, അഭിമാനഹാനിയെയോ ഇമിക്കുന്നില്ല എന്നു പറയാനിടയുള്ളതല്ല. പരഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ജനസാമാന്യത്തിനു പൊതുനന്മയായും, സർവ്വജനീനവും മാതൃകാപരവുമായ പരിഷ്കാരത്തോടു സമീപിക്കാനുള്ള ഒരു സാധകപദമായും, സങ്കല്പിച്ചാണു് ആ ലേഖനം ചെയ്യുന്നതു്.

പ്രതിപാദിക്കുന്ന സംഗതികളെ ഓരോന്നായി വിവരിക്കാം.

1. മുഖസംരക്ഷണം.

(a) ദിവസത്തിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യം പല്ലുതേക്കണം. പ്രഭാതത്തിലുണർന്നാൽ ആദ്യം ചെയ്യേണ്ടതും, കിടക്കുന്നതിനു മുമ്പായി ഒടുവിൽ ചെയ്യേണ്ടതുമാണു് ഈ ധാരണകൃത്യം. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ പുത്തൻ പുത്തനായി സ്വീകരിക്കുന്ന ചില്ലുകളാണു് ഈ കൃത്യയ്ക്കുള്ള ഉപകരണം. പല്ലുതേക്കാനുള്ള ഈ കമ്പു് (ഭത്തുണ്ണ) ആരോഗ്യരക്ഷയ്ക്കുള്ള ഒരു ഉപകരണമാണു്. പുരാതനരുടെ അതുല്യതയായ ഒരു കണ്ടുപിടിത്തമാണിതു്. ഇത്ര അകൃത്രിമമായ ഒന്നു കണ്ടുപിടിച്ചതു് ബി. സി. 400-ാമാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ചരകന്റെ വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ആര്യവംശജരിൽ (ഹിന്ദുക്കൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർ) അക്ഷരജ്ഞാനവിഹീനരും ഇന്നും ഈ ദന്തധാരണവിധിയെ ആചരിച്ചുപോരുന്നു. ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ദന്തധാരണത്തിനുള്ള ഈ കമ്പിന്റേപ്പേർ മാത്രമല്ല പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. അതിന്റെ നീളവും (നിവർത്തിയ ഹസ്തത്തിന്റേ 1½ നീളം) ഘനവും (ചെറുവിരൽ, കനിയ്ക്കിക ദളം) പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. പശുവും ബ്രഹ്മം ഉപയോഗിച്ചു പല്ലുതേക്കണമെന്ന നിലയിൽ പാശ്ചാത്യർ എത്തിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഭത്തുണ്ണയെ ജയിക്കത്തക്ക ഒരു ടൂത്ബ്രഷ് കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു് ഇതുവരെ സാധിച്ചില്ല. ഇല്ലെന്നുള്ളതിനു ചില കാരണങ്ങൾ പറയാം.

(i) ഒരു ടൂത്ബ്രഷ് ദുർഗന്ധംകൂടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതു് അസാധ്യമല്ലെങ്കിൽ അതിനോടു് ഏറ്റവും അടുത്ത ഒരു പരമാർത്ഥമാണു്. ഒരേ ബ്രഷ് ചുരുങ്ങുന്ന ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു് ഉപയോഗിക്കുന്നതു ജ്വരപ്ലാവഹവുമത്രെ. (ഭത്തുണ്ണ) ദിവസംപ്രതി പുത്തനായി ഓരോന്നുണ്ടാക്കാം.

(ii) ടൂത്ബ്രഷ്ഷിന്റെ നാരുകൾ മോണയ്ക്കു് ഉപദ്രവം ഉണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം അത്ര കടുപ്പമേറിയതോ അഥവാ ശുചീകരണത്തിനു് ഉപകരിക്കാത്തവണ്ണം അത്ര മാർദ്ദവമുള്ളതോ ആയിട്ടാണു് കാണാറുള്ളതു്. ഭത്തുണ്ണയുടെ നാരുകൾ മൃദുവുമാണു്, വഴങ്ങുന്നതുമാണു്. ശുചീകരണത്തിനു് ഉത്തമവുമത്രെ.

(iii) ട്രസ്റ്റ്ബ്രഷ്ഷിന്റെ നാരുകളുടെ അറ്റം മിനുസമുള്ളതാകുകൊണ്ടു ശുചീകരണത്തിനതക്കയില്ല. ദന്തുണയുടെ അറ്റം പരുപരുത്തതും സംഗ്രഹണക്ഷമവുമാണ്.

(IV) പുതിയ കമ്പിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന നീരിന് ഔഷധവീര്യമുണ്ട്. മോണയ്ക്കു ബലം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഈ ഗുണം ബ്രഷ്ഷിനില്ല.

(V) അന്ത്യമായി സന്തുജിവിഷാപ്പുന്നതല്ലാത്ത ഒരു കാര്യംകൂടിയുണ്ട്. ടിറാനസ്, ആൻത്രാസ്, ഇറിസിപിലാസ് എന്നീ പകർച്ചവ്യാധികളുടെ ബീജം ബ്രഷ്ഷിനുപയോഗിക്കുന്ന നാരുകളിൽനിന്നും പകരുവാൻിടയുണ്ട്. ഈ രോഗാണുക്കളെ അകറ്റുന്നതു ക്ഷണസാധ്യമല്ല. ക്ഷൗരത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ബ്രഷ്ഷിൽനിന്നു പകർന്നു ഇത്തരം വ്യാധികൾ നിമിത്തം മരണത്തിനു സംഗതിവന്നിട്ടുണ്ട്.

B.

ആഹാരത്തിനു മുമ്പും പിമ്പും വായ് വെള്ളംകൊണ്ടു ശുദ്ധമാക്കണം.

ആഹാരത്തിനു മുമ്പോ പിമ്പോ വെള്ളംകൊണ്ടു വായ് ശുചീകരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം പാശ്ചാത്യജനങ്ങളിൽ ഇല്ലതന്നെ. കൈയും മുഖവും നല്ലപോലെ കഴുകി കളഞ്ഞല്ലാതെ (അതുവരെ) ആഹാരസാധനങ്ങളെ തൊടുവാൻപോലും ഒരുവൻ അനാഹാരനെന്നോ, അശുചിയെന്നോ പൗരസ്ത്യർ ഗണിച്ചിരിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യർ മുഖം കഴുകാതെ രാത്രി കിടന്നുറങ്ങിയ ശയ്യയിൽ കിടന്നുകൊണ്ടുതന്നെ ചായ കഴിക്കുന്നു. പൗരസ്ത്യരിൽ ഒരുവനും അങ്ങിനെ ചെയ്തയില്ല. *മലമൂത്രവിസർജ്ജനത്തിനുശേഷം ഒരുവിധസ്നാനം കഴിഞ്ഞല്ലാതെ യാതൊരാഹാരവും കഴിക്കാനുള്ള ചിന്തതന്നെ പൗരസ്ത്യർക്കില്ല. പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിൽ അനുവർത്തിക്കുന്ന ഈ രീതി പലിനും ആരോഗ്യത്തിനും ഹാനികരമെന്നു എടുപ്പത്തിൽ തെളിയിക്കാം.

പ്രഭാതത്തിൽ ഉറക്കം കഴിഞ്ഞു എഴുന്നേറ്റ ഉടനെ കുറച്ചു നല്ല വെള്ളം വായിൽ ഒഴിച്ചു അഞ്ചുമിനിറ്റുനേരം വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ഇതിനിടയിൽ നല്ലപോലെ തുപ്പിക്കളയണം. വൃത്തിയായ ഒരു തംബുളിലേക്കു തുപ്പുക. എച്ചിലും ആഹാരാവശിഷ്ടവും കലർന്നു അല്പം മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള വെള്ളം നമുക്ക് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണാം. മുഖവും വായും വെള്ളം

(1) അനുകരണഭാതു പിടിച്ചു കണ്ണുകാണാത്ത ചില യുവാക്കന്മാരും പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിൽ “ബഡ്കാഫി” തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

കൊണ്ടു ശുദ്ധിചെയ്യാതെ ആഹാരം കഴിച്ചാൽ ഈ വിഷവും ആമാശയത്തിൽ ചെല്ലും. അതു രക്തത്തിൽ ഈ വിഷത്തോടെ ചേരും. ആഹാരത്തിനുശേഷവും ഈ അശുദ്ധപദാർത്ഥങ്ങൾ കവിൾകൊണ്ടു തുപ്പിയാൽ കാണാം. ആഹാരം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ക്ഷാളനം സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ആഹാരാവശിഷ്ടം മലിനീഭവിച്ച് പല്ലിനു പഴുക്കേടും മറുഭീനങ്ങളുമുണ്ടാകും. രണ്ടുപ്രാവശ്യം ഈ ക്ഷാളനം പല്ലുരക്ഷിക്കുന്നതിനും അതിനെ വേണമെന്നു പോലെ വെച്ചുകൊള്ളുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. മുപ്പത്തിരണ്ടു നല്ല പല്ല് പൗരസ്ത്യരിൽ സാധാരണമെന്നിരിക്കെ പാശ്ചാത്യരിൽ വളരെ അപൂർവ്വമായിട്ടെ ഇങ്ങനെ കാണുകയുള്ളു. ഉള്ളതുതന്നെ പഴുതിനു തേഞ്ഞതും മഞ്ഞനിറമുള്ളതുമായിരിക്കും.

2. കമ്മോഡിനുള്ള അനാശാസ്യത.

അനവനി ആളുകൾ പല പ്രാവശ്യവും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കമ്മോഡിനേൽ നഗ്നമായ പ്രയുക്തമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു ജൂതപ്രസാവമെന്നുതന്നെയുമല്ല, അപകടപൂർണ്ണമായ ഒരു നടപടിയും കൂടിയാണ്. ആ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ ഒട്ടനതായി ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പകർച്ചവ്യാധികളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഇരിപ്പിടങ്ങൾ ആണിവയെന്നു എനിക്ക് പലപ്പോഴും തോന്നിട്ടുണ്ട്. പഴുക്കടി, പിത്തപ്പുണ്ണു തുടങ്ങി പല രോഗങ്ങളും ഇതിൽനിന്നു പകരാരുന്നു. വൈദ്യശാസ്ത്രം കുറച്ചുകൂടി പരോഗമനം ചെയ്യുമ്പോൾ കമ്മോഡിന്റെ രൂപം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതിനു പാശ്ചാത്യർ ശക്തരാകുമെന്ന് എനിക്ക് പൂർണ്ണവിശ്വാസമുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ അവർ പൗരസ്ത്യരെ അനുഗമിച്ച് കത്തിച്ചിരുന്നതുടങ്ങും. ഈ ഇരിപ്പിന് ഇതിനും പുറമെ രണ്ടു ഗുണങ്ങൾകൂടിയുണ്ട്.

(a) അടിവയറിന്റെ പാർശ്വവർതികളായ ഭിത്തികളെ തുടകൾ താങ്ങിക്കൊള്ളും. വൃദ്ധി വരാതിരിക്കാൻ ഇതു സഹായകവുമത്രെ.

(b) അടിവയറിൽ മാംസപേശികളെ ഇങ്ങനെ താങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് ശോധനയുടെ ശുദ്ധിക്കും സുഖത്തിനും വഴിയുണ്ട്.

3. ശൗചാചാരണം.

പൗരസ്ത്യരിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ മാത്രം ആചാരവിധിയിൽപെട്ട ശൗചം ആരോഗ്യരക്ഷാനിയമങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനമത്രെ. മലമുത്രവിസർജ്ജനത്തിനു ശേഷം ശൗചത്തിന്റെ നിയമം എത്ര നിഷ്കുഷ്ഠമായിട്ടാണ് ആചാര്യന്മാർ വിധിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കൊച്ചുകുട്ടികൾപോലും മലമുത്രവിസർജ്ജനം

നം ചെയ്തിട്ടു ശൗചം കഴിയാതെ ശുദ്ധമാകയില്ലെന്ന് എത്രയോ പുരാതന കാലം മുതൽക്കുതന്നെ വിശ്വസിച്ചു പോരുന്നു. പാശ്ചാത്യർ കടലാസുകൊണ്ടു തുടച്ചാൽ എല്ലാം ശുദ്ധമായി എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഒരിക്കലും ശുദ്ധമാകയില്ലെന്ന് തെളിവുതന്നെ ആവശ്യമില്ല. കടലാസുകൊണ്ടു നല്ലപ്പോലെ തുടച്ചാലും ഒറ്റ നോട്ടം കൊണ്ടു മാലിന്യം തീരെ പോയി എന്നു പറയാൻ ഒരുത്തൻ സാധിക്കുകയില്ല. മഹായുദ്ധകാലത്തു് ഒരു സംഘം ബ്രിട്ടീഷു പട്ടാളക്കാരെ വൈദ്യപരിശോധനയ്ക്കു് ഇവൻ അവസരം കിട്ടിയെന്നു. യുദ്ധരംഗത്തു് ജലത്തിന്നു് അല്പം ദാരിദ്ര്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്നതു് സമ്മതിക്കാം. കളിക്കാൻ തരപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു വന്നേക്കാം. കഷ്ടം ഉണങ്ങിയ മലം ഗുഹ്യപ്രദേശത്തുള്ള രോമങ്ങളിൽ പററിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന കാഴ്ച ഭയങ്കരം. കാണാൻ സാദ്ധ്യമല്ല. എന്നു മുതൽക്കുള്ള താണിത്തെന്ന് ദൈവത്തിനു മാത്രമറിയാം. ശൗചത്തിന്നു് ഉപയോഗിക്കുന്ന വെള്ളം ദുർവ്വയം ചെറുതായതല്ലെന്ന് അറിവാൻ ഇതു് ഒരിക്കൽ കണ്ടാൽ മാത്രം മതി.

വെള്ളം ഉപയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് മറ്റൊരു ഗുണം കൂടി ഉണ്ടു്. മലഭാരത്തിന്റെ അല്പം ഉള്ളുകൂടി ശുദ്ധിച്ചെല്ലാൻ തരമുണ്ടു്. ഇതു കടലാസുകൊണ്ടു് ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല. ഈ ഭാഗത്തുള്ള മൂടുവായ തൊലിയിൽ പററുന്ന സാധനം അവിടെയിരുന്നു ഉണങ്ങിപ്പിടിക്കുന്നു. അതിനാൽ അവിടെ രോഗത്തിനു കാരണമാകുന്നു. എത്ര മൂടുവായ കടലാസുകൊണ്ടു് അവിടം തുടച്ചാലും ആ തൊലിക്ക് ഹാനിപററുന്നതാണ്. അതും രോഗത്തിന്നു് കാരണമത്രെ.

4. സ്നാനം.

പാശ്ചാത്യദിക്കിൽ ജനങ്ങൾ ബ്രെല്ലാണ് കളിക്കുന്നതു്. പാദവും പുഷ്പവും കഴുകിയ വെള്ളം കൊണ്ടുതന്നെ മുഖവും കഴുകുന്നു. ഒട്ടുമിക്ക അവസരങ്ങളിലും മലമുതുവിസർജ്ജനം ചെയ്തിട്ടു് ശൗചം കഴിച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കും. ഈ സമ്പ്രദായം എത്ര ജുഗുപ്സാവഹമെന്ന് നോക്കുക. ദിവസം തോറുമോ ആഴ്ചയിലൊരിക്കലോ കളിക്കുമ്പോൾ ആ ബ്രെല്ലിൽ സോപ്പുപത, ചളി, മലം ഇവയെല്ലാം വെള്ളത്തിന്റെ മുകളിൽ ഒരു പാടായി നില്ക്കും. കളി കഴിഞ്ഞു പുറത്തു വരുന്നവന്റെ ശരീരം മുഴുവനും ഇതു പുരണ്ടിരിക്കും. ഇങ്ങനെ പലരും കളികഴിയുമ്പോൾ അഴുക്കു കൂട്ടുപലിശയോടെ ശരീരത്തിൽ പിടിക്കും.

ജപ്പാൻകാർ വേറെ ഒരുജാതി സ്നാനമാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഒരു പൈപ്പിലിരുന്ന് ചളിയെല്ലാം കളഞ്ഞു് ബ്രെല്ലിൽ ഇറങ്ങിക്കളി

കുന്നു. ഇതും വളരെ നന്നല്ല. ഇത്രയധികം വിസ്തരിച്ചു കൂട്ടി രോഗത്തിന് കാരണമായേക്കാം. സയൻസിന്റെ അഭിപ്രായം ഇനിയും ഉണ്ടാകേണ്ടതാകയാൽ കൂട്ടിക്കും ഒരു ഉചിതമാറ്റം കണ്ടെത്തുമെന്ന് ആശിക്കാം. പൗരസ്ത്യർ ഒരു ഒഴുക്കുള്ള ദിക്കിൽ ഇരുന്നോ, ഒരു മൊത്തകൊണ്ട് ടബ്ബിൽനിന്ന് കോരിയൊഴിച്ചോ കൂട്ടിക്കുന്നു. ഇതു പരിഷ്കാരം പോരാത്തതെന്ന് പറയുമായിരിക്കാം. എങ്കിലും ആരോഗ്യശാസ്ത്രത്തിന് പരിഷ്കാരക്കുറവില്ല.

5. പാദമുഖങ്ങളുടെ രക്ഷ.

മനുഷ്യശരീരത്തിൽ പാദങ്ങൾ അതിപ്രധാനമായ അവയവമാണ്. ആരോഗ്യരക്ഷയ്ക്ക് അവയ്ക്കുള്ള പ്രാധാന്യം പോലെതന്നെ രോഗങ്ങളെ പകർത്താനും അവയ്ക്കു ശക്തിയുണ്ട്. മുഖശുചീകരണത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യത്തേക്കാൾ ഒട്ടും കുറവുള്ള ഒന്നല്ല പാദശുചീകരണവും. പൗരസ്ത്യർ കൂട്ടിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ കൈ കാൽ മുഖം ഇവ കഴുകുന്നു. പാശ്ചാത്യ ദിക്കിൽ ഒരു പാത്രം വെള്ളത്തിൽതന്നെ കൈയും മുഖവും ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു കഴുകുന്നു. ഇതു ആരോഗ്യവിരുദ്ധമാണ്. സോപ്പു കലങ്ങിയ വെള്ളത്തിന് മുഖത്തു പറ്റിയിരിക്കുന്ന സോപ്പിനെ കഴുകിക്കളവാൻ ശക്തിയില്ല. അതിനാൽ ഒരുഭാഗം സോപ്പു ദേഹത്തിൽ പറ്റിയിരുന്നു ഒഴിച്ചു രോഗമേതുവാകും. പാദക്ഷാളനത്തിന് ഒരു വ്യവസ്ഥയുമില്ല. കൂട്ടിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ പാദക്ഷാളനം പതിവുള്ളൂ. അതു ചിലപ്പോൾ ആഴ്ചയിൽ ഒന്നുകൾക്കു. ഈ പ്രവർത്തിയും ആശാസ്യമല്ല. ശരീരം വിയർക്കുന്നതുകൊണ്ട് പാദങ്ങൾ മലിനങ്ങളാകും. മലമൂത്രവിസർജ്ജനത്തിനു പോയാൽ കാൽ മലിനമാകും. അതിനാൽ നിത്യവും പാദശുചീകരണം ആവശ്യമത്രെ. പാദക്ഷാളനത്തിന് മറ്റു ഉപയോഗങ്ങളുമുണ്ട്. അതു ക്ഷീണംതിടും. ഭക്ഷണത്തിനു രുചിയുണ്ടാക്കും. യൂറോപ്പിലുണ്ടാകുന്ന ചില ഹോട്ടലുകളിൽ പാദക്ഷാളനത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സർവ്വസാധാരണമായിട്ടില്ല. അസന്നദ്ധവിധിയിൽ ഈ ശുചീകരണം സാർവ്വത്രികമായിക്കാണുവാൻ ഇടവന്നേക്കാം. ഇംഗ്ലണ്ടും അമേരിക്കയും ഉൾപ്പെടെ പാശ്ചാത്യദിക്കിൽ ഇങ്ങനെ ഒന്നു വരണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

പൗരസ്ത്യപാശ്ചാത്യർ തെന്താരുമിട്ട് ശ്രമിക്കുന്നതായാൽ ലോകത്തിന്റെ മോക്ഷം ക്ഷണസാധ്യമാണ്. പാശ്ചാത്യരിൽ ചില ഉൽകൃഷ്ടവിഭാഗക്കാർ മുതൽക്കു മുമ്പിച്ചു തുടങ്ങിയത് പൗരസ്ത്യരുടെ ഒരു വിജയമായി കരുതാം. ഈ ഒരു ഏല്പാട് പൗരസ്ത്യരായ ഹിന്ദുക്കൾ മാത്രം

ആചരിച്ചുപോന്ന ഏറ്റാടാണ്. ഈ പ്രക്ഷുബ്ധലോകത്തിന്റെ സമാധാനത്തിനും അഭിവൃദ്ധിക്കും പരമസ്തപാശ്ചാത്മ്യർ ഒത്തൊരുമിച്ച് നല്ലതെന്നുള്ളതെല്ലാം പരസ്പരം കൈമാറേണ്ടതാണെന്നും അത് അചിരേണ സംഭവിക്കണമെന്നും ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് തൽക്കാലം അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ.

ശാരദ

ഒരു തിരസ്കൃതക്ഷേത്രം

(Nityanarayana Banerjee.)

അൻപത്തിഒന്നു മഹാപീഠങ്ങൾ എന്നു ഹിന്ദുക്കൾ അഭിമാനിക്കുന്ന മഹാക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണു ശാരദാപീഠം. ടിബറ്റിന്റേയും കാശ്മീരിന്റേയും അതിരിൽ ഒരു അപ്രസിദ്ധഗ്രാമത്തിലാണ് ഇതു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. കേദാരഭദ്രി അല്ലെങ്കിൽ പശുപതിനാഥം എന്നതിനെപ്പോലെ തീർത്ഥാടകരോ സഞ്ചാരികളോ ഇവിടം അധികം സന്ദർശിക്കാറില്ല. സ്രീ ജനങ്ങളോടുകൂടി ശാരദാഭഗ്നത്തിനുവന്ന ആദ്യബങ്കാളികൾ ഞങ്ങളാണെന്ന് അവിടെ പറയുന്നതു കേൾക്കാനിടയായി.

കാശ്മീരിന്റേതല്ലാത്ത തലസ്ഥാനമായ ശ്രീനഗരത്തിൽനിന്നു ബോട്ടുവഴി സൊപ്പരിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അവിടെനിന്നു ടിഗാമിലേക്കു 'ടാംഗയിലോ' ബസ്സിലോ യാത്ര ചെയ്യാം. ശ്രീനഗരത്തിൽനിന്നു ബസ്സുവഴി സൊപ്പരിലേക്കു പോകാമെങ്കിലും നദിയിൽക്കൂടി യാത്രചെയ്യാനുള്ള മോഹം ഞങ്ങളെ അങ്ങനെ ചെയ്യിച്ചു. ഖിർഭവാനി എന്നൊരു പുണ്യസ്ഥലം ഈ വഴിക്കു പോയാൽ സന്ദർശിക്കാമെന്നൊരു മോഹവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ 'കിസ്സി' ഒരു വലിയ ബോട്ടാണ്. അതിന്നു ആറുമുറികളുണ്ട്. വീടായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ബോട്ടിന്റെ അടുക്കളബോട്ടാണിത്. ഇവയിൽതന്നെയാണു വള്ളക്കാർ അവരുടെ ജീവിതം കഴിക്കുന്നത്. പിറന്നതും വളർന്നതും ഇവിടെത്തന്നെ. പൊറുക്കുകയും മരിക്കുകയും ഇവിടം കൊണ്ടുതന്നെ. ഞങ്ങൾ വലിയ മൂന്നു മുറികൾ എടുത്തു. ചെറിയമുറികൾ

ളിൽ വള്ളക്കാരൻ, ഭാഗ്യ, സഹോദരൻ, രണ്ടു ചെറിയ പെൺമക്കൾ ഇത്രയുംപേർ കഴിഞ്ഞുകൂടി. വലിയമുറി ശയനസ്ഥലമായും അതിൽ ചെറുത്ത് അടുക്കളയായും എല്ലാറ്റിലും ചെറുതു കലവറയായും ഞങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു. ഞങ്ങൾ ആകെ ഏഴുപേരുണ്ട്.. ഞാൻ, അമ്മ, അവരുടെ രണ്ടു പെണ്ണാതിമാൽ, മൂന്നു സന്യാസിമാൽ ഇത്രയുമാണു ഞങ്ങളുടെ സംഘം. ഈ സന്യാസിമാരിൽ രണ്ടുപേർ ഇതിനുമുമ്പു ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചു കൈലാസം, മാനസസരസ്സ് ഇവിടങ്ങളിലേക്കു യാത്രചെയ്തവരാണ്.

കാശ്മീരമൈതാനത്തിൽ അതിശാന്തമായി പ്രവഹിക്കുന്ന ഡയലൻദിയിൽക്കൂടിയാണ് ഞങ്ങൾ യാത്രചെയ്യുന്നത്. ഒരു ശാന്ത നദിയിൽക്കൂടി ബോട്ടിൽ 'സഞ്ചരിക്കുന്നത്' അത്യാഹ്ലാദകരംതന്നെ. തേക്കമില്ല, പേടിവേണ്ട, ശബ്ദമില്ല. തുടർച്ചയായി തണ്ടുവലിക്കുന്ന ശാന്തശബ്ദം മാത്രം കേൾക്കാം. പുസ്തകത്തിൽനിന്നു കണ്ണടയ്ക്കു ജാലകത്തിൽക്കൂടി ഇടയ്ക്കിടെ നോക്കുന്ന എനിക്കു നവനവങ്ങളായ പ്രകൃതിസൗന്ദര്യം കാണാൻ ഇടയായി. ഒരു ഗ്രാമം, അടുത്തു ഹരിതവർണ്ണത്തിലുള്ള വയലു്, അതു മറഞ്ഞു ഒരു ഉദ്യാനം, ഇങ്ങനെ തുടന്നുപോകുന്നു. സുന്ദരമായ പരിതസ്ഥിതിയിൽ ഉന്മേഷശൂന്യമായ മാനുഷം പരിഷ്കൃതജീവിതോന്മിഷിതമഴക്കത്തേക്കാൾ ആനന്ദപ്രദംതന്നെ.

സന്ധ്യയോടടുത്തു കാറ്റിന്റെ ഗതി അല്പമൊന്നുമാറി. വള്ളക്കാരൻ പരിഭ്രാന്തനായി ഒരു വൃക്ഷമുഖട്ടിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. കാശ്മീരത്തിലുള്ള എല്ലാ വള്ളങ്ങളുടേയും അടിത്തട്ടു വളരെ പരന്നതാണ്. ഇൻഡ്യാസമതലത്തിലുള്ള വള്ളങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവ ക്ഷണം മറിഞ്ഞു പോകുന്നതാണ്. കാറ്റാല്പംകൂടിട്ടുണ്ടെന്നു ഉള്ളു. കോളിളക്കമൊന്നുമില്ല. സമതലത്തിലുള്ളവർ ഈ കാറ്റു വകവയ്ക്കാറില്ല. പക്ഷെ ഞങ്ങളുടെ വള്ളക്കാരൻ കാറ്റുമാറുന്നതുവരെ അനങ്ങിയില്ല. ഉടനെതന്നെ ഞങ്ങൾ ഡയലൻദിയിട്ടു സിൻഡിലേക്കു കടന്നു. അതു ഞങ്ങളുടെ വലത്തു വശത്താണ്. അവിടെ വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ട്. മേൽമലയിൽ മഴയുണ്ടായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ ഏതാനുംദിവസങ്ങളിൽ പൂട്ട് അതികലശലായിരുന്നു. അതിനാൽ ഉത്തരപർവ്വതങ്ങളിലെ മഞ്ഞുരുകി. അതാണീ വെള്ളപ്പൊക്കം. ആറുവക്കിനുള്ള പല ഗ്രാമങ്ങളും വെള്ളത്താലാവൃതമായി. പല വീടുകളും വീണു. വിളവിറക്കിയ വയലുകൾ മുങ്ങി. ചില ഭിക്കിൽ വെള്ളം കയറിയില്ല. അവിടെ നില്ക്കുന്ന പച്ചയാന്ത്രങ്ങൾ തങ്ങളുടെ നിലയോത്തു സന്തോഷഭരിതരായി തലയാട്ടുന്നു. ആറിൽ പലതരം പാമ്പുകളും സ്ഥാനഭ്രംശമായി നീന്തിത്തുടിക്കുന്നു. സന്ധ്യയോടടുത്തപ്പോൾ ബോട്ടു സാധിപ്പരിൽ കെട്ടി. ഡയലവും സിൻഡും സന്ധിക്കുന്നതിനടുത്തുള്ള ഒരു

ഗ്രാമമാണിത്. ഈ ഗ്രാമത്തെ പരിത്രാണപുരമെന്നു പണ്ടു പേർപറഞ്ഞിരുന്നു. കാശ്മീരത്തിലെ പ്രസിദ്ധരാജാവായിരുന്ന ലളിതാദിത്യൻ ഒരു കൽ തലസ്ഥാനം ഇവിടെ ആക്കിയിരുന്നു. ശങ്കരവർമ്മൻ 900 A. D.-യിൽ ഇവിടെനിന്നു തലസ്ഥാനം പത്താൻ എന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കു മാറി.

അടുത്തദിവസം പ്രഭാതമായപ്പോഴെക്കും ഞങ്ങൾ ഖിർഭവാനിയിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. എട്ടുമണിക്കുവിടെയെത്തി. ആററിന്റെ വക്കിലാണ് ആ ക്ഷേത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. തിരുമുറം കല്പപാവിയിരിക്കുകയാണ്. അമ്പലം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് ഒരു കണ്ടിൽ (കുളത്തിൽ) ആണ്. അതു നിറയെ പാലു്, ചെള്ളും, പൂവു് മറുപഹാരങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഭക്തന്മാരുടെ വഴുവാടുകൾ കാണാനുണ്ട്. കണ്ഡത്തിന്റെ വക്കിൽനിന്നു് അമ്പലത്തിലേയ്ക്കു ചെല്ലാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ വഴുവാടേല്ലാം കണ്ഡത്തിൽതന്നെ. വിഷ്ണുവിന്റേയും ലക്ഷ്മിയുടേയും ബിംബങ്ങളാണ് പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ സ്ഥലം അതിന്റെ പുരാതന മഹത്വം കാണിക്കുന്നുണ്ട്. കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ ഇവിടെ ഒരു വലിയ ചന്തയുണ്ട്. അന്നു മഹാരാജാവും രാജകുടുംബത്തിലുള്ള രാണിമാരും അവിടെ പോകാറുണ്ട്. ഖിർസാഗരം എന്ന പേരിൽ ഒരു അരുവി ക്ഷേത്രാതിരിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്നു. എന്റെ കൂട്ടുകാരെല്ലാം ആ തണവിൽതന്നെ സ്നാനത്തിനു പുറപ്പെട്ടു. അവരുടെ ഭക്തി അത്രയ്ക്കുണ്ടായേക്കാം. ഞാൻ മാത്രം പോയില്ല. എന്റെ ഷാൽകൊണ്ടു മുടി ഒരു കാംഗ്രിയുമായി ഞാൻ ഒരു പീടികയിൽക്കൂടി. കാംഗ്രികൾ സുഖപ്രദമായ സന്ധനങ്ങൾതന്നെ. മുളകൊണ്ടു മെടഞ്ഞ ഒരു പെട്ടിയിൽ മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു കുടം തീയിട്ടു വച്ചിരിക്കും. അതു ഷർട്ടിനടിയിലോ പുതപ്പിനടിയിലോ സൂക്ഷിക്കാം. തീയിന്റെ ചുട്ടുകിട്ടും. വസ്രത്തിനു പററുകയുമില്ല. ഇതാണ് കാംഗ്രിയുടെ നിർമ്മാണരീതി. എല്ലാ കാശ്മീരികളും ഇതിനോടു പ്രിയപ്പെട്ടവരാണ്. അവശ്യം പ്രമാണിച്ചവർ ഉപയോഗിക്കുന്നുമുണ്ട്. അവർ കാംഗ്രിയേ മാറോടുചേർത്തു തുടക്കുന്നു. അതാണ് അവരുടെ മാർപ്പിടം ചുവന്നിരിക്കുന്നത്. മറ്റു ഭാഗങ്ങൾ എല്ലാം വെളുത്താണിരിക്കുന്നത്.

ഞങ്ങൾ പോയവഴിയേതന്നെ തിരിച്ചുപോന്നു. വഴിമദ്ധ്യേ ചിന്നാർബാഗി (ഉദ്യാനം)നു കീഴെ അനവധി ബോട്ടുവീടുകൾ കണ്ടു. അതു ഗന്ധർവ്വാൽ ആയിരുന്നു. ജൂൺ മുതൽ സെപ്റ്റംബർവരെ ആരോഗ്യസംരക്ഷണാർത്ഥം പലരും ഇവിടെ ബോട്ടുകളിൽ കൂടാറുണ്ട്. ഗ്രീനഗരത്തിൽനിന്നും 12½ മൈൽസു വടക്കായിട്ടാണ് ഇതു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. റോഡുവഴിയും ഇവിടെ എത്താം. ശീതോഷ്ണസ്ഥിതി മിതമാണ്. 80 ഡിഗ്രി ഫാറൻഹീറ്റിൽ കവിഞ്ഞ ചൂടു് ഇവിടെ ഉണ്ടാകാറില്ല. ഗന്ധർവ്വാൽ മൂന്നുവശവും പർവ്വതത്താലും ഒരുവശം സിൻഡുനദിയാലും ചുറ്റപ്പെട്ട

ട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെനിന്നും ടിബറ്റിലേക്കു ഒരു വഴിയുണ്ട്. വീണ്ടും ഞങ്ങളുടെ യാത്ര ഝലംവഴിയാണ്. വെള്ളം വളരെ വൃത്തിഹീനമാണ്. തലേദിവസത്തെക്കാൾ വെള്ളത്തിനു പൊക്കമേറി. തണുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വള്ളക്കാരൻ ബോട്ടുവിട്ടു. ഞങ്ങൾ ആഹാരവും കഴിച്ചുപറ്റിയിട്ടു. ഉടനെ വള്ളക്കാരൻ:— “ബോട്ട് ഇനി മേലോട്ടു പോകയില്ല” എന്നൊക്കെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ അത്ഭുതത്തോടെ എഴുന്നേറ്റു ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു. “എന്തുകൊണ്ട്?” വള്ളക്കാരൻ വെള്ളം വളരെ പൊങ്ങി. ആ കഡ (പാലം) കടക്കയില്ല.

ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങി. ഝലംനദിയിൽ മരംകൊണ്ടു പണിയിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാലം കണ്ടു. ഞങ്ങൾ നിരാശരായി. പലരും കാഴ്ചക്കാരായി വന്നുകൂടി. അവിടെ ചിലർ വള്ളം കടത്തുവാൻ ചില സൂത്രം ഉപദേശിച്ചു. വള്ളക്കാരൻ അനുവദിച്ചില്ല. പരമാർത്ഥമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കും സമ്മതമായില്ല. ഇരുപതോ ഇരുപത്തഞ്ചോ ആളുകൾ കയറി വള്ളംമുക്കി പാലത്തിനടിയിൽ കൂടി: കൊണ്ടുപോകാമെന്നത്രെ അവരുടെ സൂത്രം.

ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ പേര് സാബൽ എന്നാണ്. ഒരു വലിയ ഗ്രാമമാണ്.

ഞങ്ങൾ ബോട്ടുമാറേണ്ടിവന്നു. വേറെ ഒന്ന് എപ്പോഴെയെന്നു. അല്പം പോയപ്പോൾ ബോട്ടുറപ്പിച്ചു. മാനസവാൽതടാകം കാണാനാണിങ്ങനെ ചെയ്തത്. ഈ തടാകത്തെ ഝലംനദിയോടു് ഒരു ചെറിയ തോടുമൂലം യോജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. മാനസവാൽ രണ്ടുമൈൽ നീളമുള്ളതാണ്. വളരെ ആഴവുണ്ട്. ലൈംഗ്സോൺ നിറഞ്ഞ അപിടാംഗ് പർവ്വതപാശ്ചാത്തിലാണ് ഇതിന്റെ കിടപ്പ്. സിൻഡിന്റെ ഒരു ശാഖ ഈ തടാകത്തിൽ വീഴുന്നു. ഇതിലെ വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കിടക്കുന്ന ഒരു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉന്നതഭാഗം കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. മുഗൾചക്രവർത്തിയായ ജിഹാംഗിറിന്റെ വിഹാരസ്ഥലമായ ധരോഗബാഗ് ഇതിനടുത്താണ്.

വൈകുന്നേരം ഞങ്ങൾ നെയ്ഡ്ഡലായി എന്ന സ്ഥലത്തു താമസിച്ചു. സ്രീകൾ ആഹാരം തയ്യാറാക്കി. ശങ്കരസ്വാമി ഗ്രാമത്തിലേയ്ക്കു ചായക്കുടിപ്പാൻ പോകാമെന്ന് എന്നോടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ നേരംപോക്കായി.— “ഈ സന്ധ്യയ്ക്കു ചായതയ്യാറാക്കി നിങ്ങൾക്ക് ആരാണു വെച്ചിരിക്കുന്നത്.” “വര. സന്യാസിമാർക്കു തടവില്ലാമിടത്തുമോത്താൽ.” “ശരി. ഇവന്റെ കഥയോ” എന്നുതന്നത്താൻ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചു. “കണക്കാക്കേണ്ട. ഞങ്ങളോടുകൂടെയുള്ള സഹവാസംകൊണ്ടു നിങ്ങളും സന്യാസിതന്നെ.”

ശങ്കരനാഥജി, വിശ്വനാഥജി, ഞാൻ ഇങ്ങനെ മൂന്നുപേരുകൂടി പുറപ്പെട്ടു. തീരംകയറിയ ഉടനെ ഒരു നല്ല വീടുകളുണ്ട്. ഒരു പണ്ഡിതൻ (എല്ലാബ്രാഹ്മണരേയും ഇങ്ങനെയാണു വിളിക്കുന്നത്.) മുന്നോട്ടുവന്നു സത്യാസിമാരെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു. ഞങ്ങളുടെ യാത്രോദ്ദേശം അന്വേഷിക്കുകയും വിട്ടിലേയ്ക്കു ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യംകിട്ടിയ അവസരം കളയാതെ ശങ്കരനാഥജി ചായ ആവശ്യപ്പെട്ടു. സാധുക്കളേയും തീർത്ഥാടകരേയും ദർശിപ്പാൻ അനവധി ഗ്രാമീണർ എത്തിക്കൂടി. അവർ വൃത്തിഹീനരും ദരിദ്രരും, അക്ഷരജ്ഞാനവിഹീനരുമത്രെ. അവരിൽ അധികവും മഹമ്മദീയരാണ്. 97 ശതമാനവും ജനസംഖ്യയിൽ മഹമ്മദരാണ്. ആ ഗ്രാമത്തിലെ പ്രധാന തൊഴിൽ കൃഷിയാണ്. കച്ചവടം മുഴുവനും പഞ്ചാബികളുടെ കൈയിൽ ആണ്. ഗവണ്മെന്റും ഉദ്യോഗവും എല്ലാം ഹിന്ദുക്കളുടെ കൈവശമത്രെ. അവർ വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരുമാണ്. കാശ്മീരത്തിലെ ഗ്രാമീണർ ദരിദ്രന്മാരത്രെ. നഗ്നതയെ മറയ്ക്കാൻ മാത്രം ഒരു കീറവസ്ത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നു. വൃത്തിഹീനമായ ഒരു തൊപ്പി തലയിലും കാണാം. അണുപ്രേരിയ കാലങ്ങളിൽ ഘനമേറിയ ഒരു വുള്ളൻറഗ് കൊണ്ടു മുടിപ്പുതയ്ക്കും. സാധാരണ അവരുടെ സ്ത്രീകളാണ് അതു നെയ്യുന്നത്. സ്ത്രീകൾ ഒരു നീളമേറിയ ഗൗൺമാത്രം ധരിക്കുന്നു. ഗ്രാമീണർ സാധുക്കളെ കാണാൻ വന്നുകൂടിയതു വല്ല മരുന്നും കിട്ടുമോ എന്നറിവാനാണെന്ന് ഒടുവിൽ ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. ഭക്തിയുമാണു മവക്കില്ല. ഞങ്ങൾക്കു മൂലിക കൊണ്ടുള്ള വൈദ്യപ്രയോഗം ഒന്നു മറിഞ്ഞുകൂട എന്നുകേട്ട് അവർ നിരാശരായി.

കാശ്മീരത്തിനു സ്വന്തമായ ഒരു വർത്തമാനക്കടലാസില്ല. ടിബറ്റിനും മറുചില പത്രത്തിനും അവിടെ അല്പമായ പ്രചാരമുണ്ട്. ബ്രിട്ടീഷ് ഇൻഡ്യയിലെ രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങളെ എല്ലാം ഇവിടെ പ്രതിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നു. അന്തർഗ്രാമങ്ങളിലുള്ള ജനങ്ങൾ ഈ സംരംഭത്തെ ഏതാണ്ടൊന്നറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ വലിയ മനുഷ്യൻ മഹാത്മാവിനേയും അവർ അറിയും.

ചായ തയ്യാറായി. ഓരോ ലോട്ടുകളിൽ പകുന്ന് കൊണ്ടുവന്നു. ഈ പാത്രങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ വുള്ളൻപുതപ്പിലേ വച്ചുകൂട്ടു. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ കൈ അശുദ്ധിയായി. എന്നാൽ അതു കഴുകണം. ചായയുടെ നിർമാണരീതി ഒന്നു വേറെയാണ്. ഗ്രീൻസി വളരേനേരം വെള്ളത്തിലിട്ടു തിളപ്പിക്കും. അതോട് ഏലം, ജാതിക്ക മുതലായതു ചേർക്കും. പാലും പഞ്ചസാരയും പിന്നെ ചേർത്തു ടി തിളപ്പിക്കുന്ന പാത്രത്തിൽത്തന്നെ തി

യുമെരിക്കാം. ഇങ്ങനെയുള്ള പാത്രങ്ങൾ ചന്തയിൽ സുലഭമത്രെ. ഞങ്ങളുടെ ആതിഥേയി, ബഡോൽനാപണ്ഡിതൻ ആ സ്ഥലത്തെ പട്ടോരിയും കൂടെയാണ്. ഞങ്ങൾക്കു ചില സസ്യങ്ങളും കറികളും തന്നു.

നേരംവെളുത്ത ഉടനെ ഞങ്ങൾ നെയ്ഡലായി വിട്ടു. അതിവിസ്തൃതമായി വെള്ളം ചക്രവാളപരിധിവരെ നീണ്ടു കാണപ്പെട്ടു. ചില ചെടികൾമാത്രം തീരത്തുള്ളതുകൊണ്ടു നദീപ്രവാഹസ്ഥാനമറിയാം. ഒഴുക്കു വളരെ ശക്തിയായിരുന്നു. വള്ളക്കാരനും അയാളുടെ ഭാര്യയും വള്ളം വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോയി. ഞങ്ങൾ മുന്നോട്ടുചെല്ലുന്തോറും നദി വീതിയേറി കാണപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെയുള്ള വിസ്തൃതനദി വൃശ്ചര തടാകത്തിൽ ലയിച്ചു. ഇത് കാശ്മീരത്തിലെ ശുദ്ധജലമുള്ള തടാകമത്രെ. സംഗമസ്ഥലത്തിനടുത്താണ് സൊണലങ്ക എന്ന ദീപം. അവിടെ ഒരുക്ഷേത്രവും ഒരു മഹമ്മദൻപള്ളിയുമുണ്ട്.

വൃശ്ചരതടാകത്തിന്റെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറായി അതിപ്രഭാവത്തോടെ നില്ക്കുന്ന ഹരമുഖപർവ്വതത്തിന് എട്ടു ഫിമാവൃതകൊടുമടികളുണ്ട്. ഇതിന്റെ പൊക്കം 16900 അടിയാണ്. ഹരമുഖത്തിനു താഴെ വന്ദിപുരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രകൃതിസൗന്ദര്യത്തെ ആസ്വദിപ്പാൻ പലരും ഒഴിവുദിവസങ്ങളിൽ ഇവിടെ കൂടുന്നു. വന്ദിപുരത്തിനു സമീപം വൃശ്ചര തടാകത്തിൽ അനവധി വീടുബോട്ടുകൾ കാണാം. ജിൽഗിറു എന്ന വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ഹ്രസ്വദിയിലുള്ള വഴിയിലേക്കു വന്ദിപുരത്തിൽനിന്നു 193½ മൈൽസേ ഉള്ളു. ഒരു വഴിയുമാണ്. സെപ്തംബർ, ഒക്ടോബർ ഈ കാലങ്ങളിൽ ഇവിടെ അനവധി താമരപ്പൂവുണ്ടാകാറുണ്ട്. 'ലോകോദ്യാനത്തിൽ' 'കമലിനീഫരിതാഭഭോന്ന് സരോവര'ത്തിന്റെ ഭംഗി ഒരു വനു സങ്കല്പിക്ക മാത്രമെ ചെയ്യാൻ കഴിയൂ.

ഞങ്ങൾ കാലത്തു പത്തരമണിക്കു സോപ്പൂരിൽ എത്തി. ആ സ്ഥലത്തിന്റെ പ്രധാനസ്ഥാനം ഇതാണ്. അവിടെ പോസ്റ്റാഫീസും ടെലഗ്രാഫും ഉണ്ട്. ഖരമൂലയും ശ്രീനഗരവും ആയി ഈ പട്ടണം വലിയ കച്ചവടം നടത്തുന്നു. പക്ഷെ സ്ഥലം തീരെ വൃത്തിഹീനമാണ്.

ഞങ്ങൾ ഹാൻഡോവരയ്ക്ക് മോട്ടോർകയറി. സോപ്പൂരിൽനിന്നു പതിനാറുമൈൽ മാത്രമെ അകലമുള്ളൂ. ഇതു ഞങ്ങൾക്കുപററിയ ഒരു ബലമാണ്. ഒരു ട്രാംഗാ എടുത്തു നേരേ ടിഗാമിലേയ്ക്കു പോയിരുന്നു എ

കിൽ ഇതിലധികം സൗകര്യമുണ്ടാകുമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്തിരുന്നു. എങ്കിൽ ഒരുദിവസം ലാഭംകിട്ടുമായിരുന്നു. ബസ്സ് വയലുകളിലും തോട്ടങ്ങളിലുംകൂടി യാത്രചെയ്തു. അത്തുറടിയിൽ കവിഞ്ഞ ഒന്നുതൃത്തോടെ പദ്യതോത്സംഗത്തിൽ സുഖസ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു സമതലപ്രദേശമാണ് കാശ്മീരസാന.

ഞങ്ങൾ ഉച്ചതിരിഞ്ഞപ്പോൾ ഹാൻഡോവറയിൽ എത്തി. വൃത്തിമീനവും നാശോന്മുഖവുമായ ഒരു ധർമ്മശാലയിൽ ഞങ്ങൾ ചെന്നുചേർന്നു. ആദ്യനിലയുടെ തറ മുഴുവനും ഭാരങ്ങളോടുകൂടിയതാണ്. പിഴച്ചൊരുകാൽ വച്ചാൽ ചുവട്ടിൽചെന്നോ ആളെ കാണാൻ കഴികയുള്ളൂ. മേച്ചിൽ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സ്ഥലം അല്പം വൃത്തിയാക്കാമോ എന്നു ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചുനോക്കി. പക്ഷെ പ്രകൃതി ഞങ്ങളെ കളിയാക്കി. മഴ ധാരമുറിയാതെ പെയ്തുതുടങ്ങി. ഒരു പണ്ഡിതൻ തീർത്ഥാടകരുടെ പരിതാപസ്ഥിതികളുടെ ദയാപൂർവ്വം ഞങ്ങളെ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. ജനാവലിയിൽ ഇദ്ദേഹം മധ്യനിലയുള്ള ഒരു മാന്യനാണ്. പ്രായം മുപ്പതിൽ കവിഞ്ഞിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിലുള്ള സ്ത്രീകൾ ഞങ്ങളുടെ കൂടെയുള്ള അവരുടെ കൂട്ടുകാരോടു കശലം പറവാൻ വന്നു. അവരിൽ ആകുന്തന്നെ ഫിൻഡി അറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. അതിനാൽ അവരുടെ സംഭാഷണം ആംഗ്ലികൊണ്ടു മാത്രം കഴിഞ്ഞുകൂടി. ഇരുകൂട്ടരും ചിരിച്ചുതുടങ്ങി. മനനമായ സംഭാഷണം ഓർത്തിട്ടാണ് ഇങ്ങനെ വേണ്ടിവന്നത്. പുരുഷന്മാർ ഇട്ടിക്കിൽ മൂന്നുഭാഷ പഠിക്കാറുണ്ട്. ശാരദ മാതൃഭാഷ, പഷ്ചൻ കോർട്ടുഭാഷ, ഫിൻഡി കച്ചവടഭാഷ. സ്ത്രീകൾ മാതൃഭാഷമാത്രമറിയാവുന്നവരാണ്. ഇവിടെയാണ് ഒരു ഹൈന്ദവകുടുംബം വെറും നാടൻരീതിയിൽ ജീവിക്കുന്നതുകാണാൻ ഞങ്ങൾക്ക് സംഗതിവന്നത്. ഇവർ ഔദാത്യമുള്ളവരും ശാന്തരും നിഷ്പാടരുമത്രെ. സ്ത്രീകൾ അത്യന്തം സൗന്ദര്യമുള്ളവരാണ്. നിറത്തിലും അംഗസൗഷ്ഠ്യത്തിലും ഒരുപോലെ ആകർഷണീയകൾതന്നെ. ഭംഗിയുള്ള ഉയർന്ന നാസ, ചുവന്ന അധരങ്ങൾ, സജീവമായ വിശാലവീക്ഷണങ്ങൾ, ഹൃദയരൂപീകൃത മുഖം, പനിനീർ പുഷ്പത്തിന്റെ നിറം എന്നിത്യാദി വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾകൊണ്ട് ലോകത്തിലുള്ള സൗന്ദര്യധാമങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത് എന്നു പറയാം. ഒരു മലനാട്ടിൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നത് അത്ഭുതാവഹംതന്നെ. “പർധ്വ” ഏറ്റുപ്പാട് ഇവർ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും വിനീതനില ആശ്ചര്യജനകം തന്നെ. ശൈശവവിവാഹം അഭിമാനമെന്നെണ്ണിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ കാശ്മീരിശാരദ ആകുന്ത കീഴ്പെട്ട് വിവാഹവയസ്സ് കൂടുതലാക്കിട്ടുണ്ട്. സ്ത്രീകളുടെ “തല കെട്ടൽ” അത്ഭുതകരമായ ഒരു കലയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. തലമുടി

പലകൂട്ടങ്ങളായി പിന്നിയതിനുശേഷം അവയെല്ലാംചേർത്ത് രണ്ടുകൂട്ടമാക്കുന്നു. അവ തലയുടെ ഇരുഭാഗത്തും തൂക്കിയിടും. ഈ കർമ്മത്തിനുള്ള കാലവും വേലയും പരിഗണിച്ചിട്ടായിരിക്കാം അത് അനവധിഭിവാസം കഴിഞ്ഞാലരിച്ചുപോരുന്നത്.

(തുടരും.)

ജീവസ്വഭാവം

LONG FELLOW.

1. ജനം നിരത്ഥകമായൊരു സ്വപ്നമെന്നിങ്ങനോടുവിന്നതകലനുകമിച്ചിടേണ്ടാമന്ദമയങ്ങളൊരുജീവനപേതനൻ താനിനിങ്ങുകാണതവിചം മറിയായമത്രെ.
2. ജീവൻ നൃണാമഹിതഗൗരവമാൻവസ്തുചാകുന്നതല്ലതിനു നിശ്ചിതമായൊരന്തം ചേരുന്ന മൂത്തൊടുവിൽ മുത്തിനൊടൊന്നവാക്യം നേരേശരീരവിലയത്തിൽ വിധിച്ചതത്രെ.
3. ഇദ്ദേഹികൾക്കു സുഖദുഃഖമൊന്നുമില്ലിന്നദ്ദേശ്യമത്രപരമാം വിഹിതം വിധാത്രാ ഉൽക്കഷ്ഠാഭമനുവാസരമേദമാദുജ്ജ്വലഗമത്രേ നരനത്തമമായ കൃത്യം.
4. കൂടും പരപ്പിഹകലാനിവഹത്തിനായുസ്സോടുന്നു ശീശ്രമഹയൊതുമെഴും നരാണാം. ചേരുന്ന റുൽചലനമായൊരു ദുഃഖവാദ്യമേളം ശൃശാനമതിലേയ്ക്കു നയിച്ചിടുന്നു.

5. പാരായിടുന്നൊരതിഭീഷ്ടരണാങ്കണത്തിൽ
പോരാടുവാൻ ഭരമിയെന്നൊരു ജീവിതത്തിൽ
പാരാതടിച്ചുവഴിമണ്ടിനമാടുപോൽ നാം
പോകാതെ നിന്നുരണത്തുരതകാട്ടിടേണം.
6. മേലിൽ ഭവിപ്പതുനിന്നു രസിച്ചിടേണ്ടോ
കീഴിൽ കഴിഞ്ഞതവിലം മായത്തുപോട്ടെ
ചെതസ്സുജൻകലകമേ ഗുതിയും സഭാ ചെ-
ത്തേതൽക്കുണം കരു നിരന്തരസൽപ്രയത്നം.
7. ഔന്നത്യമാർക്കമണയാംഭൂവി നാംതുനിഞ്ഞാ-
ലെന്നിത്ഥമുത്തമചരിതമുരച്ചിടുന്നു
എന്നുള്ള വർക്കിജകാലടികാലമാകും
മണ്ണിൽപതിച്ചുപിരിയാമവസാനകാലേ.
8. ജനാണുവേ സപദിപോതമുടഞ്ഞുവീണി-
ട്ടുന്മാദോൻ വലയുന്നൊരു ബന്ധുപാരാൽ
നിർമ്മായമിച്ചുവടകണ്ടുനിരാശനീങ്ങി-
ട്ടുന്മാദോമുടമവനം പുനരങ്ങുതേടാം.
9. എന്നാൽനമുക്കുഴറിയതമതീവചെയ്യാം
വന്നാലതൊക്കെവിധിയെന്നുമുറച്ചു ബുദ്ധ്യ
ഒന്നാശുതേടിപ്പരം ഫലമൊന്നുനേടി-
ട്ടെന്നും ശ്രമിച്ചുമരുവാം ഫലകാഷ്ഠയോടെ.

ജ ന നി മ ഗ

※※※※※

Campbell.

1. പ്രായംക്രമേണനരനേറിയതും ഭഗായാ-
മായസ്സതിന്നുപരമങ്ങളുടേതു കാണാം
ബാലന്തോന്നുമൊരുവാസരമേകവർഷം
പോലേകവത്സരമതേകയുഗം കണക്കെ.

2. രാഗം വളർവപ്പോകവതിന്നുമുമ്പു
സാഹംകലന്നവയെഴവനമങ്ങമന്ദം
ചോകുന്നശേഷമണിയമതാപ്രദേശേ
വേഗംവെടിഞ്ഞൊഴുകിടുന്ന ധൂനീസമാനം.
3. വക്ത്രംമെലിഞ്ഞു ജരകൊണ്ടു കവിൾത്തടങ്ങു
രക്തംവെടിഞ്ഞു റുദ്രിശോകമെഴും ഭഗായാം.
മന്ത്രിജീവിതമമനുഭവിക്കുകമിന-
ക്ഷത്രങ്ങളെന്തുദ്രുതമാംഗതിതേടിടുന്നു?
4. ഭോഗപ്രസൂനനവകാന്തി സുഗന്ധപൂര
മാകെക്കുയിച്ചുഭവി ജീവിതസക്തിവിട്ടും
പ്രാണപ്രണാശഹൃദസീമിയിട്ടുത്തിട്ടുമ്പോൾ
ജീവപ്രവാഹഗതി കിം ഭൂതമായ് ഭവിപ്പൂ.
5. കൂറൊത്തരാപ്രിയജനം മൃതിപൂണ്ടുചിത്തേ
തീരാത്തശോകമിഹചേതു ഗമിച്ചിട്ടുമ്പോൾ
ആരാണകാലഗതി മന്ദമതാക്ഷവാ-
നാശിച്ചിടുന്നു മനുജൻ ഭവനേകദാവി.
6. കായക്ഷയാദിയഖിലം പരിഹർത്തുമ്പ്ര
കാലത്തിനീശനതിവേഗത നൽകിടുന്നു
ചേലൊത്തയെഴവനദശയ്ക്കു തിനുള്ളനല്ല-
ല്ലാസത്തിനൊത്തപടി മന്ദതയും തഥൈവ.

മനുഷ്യചാപല്യം

1. ചാപല്യതരനേരം മുഖമദ്വൈപചാരം
ശ്രമമാടുനിജജനോദ്ദേശ്യജാലാംശമാക്കി
നഖമാടു റുദ്രിവിനിച്ചിന്നിവയ്ക്കുന്നകാര്യം
സകലതുമഥനാളെ ഭഗമായ് തീർന്നിടുന്നു.

2. അഘമതിനെഹനിപ്പാൻ കാർമുകത്തെവളച്ചി-
ട്ടതിജവമൊടുത്തൊന്നും പൂട്ടിനിൽക്കും ഭഗായാം
വിഷയമതിലെഴുന്നാസകതിചാപം മുറിക്കു
ന്നടനടിബലവത്തായ് തീർന്നിടം ഒപ്പികാരം.
3. നരനടയസദുദ്രശ്യത്തിനനവരുത്താ-
നൊരുരിപുതരവും പാർത്തതികേ വാണിടന്ന
മതിയതുസകൃതത്തെയാദരിക്കുന്നു പാരം
ചതിവൊടുഹൃദയത്തെ പാട്ടിലാക്കുന്നുഭോഗം.
4. സുധിയുടെ വിധോപായങ്ങളാൽ മുടിയാലും
പ്രഥിതഹൃദയമെഴുപ്പും സ്പഷ്ടമായതുകാണാം.
വഴിയതുകളവെന്നായ് നാക്കനേരകലിക്കും
പുനരിതുശരിയെന്നായന്തരംഗം വിധിക്കും.
5. അപരിമിതമതാകം ദൈച്ഛ്യമജ്ഞാതമാക-
ന്നവധിവിഷമങ്ങൾ ചേർന്നിടം യാത്രയിങ്കൽ
അപരമൊരുസഹായം ലേശമില്ലാതെമർത്ത്യൻ
ശ്രയതിനിജബലത്തെ വ്യർത്ഥമായ് താനനന്തേ.
6. നിജബലമതുമാത്രംകൊണ്ടു മർത്യൻ തുഴത്താൽ
ഭവജലധികപ്പാൻ ശക്തനാകില്ല നന്നം
പുരുബലമിയലുന്നല്ലീശപരായീനമാക
നൊരുപവനസഹായംതാൻ പ്രധാനം ജനാനാം.

മ ന സ്സ ഖ ം

1. വന്നാലുമിങ്ങുസുഖമേ! പ്രിയമിത്രമേ നീ!
നന്നായ് ഗമിക്കഹളമേ മുഴുതല്ലമേറി
പോന്നോനിഷിദ്ധസുഖമോ ഭജശക്തിയോ, വേ
ണ്ടൊന്നും നമുക്ക് പിരിയേണ്ടതുമുലമാവാം.

2. ലോഭം, ദ്രാശവിഷമാം വിഷയേച്ഛയെന്നി-
ദ്ദോഷം തൊടാത്തമമസഖ്യത നീവെടിഞ്ഞൊ
വാസം നിനക്കെവിടെ? നീ പതിവായിനൽകും
മാസാമൃതം കഥയ നീ കരുതുന്നിതാക്കായ്.
3. ഭോഗാർത്ഥവിവേചനീയൻ നിന്റെ സ്വകാര്യസമ്പ-
ത്താകും സുശാന്തിപദമിന്നഭൂജിക്കുമോരോ
നീമാരസിതഭൂവിപോംധൂനിവൃക്ഷചാര
ഗേഹാഭിവിട്ടിവരൊടൊത്തു രമിക്കയോ നീ.
4. പ്രീണിച്ചുഞാൻ ഭവതിയെ നിതരാം, വിശേഷാൽ
ലാളിച്ചുസർവ്വധനമുപരിത്യജിച്ചേൻ
യോജിപ്പതിന്നു തരമില്ലനിയെന്നുചൊല്ലി
കോപിച്ചുചോവതെവിടെയ്ക്കു പിരിഞ്ഞുദാരെ.

B127